

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ฉบับทบทวน ปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๕

คำนำ

จังหวัดยะลา เป็นเมืองเกษตรกรรมที่มีสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัด ซึ่งสามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้แก่จังหวัดหลายชนิดสินค้า อาทิเช่น ยางพารา ทุเรียน กล้วยหิน (GI) ส้มโชกุน ข้าวหอมมะลิ ข้าวเลียดปลาไหล ปลาพลวงชมพู ปลาจีน ไก่เบตง และผักน้ำ เป็นต้น แต่มีสินค้าบางชนิดที่จังหวัดไม่สามารถผลิตได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการบริโภคภายในจังหวัด เช่น ข้าว เนื้อสัตว์ พืชผัก อาหารทะเล เป็นต้น การดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรในพื้นที่ จึงมีความหลากหลายโดยมีเป้าหมายที่แตกต่างกัน ทั้งการผลิตเพื่อการบริโภคในครัวเรือน การผลิตเพื่อการค้าหรือธุรกิจต่อเนื่องจากภาคการเกษตร ซึ่งเป็นไปตามบริบทของเกษตรกรหรือผู้ประกอบการแต่ละรายในแต่ละพื้นที่

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตรและสหกรณ์รวมทั้งสอดคล้องตามสถานการณ์ปัจจุบัน จังหวัดยะลา โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานภาคี องค์กรที่เกี่ยวข้อง จึงจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นกรอบให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาให้เป็นที่ทิศทางเดียวกันและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์	๑
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๗
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๒๗
๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๔๔
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๕๖
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา	๖๑
๑. วิสัยทัศน์ (Vision)	๖๑
๒. พันธกิจ (Mission)	๖๑
๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)	๖๑
๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	๖๑
๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๖๓
๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	๖๖
๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรจังหวัดยะลา (Positioning) ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๖๗
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๗๕
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๘๔
ภาคผนวก	๑๑๙

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔-๒๕๖๓	๓๐
ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด -ต่ำสุด ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒	๓๐
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของจังหวัดยะลา	๓๑
ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนอุทยานแห่งชาติ	๓๒
ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ป่าเตรียมการสงวน	๓๓
ตารางที่ ๖ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	๓๓
ตารางที่ ๗ จำนวนประชากรของจังหวัดยะลา	๓๖
ตารางที่ ๘ แสดงโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๓	๓๖
ตารางที่ ๙ แสดงโรงไฟฟ้าของผู้ประกอบการเอกชน จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๓	๓๖
ตารางที่ ๑๐ แสดงสถิติการบริการโทรศัพท์ ปี ๒๕๖๓	๓๖
ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลของสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดยะลา	๓๗
ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลอัตราการผลิตและผู้ใช้ไฟฟ้า ในเขตเทศบาลนครยะลา	๓๗
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดยะลา GPP ของจังหวัดยะลา	๓๙
ตารางที่ ๑๔ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๓	๔๔
ตารางที่ ๑๕ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๔	๔๕
ตารางที่ ๑๖ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำขนาดเล็ก แลบ่อบาดาล	๔๗
ตารางที่ ๑๗ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๔	๔๘
ตารางที่ ๑๘ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๔๘
ตารางที่ ๑๙ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๔	๔๙
ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๔๙
ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓	๔๙
ตารางที่ ๒๒ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด ปี ๒๕๖๔	๕๐
ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลเพาะปลูกร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด ปี ๒๕๖๕	๕๑
ตารางที่ ๒๔ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓	๕๑
ตารางที่ ๒๕ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัด ปี ๒๕๖๔	๕๑
ตารางที่ ๒๖ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด จังหวัด ปี ๒๕๖๔	๕๒
ตารางที่ ๒๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ จังหวัด ปี ๒๕๖๓	๕๒
ตารางที่ ๒๘ จำนวนเกษตรกรปราดเปรี๊ยะและยุวเกษตรกรปราดเปรี๊ยะ ปี ๒๕๖๓	๕๓
ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๔	๕๓
ตารางที่ ๓๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย McKinsey ๗-S Framework	๕๖
ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis	๕๘
ตารางที่ ๓๒ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๕๙

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๓	๓๘
ภาพที่ ๒ แผนที่ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐	๖๖
ภาพที่ ๓ การประชุมขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๒๐
ภาพที่ ๔ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๒๑

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ โดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนำนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “**ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (๐๒) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก)** (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) **การเกษตร (หลัก)** (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจาก สถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิต สินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการ ส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและ ต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และ เชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาด กลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับการชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม ในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตร ชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล

เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/

อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ

(เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มี

รายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรวม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟูและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

(๕) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย
- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที่ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไกเพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด **หมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมุดหมาย ได้แก่

หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนารายได้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเพื่อเอื้อแผ้ว (Nurture) ภายใต้กลไกตุ๊กตา ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียนโดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม

๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อเอื้อแก่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้เพื่อการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกตุลาการ เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซีในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นแนวหน้า

๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ” ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาสู่การเป็นระเบียบเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Creative LANNA ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, กรกฎาคม). ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

๒. พัฒนาการผลิตตามระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปมูลค่าสูง
๓. พัฒนาการท่องเที่ยวและบริการบนฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม
๔. เสริมศักยภาพของเมืองและพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเอื้อต่อการอยู่อาศัย
๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาผู้สูงอายุสู่การเป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ (Active Aging) และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน
๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีความสมดุล ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน ปัญหาลิงแวดล้อมเมือง

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. **พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง** ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นพื้นที่ราบ ๒๑.๙ ล้านไร่ ทำการผลิตพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง และภาคเหนือตอนบน ๑๐.๖ ล้านไร่ เป็นพื้นที่สำคัญในการผลิตพืชผักและผลไม้

๒. **สัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าสัดส่วนของประเทศ ช่วยลดความเสี่ยงของภัยแล้ง** ในปี ๒๕๖๒ ภาคเหนือมีพื้นที่ชลประทานรวม ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๗.๘ ในปี ๒๕๕๙ โดยมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๓๑.๓ สูงกว่าระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๓. **ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรต่ำ เมื่อเทียบกับผลิตภาพแรงงานในสาขาการผลิตอื่น** โดยผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรภาคเหนือในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๒,๑๑๒.๕๖ บาทต่อคน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมเท่ากับ ๒๙๓,๘๕๒.๕๖ บาทต่อคน และภาคบริการเท่ากับ ๑๖๐,๖๗๖.๘๘ บาทต่อคน รวมทั้งมีมูลค่าเศรษฐกิจต่ำ โดยในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณท์มวลรวมภาคการเกษตรภาคเหนือมีมูลค่า ๓๓๓,๑๙๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕.๖ ของผลิตภัณท์มวลรวมภาคเหนือ

๔. **กระบวนการผลิตการเกษตรเริ่มปรับเปลี่ยนสู่การเกษตรสร้างมูลค่า** เกษตรกรมีการปรับกระบวนการผลิตสู่เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ตามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใส่ใจในสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และมีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิต อาทิ การใช้โดรน การใช้แอปพลิเคชันทดแทนแรงงานเกษตรที่สูงวัย ซึ่งจะเป็นการพัฒนาสู่ระบบเกษตรอัจฉริยะที่มีการบริหารจัดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” ตามแนวคิด การเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณท์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน
๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาคความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พึ่งพาน้ำฝน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์การเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอ้อยร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓.๘๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขาและมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคกลาง

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมขั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง

๒. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ

๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ

๔. พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

๕. พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๖. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

๗. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยภาคกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำการเกษตร จึงมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีคำสั่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุวพันธ์ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลาง ผนวกค่าประจําปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๒๒๖,๓๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๙๕,๙๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ ภาคเกษตรของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลางในช่วง ๓ ปี แรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๙ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวร้อยละ ๒.๓ ต่อปี สำหรับปัญหาสำคัญของการทำเกษตรภาคกลางที่ยังต้องดำเนินการแก้ไข คือ รูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินที่เสื่อมโทรมและหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ปัญหาการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และที่อยู่อาศัยมากขึ้นตามแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลง นอกจากนี้แนวโน้มต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรของภาคกลางมีสูงขึ้นจากค่าจ้างแรงงานและราคาที่ดินที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งค่าจ้างในการทำการเกษตรต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่จะเป็นผู้พัวพันหมุมสาวแล้ว จึงใช้การทำการเกษตรในรูปแบบการจ้างดำเนินการมากขึ้น เช่น การจ้างเตรียมดิน และการจ้างเก็บเกี่ยว เป็นต้น

๒. ภาคกลางถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๔.๖ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๙ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ ๙.๖ และนครปฐม ร้อยละ ๘.๙ สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของภาคกลาง ได้แก่ ข้าว แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท และพระนครศรีอยุธยา มันสำปะหลัง แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี อ้อยโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดลพบุรี และสระบุรี นอกจากนี้ยังมี ถั่วเขียว เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตถั่วเขียวที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศคือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ สมุทรสาคร ด้านปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่เนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม โคเนื้อ เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี

รองลงมา ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสุพรรณบุรี **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี และสระบุรี **เปิดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เปิดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ อ่างทอง นครปฐม ชัยนาท ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม และ**ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี และกาญจนบุรี สำหรับ**ด้านประมง** ภาคกลางมีศักยภาพในการทำประมงทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคกลาง มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ของพื้นที่ ชลประทานทั้งประเทศ ทำให้ภาคกลางมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ซึ่งสูงกว่า ภาพรวมระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตร ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๗๔๘.๐๑ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๓๑๖.๐๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๑๐,๔๓๑.๙๒ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๓๐,๖๕๑.๘๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๖๐.๕๗ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๘,๙๙๑.๒๙ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุดคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาได้แก่ ราชบุรี ปทุมธานี นครปฐม และกาญจนบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี รองลงมาได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม สระบุรี และสุพรรณบุรี ในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะมีมากขึ้นตามพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการและ ขยายผลต่อไป

ภาคตะวันออก

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของ ประชาชนที่ดี” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของ ภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน

๒. พัฒนาการเกษตรคุณภาพและผลตอบแทนสูง เชื่อมโยงสู่การผลิตอาหารปลอดภัย การผลิตพลังงาน ทดแทน และพืชสมุนไพรทางการแพทย์

๓. รักษาและยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวทางเลือก รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่เน้นคุณค่า อัตลักษณ์ ความยั่งยืน และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้มีความทันสมัยและน่าอยู่ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในทุกช่วงวัย

๕. รักษาและยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนประเทศกัมพูชา ให้มีมูลค่าสูง มีความมั่นคง และเป็น ประตูก่อสร้างการค้าการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน

๖. เสริมสร้างความปลอดภัยของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่ม ประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตร ทั้งการผลิตพืช ปศุสัตว์ และประมง โดยภาคตะวันออกเป็นแหล่งผลิตข้าว พืชผัก พืชหัว อาทิ มันสำปะหลัง และเป็นแหล่งผลิตผลไม้และผลไม้แปรรูปที่สำคัญของประเทศ รวมทั้งยังมีศักยภาพในด้านการทำประมง ทั้งประมงชายฝั่งและประมงน้ำลึก มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๑๘๔,๓๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๕๑,๑๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๕๙ การเกษตรของภาคตะวันออก มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ ๖.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๓.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคตะวันออก ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี การเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น คุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และการขาดแคลนน้ำเนื่องจากการแย่งใช้น้ำระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป็นต้น

๒. แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๙.๙ รองลงมาคือ จังหวัดระยอง ร้อยละ ๑๔.๔ ฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๐.๗ และตราด ร้อยละ ๑๐.๔ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังสามารถถือเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งด้านการเพาะปลูก การเลี้ยงปศุสัตว์ และการประมง **สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออก ได้แก่ ข้าวและพืชไร่** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปีมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัด ที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี **ผลไม้** ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ **ทุเรียน** จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด **มังคุด** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง **ลำไย** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **เงาะ** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด **ลองกอง** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **ไก่เนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา นครนายก และชลบุรี **เป็ดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก และระยอง **เป็ดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และ **สุกร** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี และระยอง สำหรับ**ด้านประมง** ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุด คือ จังหวัดตราด รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และจันทบุรี ตามลำดับ

๓. **พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าประเทศ** ปี ๒๕๖๒ ภาคตะวันออก มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๒.๙๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๖ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๒.๗๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๗ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ และคิดเป็นสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๐.๘ ซึ่งต่ำกว่าของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. **เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก** จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๘๙๐,๕๘๖.๓๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๘๖๓,๒๓๓.๘๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๗,๓๕๒.๕๒ ไร่ โดยจังหวัดของภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดตราด สระแก้ว และระยอง และเกษตรอินทรีย์ รวมทั้งสิ้น ๔,๖๑๖.๗๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๑๑.๘๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๐๐๔.๙๐ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมาคือ จังหวัดตราด และระยอง

ภาคใต้

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง
๒. พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๓. พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค
๔. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๕. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช)

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๙,๒๔๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ ๒๐.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค มีอัตราขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๑.๕ และสูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๓ ๒๐.๐ ๑๘.๑ และ ๑๑.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๙ ๑๕.๗ ๑๐.๓ และ ๑๒.๕ จะเห็นได้ว่าการผลิตไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ขณะที่ยางพารามีสัดส่วนลดลง เนื่องจากราคายางพาราในตลาดโลกที่ลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙

๒. ยางพารามีพื้นที่ปลูกลดลงแต่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๑.๔๐ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๗ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๒.๗ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จาก ๒๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๒

๓. ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕.๑๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๔.๑๙ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๕ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๒ ล้านไร่ ตามลำดับ และปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๑๔.๕๙ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๙ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จาก ๒,๗๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๓,๐๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่สำคัญ โดยมีทำเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๐,๘๑๔ ตัน มูลค่า ๔,๑๙๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๗.๘ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีปริมาณ ๑๑๒,๗๔๒ ตัน มูลค่า ๔,๓๖๙ ล้านบาท โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ชุมพร และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง ในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๒,๖๓๔ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๗๒,๑๙๓ ตัน โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญของภาคอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ มีขนาดฟาร์ม ๑๘.๐๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๑๙.๗๖ ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๘๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรร้อยละ ๑๕.๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุดร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๙.๘ และจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรต่ำที่สุดของภาค ร้อยละ ๒.๙ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้ท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคใต้ชายแดน

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองยะลาศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข
๔. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

๑. ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค แต่เป็นการผลิตแบบเดิมและมีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๔๐,๓๖๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค หดตัวร้อยละ ๓.๘ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ หดตัวร้อยละ ๒.๘ ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เนื่องจากการขยายตัวในการผลิตไม้ผลและปศุสัตว์

๒. ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๖๔ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๒ มีผลผลิต ๐.๕๓ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๒๖ กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงจากปี ๒๕๖๑ ที่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๗ กิโลกรัมต่อไร่ จังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด ๑.๒๔ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส ๑.๐๐ ล้านไร่ เนื่องจากราคายางพาราคงต่ำ ประกอบกับผลของนโยบายลดพื้นที่ปลูกยางพารา เกษตรกรจึงเปลี่ยนแปลงพื้นที่จากการปลูกยางพาราเป็นการปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ปาล์มน้ำมัน พืชทางเลือกอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า เช่น ทุเรียน เป็นต้น

๓. ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๑๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๖ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๗ ล้านไร่ รองลงมาคือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๑๗๒ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๘๗ กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกในที่ราบลุ่มและพื้นที่นาร้าง ซึ่งมีปัญหาคุณภาพดิน การใช้สายพันธุ์คุณภาพต่ำ รวมทั้งเกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ในวิธีการปลูกและการดูแลรักษาสวนปาล์มที่ถูกต้องเหมาะสม

๔. การประมงประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากทรัพยากรทางทะเลเสื่อมโทรม ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๑๐๘,๑๐๕ ตัน หรือร้อยละ ๓๙.๑ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๔,๙๓๒ ล้านบาท โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๓๐ ไร่ มีผลผลิต ๓,๗๐๗ ตัน โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี

๕. ปศุสัตว์ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงแพะจำนวน ๑๗๓,๐๔๙ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคนอ้อมีจำนวน ๓๗,๘๑๒ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตามปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดีและการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมคุณภาพพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๖. พื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๔ ของพื้นที่ภาคใต้ชายแดน และคิดเป็นร้อยละ ๒.๓ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๕.๕ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๑๙.๘ ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดปัตตานีมีขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนต่ำที่สุด ๘.๑ ไร่ต่อครัวเรือน

๗. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๘๔ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๔.๕ สูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดยะลามีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖

๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑมวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

^๕ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๕ กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง.

โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหาเสียดินและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิต

สินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลด

ต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อน โดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ให้แก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้อง และเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้าน กายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและ การดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็ง หรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาด ออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรมั่งคั่งยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อ ให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการ ทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและ ความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับ คุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๐ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนาจังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยะลา : คุณภาพชีวิตมั่นคง เกษตรมั่นคง ท่องเที่ยวยั่งยืน

คำอธิบายเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยะลา

คุณภาพชีวิตมั่นคง หมายถึง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาวะที่ดี มีขีดความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก สังคมมีความสันติสุข ชุมชนสามารถบริหารจัดการความสงบเรียบร้อยของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ประชาชนมีความเป็นอยู่เรียบง่าย ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐานดำเนินชีวิตจังหวัดยะลา มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนได้รับการพัฒนาอย่างทั่วถึงเป็นธรรมสามารถพึ่งพาตนเองได้ เข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานได้ ภาครัฐมีสมรรถนะสูง การพัฒนาจังหวัดยึดหลักยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มีรายได้และอาชีพที่มั่นคง

เกษตรมั่นคง หมายถึง สถาบันการเกษตรมีความเข้มแข็ง เกษตรกรมีความเป็นมืออาชีพที่มีศักยภาพในการจัดการผลผลิตให้มีคุณภาพ มีเทคโนโลยี นวัตกรรมทางการเกษตร ผลผลิตหลักทางการเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพ มาตรฐาน ผลิตรวมทั้งภายใต้แบรนด์ของจังหวัดจากฐานของเกษตรกรสามารถสร้างมูลค่าให้กับจังหวัดและรายได้ให้กับเกษตรกร ผลผลิตการเกษตรพรีเมียมของจังหวัดมีมูลค่าและแข่งขันได้เป็นศูนย์กลางผลผลิตด้านไม้ผล ปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ จังหวัดยะลาเป็นพื้นที่ที่มีความมั่นคงทางอาหาร เป็นเมืองอาหารปลอดภัย

ท่องเที่ยวยั่งยืน หมายถึง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดเติบโตอย่างต่อเนื่อง เน้นการสร้างคุณค่า และมูลค่าจากความหลากหลายทางชีวภาพและพหุวัฒนธรรม การเชื่อมโยงการพัฒนาการท่องเที่ยวจากฐานของชุมชน ด้วยนวัตกรรม ชุมชนมีความพร้อมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง การท่องเที่ยวของชุมชนสร้างงาน อาชีพ หนุนเสริมเศรษฐกิจของชุมชน แหล่งท่องเที่ยวหลักของจังหวัดได้รับการบริหารจัดการให้มีมาตรฐานการจัดการท่องเที่ยวในระดับชั้นนำ เป็นการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีธรรมาภิบาล ในการจัดการการท่องเที่ยวชายแดนเติบโตอย่างต่อเนื่อง จังหวัดยะลาเป็นต้นแบบในระดับประเทศในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและพหุวัฒนธรรม จังหวัดประสบความสำเร็จในการยกระดับอำเภอเบตงให้เป็นเมืองท่องเที่ยว ในระดับนานาชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนาในแผนพัฒนาจังหวัดยะลา ๒ ประเด็นการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนา ที่ ๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรม ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้

ประเด็นการพัฒนา ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และศักยภาพของประชาชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑๑ แผนปฏิบัติการด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาการสหกรณ์ แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร แผนปฏิบัติการการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ฯลฯ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดยะลา เป็นจังหวัดที่อยู่ใต้สุดของประเทศไทย มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๕ องศา ๓๗ ลิปดา ถึง ๖ องศา ๔๑ ลิปดาเหนือ ระหว่างเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศา ๕๐ ลิปดา ถึง ๑๐๑ องศา ๓๗ ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครโดยเส้นทางรถไฟประมาณ ๑,๐๓๙ กิโลเมตร ตามถนนเพชรเกษมสายเก่า ๑,๓๙๕ กิโลเมตร หรือสายใหม่ ๑,๐๘๔ กิโลเมตร และเป็นจังหวัดเดียวของภาคใต้ที่ไม่มีอาณาเขตติดต่อกับทะเล มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๔,๕๒๑.๐๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒,๘๒๕,๖๖๗.๙๙ ไร่

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอแม่ลาน อำเภอยะรัง อำเภอทุ่งยางแดงและอำเภอกะป้อ จังหวัดปัตตานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบาเจาะ อำเภอรือเสาะ อำเภอศรีสาครและอำเภอยะนะ จังหวัดนราธิวาส

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัด HULU PERAK รัฐเปรักและจังหวัด BALING รัฐเคดาห์ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลาและจังหวัด SIK รัฐเคดาห์ ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

๓) สภาพพื้นที่

สภาพพื้นที่ของจังหวัดยะลา เป็นลักษณะของภูมิประเทศที่เกิดจากการกระทำของแม่น้ำที่เกิดจากภูเขาสูงทางตอนใต้ไหลกัดกร่อนพื้นที่ไปทางทิศเหนือ และออกทะเลที่จังหวัดปัตตานี ทำให้มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำบริเวณพื้นที่ตอนเหนือในเขตอำเภอยะหา อำเภอเมือง อำเภอรามันและอำเภอกรงปินัง พื้นที่ตอนกลางตั้งแต่อำเภอบันนังสตา อำเภอธารโตและอำเภอเบตง ตลอดจนจรดแนวพรมแดนทางใต้มีสภาพพื้นที่เป็นที่สูงและภูเขา

สภาพพื้นที่โดยรวมจำแนกลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ย่อย ๔ บริเวณ ดังนี้

(๑) พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีความสูงน้อยกว่า ๒๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลและมีระดับความลาดชันต่ำ ประมาณ ๐-๑ % พื้นที่เกิดจากตะกอนลำน้ำที่แม่น้ำพัดพามาที่บึง จึงเป็นเขตที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงปานกลาง พื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำของจังหวัดยะลา มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๔,๔๕๖ ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘.๓๐ ของพื้นที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ตอนเหนือของจังหวัดในเขตอำเภอเมือง อำเภอรามันและพื้นที่บางส่วนของอำเภอยะหา พื้นที่บางบริเวณจะเป็นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำขังตลอดปี เรียกว่า ที่พรุ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอรามัน เช่น พรุโต๊ะพราน พรุบึงน้ำใส และพรุโต๊ะแนแวน เป็นต้น

(๒) พื้นที่ราบลูกคลื่นลอนลาด เป็นพื้นที่ต่อเนื่องจากพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบที่มีระดับความสูงไม่เกินจาก ๒๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลเช่นกันเพียงแต่มีระดับความลาดชันระหว่าง ๒-๕ % ลักษณะของพื้นที่จึงเป็นที่ราบสูงต่ำ สลับกันคล้ายลูกคลื่นหรือลูกฟูก พบในพื้นที่ทางตอนเหนือของจังหวัด โดยเป็นพื้นที่บางส่วนของอำเภอยะหา อำเภอเมืองและอำเภอรามัน

(๓) พื้นที่ลูกคลื่นลอนชัน สภาพพื้นที่คล้ายกับที่ราบลูกคลื่นลอนลาด แต่มีระดับสูงมากกว่า ทั้งนี้ เพราะเป็นเขตต่อเนื่องจากที่สูงและภูเขา โดยมีระดับความลาดชันของพื้นที่ระหว่าง ๕-๒๐% พบกระจายบริเวณกว้างในเขตพื้นที่ตอนเหนือจังหวัด เขตอำเภอยะหา อำเภอรามันและพื้นที่บางส่วนของอำเภอกรงปินัง

(๔) พื้นที่สูงและภูเขา พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดมีลักษณะเป็นที่สูงและภูเขา สลับซับซ้อนทอดตัวในแนวเหนือ-ใต้ ตั้งแต่ตอนกลางของจังหวัดพื้นที่อำเภอกรงปินัง พื้นที่ตอนใต้ของอำเภอยะหาตลอดลงมาทางใต้ครอบคลุมพื้นที่แทบทั้งหมดของอำเภอธำมธร และอำเภอเบตง สภาพพื้นที่ที่มีความสูงตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร จนกระทั่งเกินกว่า ๑,๐๐๐ เมตร จากระดับน้ำทะเลและมีระดับความลาดชันของพื้นที่เกินกว่าร้อยละ ๒๐ ภูเขาที่สำคัญ ได้แก่ เขาป้อยอ เขาปิไล และเขาสันกาลาศีรี ซึ่งเป็นทิวเขาที่เป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างประเทศ และเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำสายหลักของจังหวัด ได้แก่ แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี ตลอดจนลำธารและลำคลองสาขาต่าง ๆ

๔) ลักษณะดิน

จากการสำรวจและทดสอบดินของกรมพัฒนาที่ดิน จังหวัดยะลาสามารถจัดกลุ่มดินออกเป็น ๖๒ ชุดดิน ซึ่งมีคุณสมบัติและความเหมาะสมในการปลูกพืชแตกต่างกัน สามารถแบ่งความเหมาะสมของพื้นที่การปลูกพืชออกเป็น ๔ บริเวณ ดังนี้

(๑) พื้นที่เหมาะสมสำหรับการทำนา

บริเวณที่ ๑ คุณสมบัติส่วนใหญ่เป็นดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ซึ่งเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดจากตะกอนลำน้ำ ดินเป็นดินลึกมีการระบายน้ำเลวและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่ที่มีความราบเรียบระดับความลาดชันระหว่าง ๐-๑ % สภาพพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว พบในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ พื้นที่ตอนเหนือของจังหวัดเขตอำเภอเมือง อำเภอรามัน อำเภอยะหาและอำเภอกรงปินัง มีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๙๗,๗๕๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๖ ของจังหวัด ในฤดูแล้งสามารถใช้ปลูกพืชผักหรือพืชล้มลุกหมุนเวียนได้หากมีการจัดการน้ำที่ดี

(๒) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่มากเป็นลำดับที่สอง ประมาณ ๕๘๘,๖๑๑.๙๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒๐.๘๓ ของจังหวัด แบ่งเป็นบริเวณย่อย ๔ บริเวณ ได้แก่

ก. บริเวณที่ ๓ ก พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล คุณสมบัติส่วนใหญ่เป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ถึงดินร่วนปนดินเหนียว ที่เกิดจากดินพวกตะกอนลำน้ำการระบายน้ำของดินค่อนข้างเลว ปฏิกริยาของดินเป็นกรด พบในพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีระดับความลาดชันพื้นที่ระหว่าง ๐-๑ % ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ ตอนเหนือ ของจังหวัดเขตอำเภอเมือง อำเภอรามันและอำเภอยะหา ในขณะที่บางบริเวณพบในเขตพื้นที่ตอนกลางและบริเวณที่ราบสองฝั่งแม่น้ำในพื้นที่ตอนใต้พื้นที่อำเภอกรงปินัง อำเภอบันนังสตาและอำเภอเบตง มีเนื้อที่ ๔๑๘,๓๔๙.๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๘

ข. บริเวณที่ ๓ ข พื้นที่ที่มีความเหมาะสมอย่างมากสำหรับปลูกไม้ผลคุณสมบัติเป็นดินร่วนปนดินเหนียวถึงดินร่วนเหนียวปนทรายแข็ง ดินมีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติสูงปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดเกิดจากพวกตะกอนลำน้ำและมักพบในบริเวณสันดอนริมน้ำ มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ มีระดับความลาดชันระหว่าง ๐-๑% พื้นที่ที่มีความเหมาะสมอย่างมากต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่และพืชผัก พื้นที่บริเวณนี้พบในเขตที่ราบตอนเหนือเขตอำเภอเมืองยะลา อำเภอรามัน อำเภอยะหา และอำเภอบันนังสตา เนื้อที่ประมาณ ๕๖,๕๘๗ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒ ของจังหวัด

ค. บริเวณที่ ๓ ค พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล คุณสมบัติดินเป็นดินเหนียวถึงดินเหนียวปนทราย การระบายน้ำของดินดีถึงค่อนข้างดีที่เกิดจากการสลายตัวของดินที่เป็นหินแกรนิต หินทราย หินดินดานหรือเกิดจากตะกอนลำน้ำ พบในสภาพพื้นที่ตั้งแต่ที่ราบเรียบ ที่ดอนและพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด โดยมีระดับความลาดชันพื้นที่ตั้งแต่ ๐-๑% และ ๒-๕ % ในขณะที่บางพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มยังคงความเหมาะสมสำหรับการทำนาพื้นที่บริเวณนี้มีเนื้อที่เพียงเล็กน้อยประมาณ ๕๘,๓๕๐ไร่ พบในบริเวณอำเภอเมือง อำเภอรามัน อำเภอบันนังสตาและอำเภอเบตง

ง. บริเวณที่ ๓ ง พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล คุณสมบัติดินเป็นดินร่วนปนทรายที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินที่เป็นหินแกรนิต หินทราย หรือตะกอนน้ำ การระบายน้ำของดินดีถึงระดับปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ พบในลักษณะภูมิประเทศแบบลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย มีความลาดชัน ๕-๑๒ % บริเวณ อำเภอเมือง อำเภอยะหา อำเภอกาบัง อำเภอบันนังสตา และอำเภอกรงปินัง มีเนื้อที่ ๕๕,๓๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๖ ของจังหวัด

(๓) พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับยางพารา มีเนื้อที่มากเป็นลำดับที่ ๓ เท่ากับ ๒๐๓,๒๕๑ ไร่ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๑๙ ของจังหวัด จำแนกเป็น ๒ เขตย่อย ได้แก่

ก. พื้นที่ ๓ จ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกยางพาราคุณสมบัติดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวปนกรวดหรือลูกรังการระบายน้ำของดินดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ พบในบริเวณพื้นที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย โดยมีระดับความลาดชันระหว่าง ๕-๑๒ % พบในเขตอำเภอรามัน อำเภอเมืองและบางส่วนของอำเภอเบตง มีเนื้อที่ ๘๑,๒๙๓.๑๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๘ ของจังหวัด

ข. พื้นที่ ๓ ฉ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา และสวนป่า คุณสมบัติดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหินทราย หินควอทซ์และหินดินดานการระบายน้ำของดินดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่พบในบริเวณเชิงเขาหรือเนินเขาที่มีสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย โดยมีระดับความลาดชันระหว่าง ๕-๑๒ % พบมากตั้งแต่พื้นที่ตอนกลางจังหวัด เขตอำเภอกรงปินัง ตลอดลงมาทางด้านใต้จนจรดพรมแดน มีเนื้อที่ ๑๒๑,๙๕๗.๘๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๒ ของจังหวัด

(๔) พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตรกรรม ได้แก่ บริเวณที่ ๔ ก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขา เทือกเขาหรือเนินเขาสูงที่มีระดับความลาดชันเกินกว่า ๓๕% ทำให้ไม่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม เนื่องจากจะทำให้มีปัญหาการพังทลายของดิน ควรปล่อยให้พื้นที่ป่าไม้ตามธรรมชาติ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์ พื้นที่บริเวณนี้มีเนื้อที่มากที่สุดเท่ากับ ๑,๙๓๖,๐๔๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๕๒ ของจังหวัด พบในบริเวณเนินเขา ที่สูงหรือภูเขาของทุกอำเภอ

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

จังหวัดยะลา ตั้งอยู่ในเขตมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ทำให้มีสภาพอากาศแบบร้อนชื้น มี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม และฤดูฝนเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์

๒) ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๕๐๒.๔๙ มิลลิเมตรต่อปี โดยมีปริมาณน้ำฝนสูงสุด เมื่อปี ๒๕๖๐ จำนวน ๓,๗๑๐.๐ มิลลิเมตรต่อปี ปริมาณน้ำฝนต่ำสุด เมื่อปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑,๗๙๐.๐ มิลลิเมตรต่อปี ฝนตกเฉลี่ย ๑๔๘ วันต่อปี ช่วงระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน จะมีฝนตกชุกที่สุด

ตารางที่ ๑ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๔ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๔	๓,๓๓๗.๒
๒๕๕๕	๒,๑๔๗.๔
๒๕๕๖	๒,๖๗๕.๗
๒๕๕๗	๒,๐๘๐.๘
๒๕๕๘	๑,๗๙๐.๐
๒๕๕๙	๑,๙๑๑.๙
๒๕๖๐	๓,๗๑๐.๐
๒๕๖๑	๒,๓๗๘.๖
๒๕๖๒	๒,๒๒๒.๑
๒๕๖๓	๒,๖๓๗.๙
๒๕๖๔	๒,๕๗๕.๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดยะลา

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๑๘ องศาเซลเซียส และสูงสุดเฉลี่ย ๓๕.๗ องศาเซลเซียส
ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ย ๔๗.๓๑% และสูงสุดเฉลี่ย ๙๗.๔๕%

ตารางที่ ๒ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๓-๒๕๖๒ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ปี พ.ศ.	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๓	๓๖.๑	๒๒.๗	๒๘.๕	๙๘.๙	๔๔.๔	๗๖.๘
๒๕๕๔	๓๔.๕	๒๒.๓	๒๗.๒	๙๙.๙	๕๓.๖	๘๑.๙
๒๕๕๕	๓๕.๑	๒๒.๙	๒๗.๓	๙๖.๗	๕๐.๑	๘๐.๘
๒๕๕๖	๓๕.๑	๒๒.๕	๒๗.๑	๙๖.๖	๕๔.๐	๘๑.๗
๒๕๕๗	๓๖.๑	๒๐.๔	๒๗.๑	๙๗.๙	๔๔.๐	๘๐.๓
๒๕๕๘	๓๖.๑	๒๑.๗	๒๗.๓	๙๖.๙	๔๑.๖	๘๐.๒
๒๕๕๙	๓๘.๓	๒๒.๙	๒๗.๘	๙๗.๑	๓๙.๕	๗๙.๔
๒๕๖๐	๓๔.๓	๒๒.๗	๒๗.๐	๙๗.๒	๕๒.๘	๘๒.๖
๒๕๖๑	๓๔.๗	๒๑.๗	๒๗.๒	๙๗.๒	๕๐.๘	๘๑.๕
๒๕๖๒	๓๖.๗	๒๒.๐	๒๗.๙	๙๖.๑	๔๒.๓	๗๙.๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดยะลา

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดยะลา มีลักษณะภูเขา เนินเขา และหุบเขา ตั้งแต่ตอนกลางจนถึงใต้สุดของจังหวัด มีที่ราบบางส่วนทางตอนเหนือของจังหวัด ได้แก่ บริเวณที่ราบแม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรีไหลผ่านอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล โดยเฉลี่ยระหว่าง ๑๐๐-๒๐๐ เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยป่าดงดิบและสวนยางพารา มีเทือกเขาที่สำคัญอยู่ ๒ เทือกเขา คือ เทือกเขาสันกาลาคีรี เริ่มจากอำเภอเบตงเป็นแนวยาว

กั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียและเทือกเขาปีโล ซึ่งเป็นเทือกเขาอยู่ภายในจังหวัดในเขต ตำบลบุดี บ้านนังสารง ของอำเภอเมืองยะลา อำเภอกงป็นัง และอำเภอรามัน

๑) ลักษณะลุ่มน้ำ

จังหวัดยะลา มีแม่น้ำสำคัญ คือแม่น้ำปัตตานี ต้นน้ำเกิดจากภูเขาในท้องที่อำเภอเบตง ไหลผ่านอำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา อำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี และไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร บริเวณที่แม่น้ำปัตตานี ไหลผ่านอำเภอเบตง อำเภอธารโต และอำเภอบันนังสตาเป็นพื้นที่สูง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงได้ก่อสร้างเขื่อนบางลางขึ้น ที่ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังสตา เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำอีกแห่งหนึ่งของภาคใต้ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ๓ เครื่อง มีกำลังผลิตรวม ๒๔,๐๐๐ กิโลวัตต์ แม่น้ำอีกสายหนึ่งที่ไหลผ่านจังหวัดยะลา คือ แม่น้ำสายบุรี ต้นกำเนิดจากภูเขาสันกาลาคีรี ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียไหลผ่าน อำเภอแว้ง อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ผ่านอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร

๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำ จังหวัดยะลาเป็นจังหวัดที่ค่อนข้างขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรแม้จะมีการ สร้างเขื่อน กักเก็บน้ำขึ้นที่บ้านบางกลาง อำเภอบันนังสตาก็ตาม แต่ใช้เพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้าเท่านั้น ไม่มี ระบบชลประทานต่อเนื่อง จะมุ่งเน้นในเขตตอนล่างของแม่น้ำ คือ บริเวณจังหวัดปัตตานี แม่น้ำสำคัญ ในจังหวัดยะลา ได้แก่

(๑) แม่น้ำปัตตานี ต้นน้ำเกิดจากภูเขาในเทือกเขาสันกาลาคีรี บริเวณชายแดนไทย- มาเลเซีย ในเขตอำเภอเบตง จังหวัดยะลา ไหลผ่านอำเภอธารโต อำเภอบันนังสตา อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา และไหลผ่านอำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก และออกสู่ทะเลอ่าวไทยที่อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีความยาว ประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร

(๒) แม่น้ำสายบุรี แหล่งต้นน้ำอยู่บนภูเขาสันกาลาคีรีในพื้นที่อำเภอสุคีริน ไหลผ่าน อำเภอจะนะ อำเภอศรีสาคร อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ผ่านอำเภอรามัน จังหวัดยะลา ออกสู่ทะเลอ่าว ไทยที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีความยาวประมาณ ๑๗๐ กิโลเมตร

(๓) คลองเทพา เป็นคลองขนาดใหญ่ ต้นน้ำเกิดจากเขาตีโต๊ก เทือกเขาสันกาลาคีรี ในพื้นที่อำเภอกาบัง ไหลผ่านอำเภอบันนังสตา อำเภอยะหา จังหวัดยะลา ผ่านอำเภอสะบ้าย้อย ไหลลงสู่ทะเล อ่าวไทย ที่อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา

๓.๒) คลองธรรมชาติ จังหวัดยะลา มีลำคลองธรรมชาติ จำนวน ๓๘๓ สาย

๓.๓) หนอง บึง จังหวัดยะลา มีหนอง และบึง รวมกัน จำนวน ๑๑๓ แห่ง

๓.๔) มีน้ำพุ น้ำซับ จังหวัดยะลา มีแหล่งน้ำพุ น้ำซับ จำนวน ๑๖ แห่ง

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าสงวนแห่งชาติ

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติของจังหวัดยะลา

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	ป่าสงวนแห่งชาติป่ากาบัง	กาบัง	๑๖๘,๗๕๐
๒	ป่าสงวนแห่งชาติป่าต้นหยงกาลอ	ยะหา	๗,๑๘๗.๕๐
๓	ป่าสงวนแห่งชาติป่าเบตง	เบตง	๑๗๕,๐๐๐
๔	ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาใหญ่	เมือง ยะหา	๒๓,๗๕๐
๕	ป่าสงวนแห่งชาติป่าลาบู-ถ้ำทะลุ	ยะหา กาบัง บันนังสตา กรงป็นัง	๒๐๘,๘๕๐

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๖	ป่าสงวนแห่งชาติป่าสกายอากูวิง-ลาปู	ยะหา กาบัง	๘,๑๒๕
๗	ป่าสงวนแห่งชาติป่าลาเก๊ะ	รามัน	๑๑,๐๓๙
๘	ป่าสงวนแห่งชาติป่าเทือกเขากาลอ	รามัน กรงปินัง	๔๑,๗๑๙
๙	ป่าสงวนแห่งชาติป่าจะกะวะ	รามัน	๑๗,๔๕๑
๑๐	ป่าสงวนแห่งชาติป่ากาไสด	บันนังสตา	๖,๒๘๑.๒๕
๑๑	ป่าสงวนแห่งชาติป่าบูกิตตำมะชูและป่าบูกิตกือแล	เบตง	๒๗๕
รวม			๖๖๘,๔๒๗.๗๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยะลา

๒) อุทยานแห่งชาติ

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนอุทยานแห่งชาติ

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	อุทยานแห่งชาติบางลาง	เบตง บันนังสตา และธารโต	๑๖๓,๑๒๕
๒	อุทยานแห่งชาติบูโด-สุไหงปาตี	รามัน	๑๗,๔๕๑
๓	อุทยานแห่งชาติทรายขาว	โคกโพธิ์	๖,๘๗๕
รวม			๑๘๗,๔๕๑

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยะลา

๓) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

จังหวัดยะลา มีพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบาลา-ฮาลา ท้องที่อำเภอเบตง พื้นที่ ๘๐,๓๐๐ ไร่

๔) ป่าเตรียมการสงวน

ตารางที่ ๕ แสดงพื้นที่ป่าเตรียมการสงวน

ลำดับที่	ชื่อป่า	ท้องที่อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)
๑	ป่าเตรียมการสงวนป่าฝั่งขวาม่น้ำปัตตานี (แปลงที่ ๑)	บันนังสตา และรามัน	๙,๑๐๖.๒๕
๒	ป่าเตรียมการสงวนป่าฝั่งขวาม่น้ำปัตตานี (แปลงที่ ๒)	บันนังสตา และธารโต	๗๔,๓๖๘.๗๕

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดยะลา

๕) ป่าที่นิคมคืนให้กรมป่าไม้

ป่าที่นิคมคืนให้กรมป่าไม้ ท้องที่อำเภอเบตง พื้นที่ ๒๕๔,๐๐๐ ไร่

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดยะลา มีประชากรจำนวน ๕๓๒,๓๒๖ คน แยกเป็น ชายจำนวน ๒๖๔,๙๒๘ คน และหญิงจำนวน ๒๖๗,๓๙๘ คน แบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๖ ตำบล ๓๘๐ หมู่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่ง เทศบาล ๑๖ แห่ง (แยกเป็นเทศบาลนคร ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๒ แห่ง และเทศบาลตำบล ๑๓ แห่ง) และองค์การบริหารส่วนตำบล ๔๗ แห่ง

ตารางที่ ๖ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอห่าง จากศาลากลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน			
					ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.
๑	เมืองยะลา	๔๖๒.๒๔	๙.๕๗	๑๐๐ เมตร	๑๔	๘๐	๖	๙
๒	รามัน	๕๑๖.๐๓๑	๑๐.๗	๒๐	๑๖	๙๐	๓	๑๔
๓	บันนังสตา	๗๑๕	๑๔.๘	๔๐	๖	๕๐	๒	๕
๔	กรงปินัง	๑๘๕	๓.๘๕	๑๐	๔	๒๓	-	๔
๕	ธารโต	๖๗๕	๑๔	๖๐	๔	๓๗	๑	๔
๖	เบตง	๑,๓๒๘	๒๗.๕	๑๔๐	๕	๓๒	๒	๓
๗	ยะหา	๔๙๙.๙	๑๐.๔	๒๐	๗	๔๙	๒	๖
๘	กาบัง	๔๕๑	๙.๓๔	๔๐	๒	๑๙	-	๒
	รวม	๔,๘๓๒.๑๗๑	๑๐๐	๓๓๐	๕๘	๓๘๐	๑๘	๔๗

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดยะลา

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

(๑) ประชากร

ประชากร ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ จำนวน ๕๓๗,๕๕๕ คน แยกเป็น

- ประชากรเพศชาย จำนวน ๒๖๕,๐๓๘ คน
- ประชากรเพศหญิง จำนวน ๒๖๖,๕๑๗ คน
- จำนวนครัวเรือน จำนวน ๑๖๗,๕๕๘ ครัวเรือน

ตารางที่ ๗ จำนวนประชากรของจังหวัดยะลา

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	เมืองยะลา	๘๓,๖๔๔	๘๗,๙๐๐	๑๗๐,๕๔๔	๕๙,๗๔๙
๒	เบตง	๓๑,๓๐๙	๓๑,๑๓๕	๖๒,๔๔๔	๒๗,๐๒๕
๓	บันนังสตา	๓๒,๒๖๓	๓๑,๐๐๔	๖๓,๒๖๗	๑๘,๘๔๑
๔	ธารโต	๑๓,๒๘๕	๑๒,๑๖๙	๒๕,๔๕๔	๙,๕๐๙
๕	รามัน	๔๕,๕๐๐	๔๖,๓๑๓	๙๑,๘๑๓	๒๔,๒๐๗
๖	ยะหา	๓๐,๙๓๖	๓๐,๗๑๓	๖๑,๖๔๙	๑๔,๕๑๖
๗	กาบัง	๑๒,๙๙๔	๑๒,๔๑๓	๒๕,๔๐๗	๗,๑๒๖
๘	กรงปินัง	๑๕,๑๐๗	๑๔,๘๗๐	๒๙,๙๗๗	๖,๕๘๕
	รวมทั้งสิ้น	๒๖๕,๐๓๘	๒๖๖,๕๑๗	๕๓๑,๕๕๕	๑๖๗,๕๕๘

ที่มา ที่ทำการปกครองจังหวัดยะลา

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี

จังหวัดยะลา มีสังคมแบ่งออกได้ตามภาษาและศาสนา เป็น ๓ รูปแบบ คือ

- ๑) สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่น และนับถือศาสนาอิสลาม
- ๒) สังคมชุมชนที่พูดภาษาไทยและนับถือศาสนาพุทธ

๓) สังคมชุมชนที่พูดภาษาจีนและนับถือศาสนาอื่น เช่น พุทธ และคริสต์

สังคมชุมชนที่พูดภาษามลายูถิ่นและนับถือศาสนาอิสลามนั้น มักตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่ม ไม่ปะปนกับชุมชนที่นับถือศาสนาอื่น อยู่เป็นหมู่บ้านๆ ประกอบอาชีพด้วยกันในชุมชนเดียวกัน ส่วนน้อยที่ปะปนกัน ถ้าจำเป็นก็อยู่ปะปนกันบ้าง การนับถือศาสนา ต่างคนต่างปฏิบัติศาสนกิจของตนไป ไม่เบียดเบียนกัน อยู่ด้วยกันโดยสันติ มีบ้างที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องศาสนา แต่เป็นเรื่องเล็กน้อย ปัจจุบันผู้ที่พูดภาษามลายูถิ่นก็สามารถพูดภาษาไทยได้เป็นส่วนใหญ่ เพราะการศึกษาสูงขึ้น กว้างออกไปตามความเจริญของท้องถิ่น และความจำเป็นที่ต้องประกอบอาชีพสัมพันธ์กัน สำหรับชาวพุทธที่พูดภาษาไทย ก็สามารถพูดภาษามลายูถิ่นได้นับเป็นวิวัฒนาการด้านวัฒนธรรมแห่งยุคโลกาภิวัตน์ รูปแบบของชุมชนมักเกิดขึ้นโดยถือศาสนสถานเป็นจุดศูนย์กลาง เช่น วัด มัสยิด หรือสุเหร่า เพราะต้องอาศัยคนที่รวมกันเข้าเป็นชุมชนที่สนับสนุนค้ำจุนชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ มีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและไม่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่นๆ เช่น การแต่งกาย การขึ้นบ้านใหม่ วันสงกรานต์ การบวชนาค วันออกพรรษา ประเพณีเดือนสิบ (วันสารทไทย) และประเพณีวันลอยกระทง ชาวไทยที่นับถือศาสนาคริสต์ ก็จะมีวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณี มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับจังหวัดอื่นๆ สำหรับชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามจะมีความแตกต่างไปบ้าง

การแต่งกาย

ชาวยะลาปัจจุบัน แต่งกายตามลัทธิศาสนาที่ตนนับถือ ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะแต่งกายแบบที่นิยมของชาวมุสลิมโดยทั่วไป ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธก็แต่งกายตามแบบของชาวไทยที่นิยมโดยทั่วไป ชาวพุทธไม่ได้นิยมเครื่องแต่งกายแบบชาวฮินดูหรือชาวอินเดียนเป็นแหล่งของศาสนาพุทธ ชาวพุทธในชนบทแต่งกายแบบไทยแท้ตามสบาย ถ้าอยู่ในเมืองแต่งกายแบบสากลหรือตามที่ทางราชการไทยบัญญัติ นิยมค่อนข้างไปทางยุโรป ในจังหวัดยะลามีผู้นับถือศาสนาอื่นๆ เช่น คริสต์ ฮินดู น้อย

ชาวชนบทที่กล่าวว่าแต่งกายตามสบายนั้น เพราะภาคใต้มีอากาศแบ่งเป็น ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน กับฤดูฝนเท่านั้น ไม่มีฤดูหนาว ชาวชนบทที่เรียกว่าชาวบ้านนั้น ส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม เรื่องการสวมเสื้อมีความจำเป็นน้อย สิ้นเปลือง จึงไม่ใคร่สวมเสื้อ เว้นแต่ผู้หญิง ผู้ชายจะนุ่งโสร่งหรือกางเกงขาสั้น โปกหัวหรือคลุมหัว ทำไร่ ทำนา ทำสวนหรือหาปลา ถ้าเข้าเมืองหรือเข้าสังคม ก็แต่งกายเรียบร้อย ตามความนิยมของสังคมในท้องถิ่นนั้น สำหรับชาวมุสลิมผู้คงแก่เรียนในทางศาสนา มักนิยมแบบชาวอาหรับก็มีอยู่เป็นอันมาก จะเห็นอยู่ทั่วไปในยุคโลกาภิวัตน์นี้ การแต่งกายของคนรุ่นใหม่ มักวิวัฒนาการไปตามรูปแบบของชาวยุโรปมาก โดยเฉพาะบุคคลที่ประกอบอาชีพรับราชการ ธุรกิจ หรือรัฐวิสาหกิจต่างๆ

ประเพณี

ประเพณีของชาวไทยพุทธ

๑) ประเพณีชิงเปรต การชิงเปรตเป็นประเพณีเนื่องในเทศกาลเดือนสิบของชาวไทยที่นับถือศาสนาพุทธ โดยจัดในวัดทุกวัด ในวันแรม ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ โดยทำร้านจัดสำหรับอาหารคาวหวาน ไปวางเพื่ออุทิศส่วนกุศลไปให้เปรตชน (ปู่ ย่า ตา ยาย และบรรพบุรุษ ที่ล่วงลับไปแล้ว) ร้านที่วางอาหาร เรียกว่าร้านเปรต สร้างไว้กลางวัด ยกเสาสูง ๔ เสาบ้าง เสาเดียวบ้างและนิยมจัดทำร้ายเปรต ๒ ร้าน โดยแบ่งออกเป็นร้านเสาสูง สำหรับคนหนุ่มที่มีกำลังวังชาในการปีนป่าย อีกร้านเป็นเสาเตี้ยสูงแค่อว สำหรับให้เด็กและผู้หญิงได้แย่งชิง เพื่อความสนุกสนาน บนร้านเปรตจะมีสายสิญจน์วงล้อมไว้รอบและต่อยาวไปจนถึงที่พระสงฆ์นั่งทำพิธีกรรม เมื่อทำพิธีเสร็จแล้ว จะมีผู้ตีระฆังให้สัญญาณ บรรดาผู้มาร่วมทำบุญ ก็จะเข้าไปรุมแย่งชิงของอาหารคาวหวานที่อยู่บนร้านเปรตอย่างสนุกสนาน ซึ่งเรียกกันว่า ชิงเปรต

๒) ประเพณีบังกุลบัว การบังกุลบัวคือการทำบุญระลึกถึงญาติที่ล่วงลับไปแล้ว และนำกระดูกมาบรรจุไว้ในบัว (ที่บรรจุอัฐิ) ประจำหมู่บ้าน ในแต่ละวัดหรือบัวประจำตระกูล มีขึ้นระหว่างเดือน ๕ แรม ๑ ค่ำ ของทุกปี เป็นต้นไป ถือเป็นการชุมนุมญาติของแต่ละหมู่บ้านตำบล โดยเมื่อถึงวันบังกุลบัว ญาติพี่น้องลูกหลานที่ไปประกอบ

อาชีพหรือไปอยู่ต่างถิ่นจะพร้อมใจกันกลับบ้าน เพื่อทำบุญในวันนี้ และจะมีการทำความสะอาดตกแต่งบ้าน บางที่เรียกประเพณีนี้ว่า ทำบุญรดน้ำบัว

๓) ประเพณีลากพระ ลากพระหรือชักพระจะกระทำกันหลังจากวันมหาปวารณาหรือวันออกพรรษา ๑ วัน คือตรงกับวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ พุทธศาสนิกชนจะพร้อมใจกันอาราธนาพระพุทธรูปขึ้นประดิษฐานบนบุษบกที่วางอยู่เหนือรถหรือล้อเลื่อน แล้วแห่แหนชักลากไปตามถนนไปรวมกัน ณ จุดที่นัดหมายอาจจะเป็นวัดใดวัดหนึ่งหรือสถานที่ที่ผู้จัดงานกำหนดไว้ รถหรือล้อเลื่อนนั้น ชาวบ้านมักเรียกว่า เรือพระ ปกติจะตกแต่งเป็นรูปเรือ โดยใช้คนลากเชือกเป็น ๒ สาย บนเรือพระจะมีคนตีโพน การตีโพนนั้นเพื่อปลุกใจให้ชาวบ้านกระตือรือร้นมาร่วมพิธีลากพระ และเรียกให้ชาวบ้านที่อยู่แนวถนนได้มาร่วมพิธีเท่าที่มีเวลา อาจจะเป็นเพียงช่วงระยะทาง ๑๐ - ๒๐ เมตร และร่วมทำบุญตามศรัทธา เมื่อเรือพระแต่ละลำเดินทางไปถึงจุดนัดหมาย ก็จะมีพิธีกรรมและกิจกรรม โดยชาวบ้านจะนำอาหารถวายพระสงฆ์ที่มาพร้อมกับเรือพระ หรือพระสงฆ์ที่ชาวบ้านนิมนต์มาเพื่อร่วมงานลากพระ เพื่อพระฉันเสร็จแล้ว ชาวบ้านก็จะร่วมรับประทานอาหาร และร่วมกิจกรรมเพื่อความสนุกสนานและความสามัคคี กิจกรรมที่จัดในงานประเพณีลากพระ ได้แก่ การประกวดเรือพระ การแข่งขันตีโพนหรือกลองใหญ่ แข่งขันซัดตัม แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน

ประเพณีของชาวไทยมุสลิม

๑) มาแกปูโละ “มาแกปูโละ” เป็นภาษาท้องถิ่น แปลว่า “กินเหนียว” ประเพณีการกินเหนียวของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม จะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงาน และเข้าสู่หนัด คำว่า “กินเหนียว” มิใช่ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไปนั่นเอง

๒) การเข้าสู่หนัด เป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาด คือ การขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “มาโชะยวี่” ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๒-๑๐ ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่หนัด ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

๓) วันฮารีรายอ มีอยู่ ๒ วันคือ

(๑) วันอฎีลฟีตรี หรือที่เรียกว่า “วันฮารีรายอ” เป็นวันรื่นเริงเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นการกลับเข้าสู่สภาพเดิมคือ สภาพที่ไม่ต้องอดอาหาร ไม่ต้องอดน้ำ ฯลฯ อีกต่อไป วันอฎีลฟีตรีตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ทางจันทรคติและทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการ ใน ๔ จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๒) วันอฎีลอัศฮา หรือที่เรียกว่า “วันฮารีรายอหัจญ์” หมายถึง วันรื่นเริงเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีเป็นทานบริจาคอาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ ๑๐ ของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีหัจญ์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวินตรุษนี้ว่า วันอีดใหญ่หรือวันรายอหัจญ์ และทางราชการกำหนดให้เป็นวันหยุดราชการใน ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้

๔) วันเมาลิด เมาลิด เป็นภาษาอาหรับ แปลว่า เกิด ที่เกิด หรือวันเกิด ซึ่งหมายถึงวันสมภพของนบีมุฮัมมัด ตรงกับวันที่ ๑๒ ของเดือนรอบีอุลอาวาล หรือเดือนที่ ๓ ตามปฏิทินอาหรับ วันเมาลิดนอกจากจะเป็นวันเฉลิมฉลองเนื่องในวันสมภพของนบีมุฮัมมัดแล้ว ยังเป็นการรำลึกถึงวันที่ท่านลี้ภัยจากนครเมกกะไปสู่นครมาดีนะห์ และเป็นวันมรณกรรมของท่านอีกด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ในวันเมาลิด ได้แก่ การอัญเชิญคัมภีร์ อัน-กูรออัน การแสดงปาฐกถาธรรม การแสดงนิทรรศการ การเลี้ยงอาหาร ฯลฯ

๕) วันอาซุรอ อาซุรอ เป็นภาษาอาหรับ หมายถึง วันที่ ๑๐ ของเดือนมุฮัรรอน ซึ่งเป็นเดือนทางศักราชอิสลาม ในสมัยท่านนบีนุส ได้เกิดน้ำท่วมใหญ่ยังความเสียหายแก่ทรัพย์สินไร่นาของประชาชนทั่วไป ทำให้เกิดการขาดอาหารบริโภค จึงประกาศให้ผู้ที่มีสิ่งของที่เหลือพอจะรับประทานได้ ให้เอามากองรวมกัน เนื่องจากต่างคนต่างมีของคนละอย่างไม่เหมือนกัน ท่านนบีนุส ให้เอาของเหล่านั้นมากองเข้าด้วยกัน สวากของท่านก็ได้รับประทานอาหารโดยทั่วกันและเหมือนกัน ในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด (คือลา) ได้เกิดเหตุการณ์ทำนอง

เดียวกันขณะที่กองทหารของท่านกลับจากการรบที่บาดัร ปรากฏว่าทหารมีอาหารไม่พอกิน ท่านนบีมุฮัมมัด (ศ็อลลา) จึงใช้วิธีการของท่าน นบีฮุส โดยให้ทุกคนเอาข้าวของที่รับประทานได้มากวนเข้าด้วยกัน แล้วแบ่งกันรับประทานในหมู่ทหาร

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมที่สะดวก มี ๒ ทาง คือ ทางรถไฟ และทางรถยนต์

๑) ทางรถไฟ จังหวัดยะลามีขบวนรถด่วน รถเร็ว สปรินเตอร์ จากสถานีรถไฟกรุงเทพ-สถานียะลา ทุกวันใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๗ ชั่วโมง

๒) ทางรถยนต์ ตารางเดินรถภาคใต้จากสถานีขนส่งสายใต้ใหม่-จังหวัดยะลาใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๔ ไปจังหวัดชุมพร รวมระยะทางประมาณ ๔๖๐ กิโลเมตร ต่อด้วยเส้นทางหลวงหมายเลข ๔๑ หรือ ๔๒ ประมาณ ๕๐๐ กิโลเมตร ผ่านปากบาราเทพาถึงสามแยกดอนยาง เลี้ยวขวาวอีกประมาณ ๔๐ กิโลเมตร เข้าสู่จังหวัดยะลา รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ ธรรมดา ออกเดินทางทุกวันจากสถานีขนส่งสายใต้ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๗ ชั่วโมง

๑.๔.๒ การไฟฟ้า

จังหวัดยะลา มีโรงผลิตไฟฟ้า จำนวน ๔ แห่ง เป็นโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำนวน ๒ แห่ง และโรงไฟฟ้าชีวมวลของบริษัทเอกชน จำนวน ๒ แห่ง มีกำลังการผลิตติดตั้งรวม ๑๐๖.๑๗ เมกะวัตต์ ดังนี้

ตารางที่ ๘ แสดงโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๓

โรงไฟฟ้า	สถานที่ตั้ง	กำลังผลิตติดตั้ง (เมกะวัตต์)
๑. โรงไฟฟ้าเขื่อนบางลาง (พลังงานน้ำ)	อำเภอบันนังสตา	๗๒.๐๐
๒. โรงไฟฟ้าเขื่อนบ้านสันติ (พลังงานน้ำ)	อำเภอบันนังสตา	๑.๒๗

ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดยะลา

ตารางที่ ๙ แสดงโรงไฟฟ้าของผู้ประกอบการเอกชน จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๓

โรงไฟฟ้า	สถานที่ตั้ง	กำลังผลิตติดตั้ง (เมกะวัตต์)	ปริมาณขายตามสัญญา (เมกะวัตต์)
โรงไฟฟ้าบริษัทกัลป์ ยะลากรีน จำกัด	อำเภอเมืองยะลา	๒๓.๐	๒๐.๒
โรงไฟฟ้าบริษัท ยะลากรีนเอนเนอร์ยี จำกัด (พลังงานชีวมวล)	อำเภอเมืองยะลา	๙.๙	๘.๗

สถานีไฟฟ้าแรงสูง

จังหวัดยะลา มีสถานีไฟฟ้าแรงสูง จำนวน ๓ แห่ง เป็นสถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำนวน ๒ แห่ง และเป็นสถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

สถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) จำนวน ๒ แห่ง

- สถานีไฟฟ้ายะลา (YL๑) ขนาด ๑๑๕ kV
- สถานีไฟฟ้ายะลา (YL๒) ขนาด ๒๓๐ kV

สถานีไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) จำนวน ๑ แห่ง

- สถานีไฟฟ้ายุพราชชั้นยี่ (YRA) ขนาด ๑๑๕-๓๓ kV

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกำกับกันของจังหวัด

จังหวัดยะลามีเขตแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซียในพื้นที่อำเภอเบตง จึงมีการตั้งด่านศุลกากร ณ จุดผ่านต่าบเบตง อำเภอเบตง โดยมีด่านตรวจพืช กรมวิชาการเกษตร ตั้งอยู่ที่ที่ตั้งกล่าวด้วย

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) การโทรศัพท์

การให้บริการโทรศัพท์ของจังหวัด มี ๒ หน่วยงาน คือ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัทไทยเทเลโฟนแอนด์ เทเลคอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TT&T) โดยมีสถิติบริการโทรศัพท์ในปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๐ แสดงสถิติการบริการโทรศัพท์ ปี ๒๕๖๓

บริษัท		บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
จำนวนชุมสาย		๑๐๑
จำนวนหมายเลขที่มี		๓๓,๓๘๖
จำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่า จำแนกตามประเภทผู้เช่า	ธุรกิจ	๑,๘๒๑
	บ้าน	๙,๗๑๙
	สาธารณะ	๘๓๕
	ราชการ	๒,๔๒๕
	ท.ศ.ท.	๒๗๙
	รวม	

ที่มา บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

๒) ระบบน้ำประปา

หน่วยงานที่ให้บริการทางด้านการประปาของจังหวัดยะลา มีทั้งหน่วยงานประปาส่วนภูมิภาคและการประปาเทศบาล แยกได้ดังนี้

(๑) การประปาส่วนภูมิภาค มีสำนักงานประปา จำนวน ๒ แห่ง ดังตารางที่ ๑๑

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลของสำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดยะลา

สาขา	จำนวนผู้ใช้น้ำ ทั้งหมด (ราย)	กำลังผลิตที่ใช้งาน (ลบ.ม./วัน)	ปริมาณน้ำผลิต (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำผลิต จ่าย (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำ จำหน่าย (ลบ.ม.)
๑. เบตง	๑๐,๗๙๙	๑๗,๒๘๐	๒๖๕,๖๕๘	๒๕๓,๖๕๘	๒๐๕,๒๘๕
๒. ยะหา	๒,๙๗๔	๓,๔๕๖	๑๐๓,๗๕๙	๑๐๒,๒๖๙	๖๙,๗๓๓

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาเบตงและยะหา

(๒) การประปาเทศบาลนครยะลา

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลอัตราการผลิตและผู้ใช้น้ำประปา ในเขตเทศบาลนครยะลา

รายการ	๒๕๖๓
อัตราการผลิต (ลบ.ม.)	๘,๗๖๐,๐๐๐
ผู้ใช้น้ำประปา (ราย)	๑๙,๓๗๒

ที่มา : กองการประปา เทศบาลนครยะลา

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป

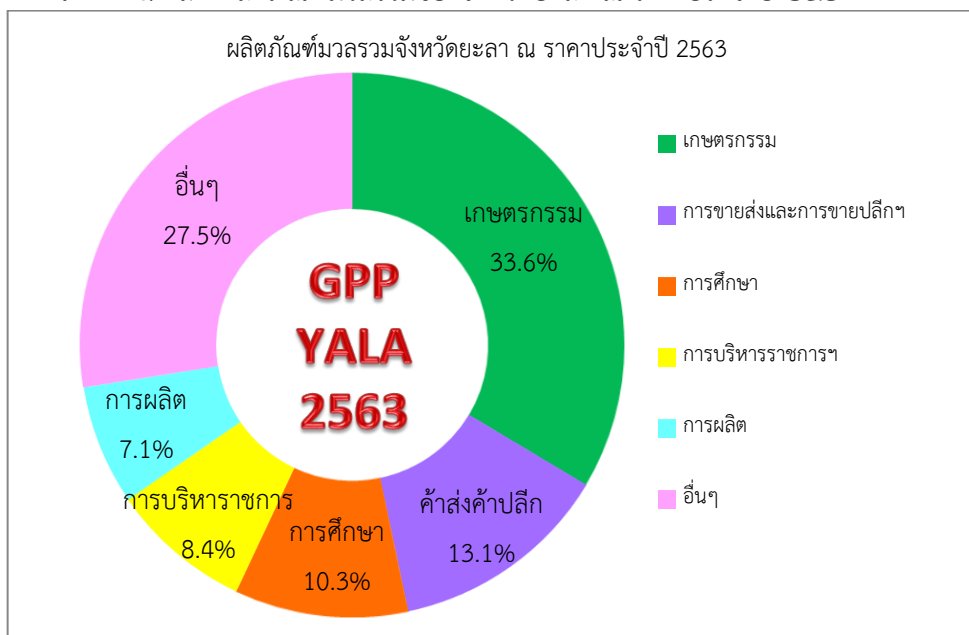
โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๓ พิจารณาจากสัดส่วนมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาประจำปี โดยมีสัดส่วนภาคบริการ ร้อยละ ๕๖.๘ ภาคเกษตรกรรม ร้อยละ ๓๓.๖ และภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ ๙.๖

การผลิตภาคบริการ มีมูลค่า ๒๗,๗๔๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๘๔๓ ล้านบาท ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๓.๒ โดยมีสาขาขายส่งขายปลีก มีมูลค่าสูงสุด ๖,๔๑๑ ล้านบาท มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓ ของภาคบริการ รองลงเป็นสาขาการศึกษาและสาขาบริหารราชการ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๘ และร้อยละ ๑๕ ตามลำดับ

การผลิตภาคเกษตร มีมูลค่า ๑๖,๔๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๖๒๙ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๐.๖ โดยมียางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ มีมูลค่า ๑๐,๔๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๖๔ ของภาคเกษตร รองลงมาเป็นทุเรียน และส้มโชกุน คิดเป็นร้อยละ ๑๔ และ ๒ ตามลำดับ

การผลิตภาคอุตสาหกรรม มีมูลค่า ๔,๖๖๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๑๕ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๒.๐ เป็นผลมาจากอุตสาหกรรมที่บริโภคภายในประเทศ เช่น โรงไฟฟ้า หรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง มีแนวโน้มดี มีจำนวนโรงงานขออนุญาตใหม่เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของปริมาณการใช้ไฟฟ้าของภาคอุตสาหกรรม

ภาพที่ ๑ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดยะลา ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๓

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ๑๖ สาขา

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา (Gross Provincial Products : GPP)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๓ มีมูลค่า ๔๘,๘๑๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๔๗,๒๓๐ ล้านบาท ในปีที่ผ่านมาเท่ากับ ๑,๕๘๖ ล้านบาท ลำดับที่ ๕๓ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๐ ของภาคใต้ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร (GPP Per Capita) ๑๐๒,๘๒๑ บาท/คน/ปี ลำดับที่ ๔๔ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๑ ของภาคใต้

เศรษฐกิจจังหวัดยะลา ณ ราคาคงที่ ปี ๒๕๖๓ ขยายตัวร้อยละ ๒.๒ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ ที่ขยายตัว ร้อยละ ๑.๒ ในปีที่ผ่านมา โดยการผลิตภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ขยายตัว ร้อยละ ๐.๖ ๒.๐ และ ๓.๒ ตามลำดับ

ตารางที่๑๓ แสดงข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดยะลา GPP ของจังหวัดยะลา

สาขา	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลา ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)				
	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๔,๖๓๙	๑๓,๙๑๑.๙	๑๔,๘๐๘	๑๕,๗๘๕	๑๖,๔๑๕
ภาคเกษตร	๑๔,๖๓๙	๑๓,๙๑๒	๑๔,๘๐๘	๑๕,๗๘๕	๑๖,๔๑๕
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๗๘	๒๑๖	๒๔๗	๒๕๗	๒๒๑
การผลิต	๓,๔๗๒	๓,๘๔๕	๓,๔๙๔	๓,๒๗๙	๓,๔๘๗
ไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๕๓๘	๕๓๐	๘๕๒	๙๓๖	๙๐๑
การจัดหน้า การจัดการ และการบำบัดน้ำเสีย ของเสีย และสิ่งปฏิกูล	๔๙	๕๗	๘๘	๗๕	๕๓
ภาคอุตสาหกรรม	๔,๒๓๗	๔,๖๕๘	๔,๖๘๒	๔,๕๔๗	๔,๖๖๒
การก่อสร้าง	๒,๔๔๓	๒,๓๔๖	๒,๔๐๙	๒,๔๔๙	๒,๖๐๔
การขายส่งและการขายปลีก การซ่อมยานยนต์และจักรยายนต์	๕,๔๔๗	๕,๔๑๕	๕,๖๕๘	๖,๐๔๘	๖,๔๑๑
การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๗๑๘	๘๐๙	๘๖๓	๙๗๑	๑,๐๖๒
ที่พักแรมและบริการด้านอาหาร	๖๙๒	๗๔๘	๘๔๙	๙๑๖	๙๗๑
ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๔๕๔	๕๖๖	๖๓๕	๗๑๙	๗๒๘
กิจกรรมทางการเงินและการประกันภัย	๒,๔๗๓	๒,๕๕๕	๒,๖๕๒	๒,๗๖๕	๒,๗๗๕
กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์	๑,๓๖๕	๑,๔๘๒	๑,๓๗๘	๑,๖๗๗	๑,๖๕๗
กิจกรรมทางวิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๑๘	๓๗	๕๓	๗๓	๔๕
กิจกรรมการบริหารและการบริการสนับสนุน	๒๗๗	๓๘๕	๒๙๐	๓๐๘	๓๘๖
การบริหารราชการ การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาคบังคับ	๓,๔๔๗	๓,๖๒๓	๓,๗๘๘	๓,๙๔๓	๔,๐๗๙
การศึกษา	๔,๗๑๘	๔,๘๖๑	๔,๖๙๓	๔,๕๙๒	๕,๐๒๓
กิจกรรมด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	๑,๕๖๖	๑,๖๖๘	๑,๘๑๘	๑,๙๑๔	๑,๙๘๙
ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๕๘	๖๘	๘๐	๙๕	๘๕
กิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	๑๙๕	๒๓๘	๔๔๗	๔๒๗	๔๒๕
ภาคบริการ	๒๓,๘๗๐	๒๔,๘๐๑	๒๕,๖๑๔	๒๖,๘๙๗	๒๗,๗๔๐
รวม	๔๒,๗๔๖	๔๓,๓๖๐	๔๕,๑๐๔	๔๗,๒๓๐	๔๘,๘๑๖
รายได้ต่อหัวประชากร (บาท)	๙๒,๕๗๗	๙๓,๒๓๒	๙๖,๒๙๔	๑๐๐,๑๔๑	๑๐๒,๘๒๑
%YOY		๐.๗	๓.๓	๔.๐	๒.๗
จำนวนประชากร (พันคน)	๔๖๒	๔๖๕	๔๖๘	๔๗๒	๔๗๕

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

สวนขวัญเมือง

เป็นสวนสาธารณะกลางเมืองยะลา ดัดแปลงมาจากสวนสาธารณะพญาโกย อยู่ห่างจากศาลเจ้าพ่อหลักเมืองประมาณ ๓๐๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐๗ ไร่ จัดให้เป็นสนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเมือง โดยเฉพาะทะเลสาบ มีเนื้อที่ ๖๙ ไร่ เนื่องจากจังหวัดยะลาเป็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีพื้นที่ทั้งหมดเป็นป่าเขา ไม่มีชายแดนทะเลเลย ทางเทศบาลเมืองยะลาจึงได้จัดทำชายหาดจำลองขึ้น มีสนามแข่งขันนกเขาชวาเสียง ซึ่งเป็นสนามมาตรฐานใหญ่ที่สุดในจังหวัดภาคใต้

น้ำตกบูเกะบิโล หรือน้ำตกตะวันตกคี

อยู่ระหว่างตำบลบุต๊ะกับตำบลบันนังสาเรง อำเภอเมืองยะลาที่สันเขาลูกนี้มีน้ำตกซึ่งตามประวัติเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของเจ้าผู้ครองนครเมืองรามัน ในสมัยที่เมืองชายแดนภาคใต้ยังแยกตัวเป็น ๗ หัวเมือง อยู่ห่างจากทางหลวงแผ่นดินสายยะลา - รามัน ๑ กม.

ถ้ำคนโท

อยู่ห่างจากตัวเมืองยะลาประมาณ ๖ กิโลเมตร บนถนนสายยะลา - ยะหาด้านขวามือ หรือถึงก่อนถ้ำคูหาภิมุขเพียง ๑ กิโลเมตร มีรถประจำทางจากตัวเมืองผ่านทุกครั้งชั่วโมง เมื่อลงจากรถแล้วเดินเข้าไปตามถนนเล็กๆ ประมาณ ๕๐ เมตร ผ่านป่าละเมาะไปยังทิวเขากำปอนอันเป็นที่ตั้งของถ้ำสำเภาทอง และถ้ำคนโท เมื่อผ่านถ้ำสำเภาทองแล้วเดินเลียบเชิงเขาไปอีก ๑๕ นาที จึงถึงถ้ำคนโท ซึ่งเป็นถ้ำที่มีความสวยงามและใหญ่ที่สุดในภูเขากำปอน เป็นภูเขาหินอ่อน ภายในถ้ำมีหินงอก สูงประมาณ ๑๒๐ เมตร มีลักษณะคล้ายผู้หญิงนั่งสมาธิใคร ๆ เรียกเธอว่า “แม่นางมณโฑ” ซึ่งเพี้ยนมาจากชื่อถ้ำนั่นเอง นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งที่ขุดพบพระพิมพ์เก่าแก่มากมาย โดยเฉพาะพระพิมพ์อวลโลกิเตศวรแบบศรีวิชัย ซึ่งเป็นพระพิมพ์ที่มีลักษณะดีและเนื้อสวยที่สุดในบรรดาที่ขุดพบได้ทั้งหมด

ถ้ำศิลป์

ตั้งอยู่หมู่ ๒ ตำบลหน้าถ้ำในเขตอำเภอเมืองไม่ไกลจากถ้ำคูหาภิมุข การเดินทางทางใช้เส้นทางเดียวกับ วัดถ้ำคูหาภิมุข แต่ต้องเดินทางต่อไปอีก ๒ กิโลเมตร สภาพถนนลาดยางจนถึงเชิงเขา มีบันไดให้นักท่องเที่ยวเดินขึ้นไปยังปากถ้ำโดยสะดวก (ปากถ้ำสูงจากเชิงเขา ๒๘ เมตร) จุดเด่นของถ้ำศิลป์อยู่ที่ภายในถ้ำมีจิตรกรรมฝาผนัง ทั้งสมัยก่อนประวัติศาสตร์เป็นภาพคนล่าสัตว์ เขียนด้วยสีดำและจิตรกรรมสมัยประวัติศาสตร์ เป็นภาพพระพุทธรูปประวัติตอนธิดา พระยามารช่วยยวนพระพุทธรูปเจ้า ภาพนี้มีขนาด ยาว ๘ เมตร สูง ๕ เมตร แต่สภาพของจิตรกรรมค่อนข้างลบเลือน จิตรกรรมนี้ได้รับการยกย่องว่ามีอายุเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย และเป็นงานศิลปกรรมสมัยศรีวิชัยชิ้นเดียวที่เป็นภาพจิตรกรรม การเข้าชมแจ้งความจำนงต่อครูใหญ่โรงเรียนบันนังลือตาที่อยู่ใกล้ถ้ำ ซึ่งเป็นผู้เก็บรักษาอุทยานแจประตุถ้ำ

น้ำตกตะวันตกคี

เป็นน้ำตกที่สวยงามแตกต่างจากน้ำตกอื่นๆ เพราะเมื่อแสงแดดกระทบกับสายน้ำ จะทำให้สีของหิน ใต้แอ่งน้ำเป็นสีเหลืองสวยงาม น้ำตกนี้ตั้งอยู่หมู่ ๖ อำเภอรามัน ตั้งบนภูเขาบ้านป้อมมิ่ง ห่างจากตัวเมืองยะลา ประมาณ ๑๙ กิโลเมตร ใช้เส้นทางยะลา - โกตาบารู ถนนลาดยางตลอด ๑๕ กิโลเมตร เลี้ยวเข้า ตำบลโกตาบารูถึง ตำบลท่าเรือ ประมาณ ๒ กิโลเมตร เลี้ยวเข้าถนนหมู่บ้านประมาณ ๒ กิโลเมตร จะถึงทางเข้าน้ำตกเข้าไปประมาณ ๕๐๐ เมตร

บึงน้ำใส

แหล่งกำเนิดปลาหมึก อยู่ที่อำเภอรามัน ห่างจากตัวเมืองยะลาราว ๒๖ กิโลเมตร ผ่านอำเภอรามันไปทาง อำเภอเรือเสาะ ประมาณ ๘ กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายจากถนนใหญ่เข้าสู่บ้านบึงน้ำใสหมู่ที่ ๕ ตำบลทะเลหลวง อำเภอรามัน ปลาชนิดนี้มีมาก ในแถบอินโดจีน มาเลเซีย และประเทศไทยตอนล่าง เชื่อกันว่าใครเลี้ยงปลาหมึก จะมีโชคลาภ ราคาซื้อขายจึงค่อนข้างสูง

ถ้ำกระแซง

เป็นถ้ำที่สวยงามตามธรรมชาติเพดานของถ้ำมีหินย้อยมากมาย ถ้ำที่อยู่ใกล้เคียงกับถ้ำกระแซง อีก ๓ ถ้ำ ได้แก่ ถ้ำลูกอม ถ้ำน้ำลอด และถ้ำพระ ถ้ำเหล่านี้อยู่ในเขตอำเภอบันนังสตา อยู่ห่างตัวจังหวัดยะลา ๕๐ กิโลเมตร ห่างจากที่ว่าการอำเภอบันนังสตา ๘ กิโลเมตร ใช้เส้นทางเดียวกับการไปเยือนบางกลาง ลักษณะเด่นของถ้ำกระแซง คือ มีลำธารไหลผ่านลอดถ้ำปากถ้ำเป็นโพรงขนาดใหญ่มองออกไปภายนอกเห็นป่าไม้ร่มรื่น และทิวทัศน์งดงามเหมาะสำหรับท่องเที่ยวพักผ่อน

น้ำตกกือลอง (สุขทาลัย)

อยู่ในนิคมสร้างตนเองพัฒนาภาคใต้ อำเภอบันนังสตา ขนเขาปกไย๊ะ เขานี้เป็นที่ตั้งสถานีถ่ายทอดสัญญาณห่างจากตัวเมืองประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายยะลา - เบตง แยกซ้ายเข้าทางลูกรังอีกประมาณ ๘ กิโลเมตร น้ำตกนี้ถูกค้นพบเมื่อปี ๒๕๐๗ ประกอบด้วยน้ำตก ๕ ชั้น สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนีทรงประทานนามน้ำตกแห่งนี้ว่า “น้ำตกสุขทาลัย” มีทิวทัศน์ที่สวยงามมากเหมาะสำหรับเล่นน้ำในแอ่งน้ำและพักรับประทานอาหาร ณ ศาลาที่สร้างไว้

ถ้ำทะเล

อยู่ในเขตตำบลถ้ำทะเล อำเภอบันนังสตา ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางตามเส้นทางหลวงสายยะลา-บันนังสตา - เบตง และมีทางแยกสู่แหล่งท่องเที่ยวถ้ำทะเลอยู่ขวามือ จุดเด่น คือ ถ้ำหินปูนซึ่งทะลุลอดไปอีกด้านหนึ่งของภูเขาที่มีศาลประดิษฐานรูปปั้นเจ้าแม่กวนอิม อันเป็นที่เคารพสักการะของชาวไทย เชื่อสายจีนในจังหวัดยะลาและพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะในช่วงเดือนยี่ทางจันทรคติของจีน ซึ่งจัดให้มีเทศกาลกินเจขึ้นที่บริเวณศาลแห่งนี้จะมีนักท่องเที่ยวและผู้นับถือศรัทธาเจ้าแม่กวนอิมเดินทางมาร่วมสักการะและกินเจมากกว่าในช่วงอื่นๆ ของปี

เขื่อนบางลาง

กั้นแม่น้ำปัตตานี ที่บริเวณบางบางกลาง ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ห่างจากตัวอำเภอเมือง ๕๘ กิโลเมตร ตัวเขื่อนเป็นเขื่อนหินถม แกนดินเหนียว มีความสูง ๘๕ เมตร สันเขื่อนยาว ๔๓๐ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๒๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่รับน้ำเหนือเขื่อน ๒,๐๘๐ ตารางกิโลเมตร

ป่าฮาลา - บาลา

หรือสวนป่าพระนามาภิไธย (ส่วนที่ ๒) เป็นป่าดิบชื้นที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์นานาชนิด มีพื้นที่ขนาดใหญ่อยู่ในแนวรอยต่อระหว่างจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส นอกจากนี้ยังเป็นต้นกำเนิดของแหล่งน้ำในเขื่อนบางลาง และนักท่องเที่ยวที่สนใจจะศึกษาการเดินทางป่าธรรมชาติ การนั่งเรือ ล่องแพ ตกปลา สามารถติดต่อได้ที่ กองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔๕ ถนนสุขยางค์ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

วนอุทยานน้ำตกธารโต

อยู่ที่ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต เป็นวนอุทยานและป่าสงวน มีเนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่ เป็นน้ำตกที่สวยงามลดหลั่นกันลงมาถึง ๙ ชั้น ห่างจากตัวเมืองออกไปตามถนนยะลา - เบตง ประมาณ กิโลเมตรที่ ๕๗-๕๘ มีทางลูกรังแยกเข้าไป ๒ กิโลเมตร ประกาศเป็นวนอุทยาน เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๐๓ น้ำตกละออรู้ง

เป็นน้ำตกที่ตั้งอยู่ระหว่างเขตติดต่อ อำเภอธารโตและอำเภอเบตง ห่างจากจังหวัดยะลา ประมาณ ๙๐ กิโลเมตร ใช้เส้นทางยะลา - เบตง ถนนลาดยางตลอด ก่อนถึงอำเภอเบตงประมาณ ๔๐ กิโลเมตร จะมีถนนดินแยกเข้าน้ำตก ประมาณ ๑๐๐ เมตร น้ำตกแห่งนี้มีความงดงามอันเกิดจากละออรู้งน้ำตกกระทบแสงแดด มองเห็นเป็นสีรุ้งอยู่เบื้องล่างริมภูผาบริเวณร่มรื่นตลอดทั้งวัน

บ่อน้ำร้อน

เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติอย่างหนึ่งของเบตงที่มีน้ำพุเดือดขึ้นมาจากพื้นดินในหมู่บ้านระเาะปะไร ตำบลตาเนาะ - แมระเาะ ห่างจากอำเภอเบตง ประมาณ ๔ กิโลเมตร แยกขวาเข้าไปอีก ๖ กิโลเมตร ตรงจุดบริเวณที่น้ำเดือดสามารถต้มไข่สุกภายใน ๗ นาที และเชื่อกันว่าน้ำแร่นี้สามารถรักษาโรคผิวหนังได้

๑.๖.๒ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์/ศาสนสถาน

พระพุทธไสยาสน์วัดคูหาถ้ำกิมุข (วัดหน้าถ้ำ)

ตั้งอยู่ที่ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมือง ไปตามเส้นทางยะลา - หาดใหญ่ ห่างจากตัวเมือง ๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางไปสู่อำเภอยะหา ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่าวัดหน้าถ้ำ เพราะภายในวัดนี้มีถ้ำใหญ่แห่งหนึ่ง มีพระพุทธไสยาสน์ของโบราณขนาดใหญ่ประดิษฐานอยู่ภายใน สันนิษฐานว่าสร้างมาแต่ปี พ.ศ. ๑๓๐๐ เป็นพระพุทธไสยาสน์สมัยศรีวิชัย มีขนาดความยาว ๘๑ ฟุต ๑ นิ้ว เชื่อกันว่าเดิมเป็นปางนารายณ์บรรทมสินธุ์ เพราะมีภาพนาคแผ่พังพานปกพระเศียร ต่อมาจึงได้ดัดแปลงเป็นพระพุทธไสยาสน์แบบหินยาน พระพุทธไสยาสน์วัดหน้าถ้ำแห่งนี้ชาวภาคใต้ถือว่าเป็นปูชนียสถานที่สำคัญ ๑ ใน ๓ ของดินแดนภาคใต้ คือ พระบรมธาตุเมืองนคร พระธาตุไชยาที่สุราษฎร์ธานี และพระพุทธไสยาสน์ วัดหน้าถ้ำ นอกจากนี้ภายในถ้ำยังมีหินงอกหินย้อยสวยงาม ในบริเวณใกล้เคียง กัน มีถ้ำอีกแห่งหนึ่ง เรียกว่า ถ้ำมิด ซึ่งภายในมีหินงอกหินย้อยเป็นรูปลักษณะต่างๆ เช่น ม่าน เคียรข้างเอราวิน ฯลฯ เย็นสะอาดไหลจากโขดหินธรรมชาติ มีไฟฟ้าติดตั้งเพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่นักท่องเที่ยวที่จะชมถ้ำมิดแห่งนี้

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

เป็นที่ตั้งของหลักเมืองจังหวัดยะลา ซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของประชาชนชาวจังหวัดยะลา ตั้งอยู่ใจกลาง วงเวียนหน้าศาลากลางจังหวัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานยอดเสาหลักเมืองให้เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๐๕ ภายในศาลประดิษฐานเสาหลักเมือง ซึ่งสร้างด้วยแก่นไม้ชัยพฤกษ์ สูง ๕๐ เซนติเมตร วัดโดยรอบที่ฐาน ๔๓ นิ้ว ที่ปลาย ๓๖ นิ้ว พระเศียรยอดเป็นรูปพรหมจตุรพักตร์และเปลวไฟ บริเวณโดยรอบเป็นสวนสาธารณะ รมรื่น สวยงาม เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไปจะมีการจัดงานสมโภชเจ้าพ่อหลักเมือง ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๑ พฤษภาคม ของทุกๆ ปี

พระมหาธาตุเจดีย์ พระพุทธธรรมประกาศ

ตั้งอยู่ที่วัดพุทธาธิวาส ถนนรัตนกิจ องค์เจดีย์ตั้งอยู่บนเนินเขา มีความกว้าง ๓๙ เมตร สูง ๓๙.๙ เมตร เป็นมหาธาตุเจดีย์ที่สวยงาม และใหญ่ที่สุดในภาคใต้ ภายในพระมหาธาตุเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ศิลปะการก่อสร้างเป็นสถาปัตยกรรมแบบศรีวิชัยประยุกต์

มัสยิดกลางจังหวัดยะลา

เป็นมัสยิดใหญ่ประจำจังหวัดยะลา ตั้งอยู่ด้านซ้ายของถนนสายยะลา-ปัตตานี ในเขตเทศบาลเมืองยะลา โดยผ่านบริเวณที่ทางรถไฟตัดข้ามถนนไปเพียง ๒๐๐ เมตร มัสยิดแห่งนี้เพิ่งสร้างเสร็จ เมื่อพ.ศ.๒๕๒๗ รูปทรงงดงาม เป็นสถาปัตยกรรมแบบตะวันออกที่สอดแทรกเส้นกรอบทรงสุเหร่าไว้ได้อย่างกลมกลืน ด้านหน้าเป็นบันไดกว้าง สูงประมาณ ๓๐ ชั้น ทอดสู่ลานชั้นบน หลังคาทรงสี่เหลี่ยม มีโดมใหญ่อยู่กลาง นักท่องเที่ยวที่สนใจเข้าชมได้ด้วยความสะดวก

๑.๖.๓ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประเพณีและวัฒนธรรม

สวนสาธารณะสนามช้างเผือก

สนามโรงพิธีช้างเผือก ตั้งอยู่ใจกลางเมืองยะลา มีพื้นที่ ๘๐ ไร่ เคยใช้เป็นสถานที่ประกอบพิธีน้อมเกล้าฯ ถวายช้างเผือก “**พระเศวตสุรคชาธาร**” แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๑ ปัจจุบันได้รับการตกแต่งด้วยไม้ดอกไม้ใบ และไม้ประดับไว้อย่างสวยงาม มีสระน้ำมีศาลากลางน้ำ รูปปั้นจำลองของสัตว์ต่างๆ หลายชนิด ประชาชนนิยมไปพักผ่อนในยามว่างเป็นจำนวนมาก และในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อน เทศบาลจัดให้มีการแสดงดนตรีเพื่อให้ประชาชน ไปพักผ่อนหย่อนใจในสวนสาธารณะได้รับความเพลิดเพลินอีกด้วย

อำเภอเบตง

เบตงเมืองในหมอก เมื่อดูแผนที่ประเทศไทยแล้ววัดระยะทางจากจุดเริ่มต้นกรุงเทพมหานครลงไปทางใต้สุดเป็นระยะทางไกลสุดผืนแผ่นดินไทยตรงจุดที่เป็นแหลมยื่นเข้าไปในประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย อาณาบริเวณนั้นคือ “เบตง” เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดยะลา ภูมิประเทศในเขตเทศบาลเมืองเบตงมีภูเขาปกคลุมอยู่ทั่วไป บางคนเรียกอำเภอเบตงว่า “เมืองในหมอก” ช่วงเช้าจะมีหมอกปกคลุมไปทั่วทั้งอำเภอเบตง เป็นเมืองชายแดนที่น่าเที่ยวเมืองหนึ่ง เพราะมีคนเกือบทุกชาติทุกภาษาพักอยู่ในเบตงโดยเฉพาะในเขตเทศบาล มีคนจีนมาอาศัยอยู่หลายพวก เช่น คนกวางไส กวางตุง ฮกเกี้ยน แต่จิ๋ว ฯลฯ ส่วนคนไทยมีทั้งไทยเหนือ ไทยใต้ ไทยกลางทุกภาค นอกจากนี้ก็มีไทยอิสลาม ตลอดจนชาวญี่ปุ่น เกาหลี และฝรั่งชาติต่างๆ เข้ามาทำค้าขายผู้ที่มีความสนใจด้านภาษา แล้วจะเรียนรู้ได้หลายภาษาทีเดียว โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ชาวเบตง มีโอกาสใช้มาก เพราะเป็นเมืองชายแดน มีแขกชาวต่างประเทศเข้าออกเป็นประจำและชาวเบตง ก็มีโอกาสออกต่างประเทศด้านมาเลเซีย สิงคโปร์ ชาวเบตงเป็นคนขยันในการประกอบอาชีพมีความเป็นอยู่ดี มีความสามัคคี รักความสงบ

อุโมงค์เบตง

ตั้งอยู่หมู่ ๒ บ้านปิยะมิตร ๑ ตำบลตะเนาะแมเราะ เข้าทางเดียวกับบ่อน้ำร้อนเบตงอยู่ ถัดจากน้ำตกอินทรรสไปอีก ๓ กิโลเมตร เป็นอุโมงค์ดินซึ่งอดีตขบวนการโจรคอมมิวนิสต์มลายา (จคม.) สร้างขึ้นบนเนินเขาในป่าที่สำหรับเป็นฐานปฏิบัติการต่อสู้ทางการเมือง ปัจจุบันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง

ตู้ไปรษณีย์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ตั้งอยู่ที่อำเภอเบตงในเขตเทศบาลมณีสุขยางค์ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยคุณสงวน จิระจินดา อดีตนายไปรษณีย์โทรเลข อำเภอเบตง เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ของอำเภอเบตงในเรื่องการติดต่อสื่อสารลักษณะของตู้เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นรูปกลมทรงกระบอก แยกได้เป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนฐานและส่วนตัวตู้ ส่วนสูงของตู้ คือ ๒๙๐ เซนติเมตร นับจากฐานขึ้นไปรวมความสูงของตู้ด้วย วัดได้ ๓๒๐ เซนติเมตร ปัจจุบันตู้ไปรษณีย์ใบนี้ยังใช้งานอยู่

ไก่เบตง - ปลาเบตง

ไก่เบตง ชาวบ้านเรียกว่า “ไก่กวางไส” เป็นไก่พันธุ์เนื้อ มีรสอร่อยมาก มีผู้นำไก่พันธุ์เบตงไปเลี้ยงที่ท้องถิ่นอื่น แต่มีอาจที่จะนำไปเลี้ยงได้ เพราะอากาศไม่เหมือนที่เบตง ไก่พันธุ์ดังกล่าวจะไม่เติบโตและอาหารที่ขึ้นชื่อคือขาของเบตงอีกอย่างหนึ่ง คือ ปลาเบตง ซึ่งภาษาจีนเรียกว่า “เฉาฮื้อ” เนื้อปลามีรสมัน เนื้อละเอียด ขวนรับประทานยิ่งนัก

นกกางแอนเบตง

เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของเมืองเบตง คือ เมื่อถึงฤดูใบไม้ร่วงคือระยะที่ต้นยางพาราผลัดใบ (ประมาณเดือนกันยายน - มีนาคม) ในยามเย็นก่อนที่พระอาทิตย์จะกลับไปเมืองเบตงจะดำทะมึนไปหมด นกกางแอนเหล่านี้จะบินมาจากป่าดงอย่างมืดฟ้ามัวดิน นกกางแอนนับหมื่นนับแสนจะเกาะนอนอยู่บนสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ เบียดตัวกันแน่นขนัด ซึ่งถ้าหากไปเบตงตอนกลางวันท่านจะไม่ได้เห็นนกกางแอนหลงเหลืออยู่เลย

สวนสาธารณะเทศบาลตำบลเบตง

สวนสาธารณะแห่งนี้มีพื้นที่ประมาณ ๑๒๐ ไร่ ตั้งอยู่บนเนินเขากลางเมืองเบตงเป็นจุดชมทัศนียภาพมุมกว้างของเมืองเบตง ภายในสวนร่มรื่นไปด้วยไม้ยืนต้นไม้ดอกนานาพันธุ์ นอกจากนั้นแล้วยังมีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ สวนนก สวนสัตว์ สถานที่แสดงพันธุ์สัตว์น้ำ สวนสุขภาพ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเบตง

หมู่บ้านชาไก

อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านแห อำเภอรือเสาะ จังหวัดยะลา ห่างจากตัวจังหวัดยะลา ไปทางเบตงประมาณ ๘๐ กิโลเมตร และห่างจากถนนใหญ่เล็กเข้าไปกลางชุมชนประมาณ ๔ กิโลเมตร เป็นที่อยู่อาศัยของชนพื้นเมืองที่เรานิยมเรียกว่า “เงาะ” หรือ “เงาะชาไก” บ้านเรือนของชาไกสร้างด้วยไม้ไผ่หลังคาจาก มีประมาณ ๒๐-๓๐ หลังคาเรือน มีอาชีพในการทำไร่และหาของป่า ปัจจุบันได้มีการพัฒนาหมู่บ้านแห่งนี้ โดย กรมประชาสัมพันธ์รวบรวมให้อยู่ในบริเวณเดียวกันได้ จำนวน ๒๑ ครอบครัว ๕๒ คน ได้จัดสร้างบ้านให้อยู่อาศัยที่ดีขึ้น ปลุกยุงพาราพันธุ์ดีให้จำนวน ๓๐๐ ไร่ และได้กราบบังคมทูลสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ขอใช้คำว่า “ศรีธาร์โต” ให้ทุกคนใช้เป็นนามสกุล เด็กๆ สามารถเรียนรู้ และมีการศึกษาที่ก้าวหน้ามากขึ้น มีครูจากจังหวัดและเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนเข้าไปให้ความรู้ ทำให้ชาวชาไกมีความเจริญขึ้นมาก

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดยะลา มีจำนวนประชากรรวม ๕๓๒,๓๒๖ ราย แยกเป็นจำนวนประชากรเพศชาย ๒๖๔,๙๒๘ ราย จำนวนประชากรเพศหญิง ๒๖๗,๓๙๘ ราย มีครัวเรือนทั้งหมด ๑๓๓,๐๙๔ ครัวเรือน และมีครัวเรือนทำการเกษตรจำนวน ๗๒,๗๙๑ ครัวเรือน แยกเป็นประชากรในภาคเกษตรเพศชาย ๑๒๓,๓๓๓ ราย ประชากรในภาคเกษตรเพศหญิง ๑๑๙,๗๕๒ ราย รวมจำนวน ๒๔๓,๐๘๕ ราย

ตารางที่ ๑๔ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัด

ที่	อำเภอ	จำนวนครัวเรือน		จำนวน			พื้นที่ (ไร่)		
		ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากรในภาคเกษตร (คน)			ทั้งหมด	ถือครองทำการเกษตร	อื่น ๆ
				ชาย	หญิง	รวม			
๑	เมืองยะลา	๓๒,๖๐๘	๑๐,๓๓๗	๑๖,๗๑๗	๑๖,๙๕๘	๓๓,๖๗๕	๑๗๔,๒๒๖	๑๑๖,๕๐๖	๕๙,๑๔๒
๒	เบตง	๒๗,๐๘๔	๘,๓๗๑	๑๐,๘๕๖	๘,๐๙๒	๑๘,๙๔๘	๘๒๓,๘๑๖	๓๔๘,๑๓๒	๔๗๕,๖๘๔
๓	บันนังสตา	๑๖,๒๙๘	๑๓,๓๔๒	๒๐,๙๔๘	๒๐,๔๗๔	๔๑,๔๒๒	๓๘๒,๑๒๓	๒๕๕,๓๖๗	๑๒๖,๗๕๖
๔	ธาร์โต	๖,๐๙๕	๔,๔๔๘	๙,๔๒๗	๘,๙๓๙	๑๘,๓๖๖	๔๘๒,๓๗๒	๒๘๙,๐๔๗	๑๗๓,๓๒๕
๕	ยะหา	๑๒,๙๐๓	๙,๗๔๐	๑๘,๖๗๒	๑๘,๓๙๘	๓๗,๐๗๐	๓๑๐,๙๖๐	๒๓๘,๗๕๑	๗๒,๒๐๙
๖	รามัน	๒๔,๓๔๓	๑๖,๔๒๒	๒๘,๙๙๔	๒๙,๖๗๕	๕๘,๖๖๙	๓๑๘,๘๐๑	๒๒๖,๗๔๐	๙๓,๘๖๔
๗	กาบัง	๗,๑๓๕	๔,๓๔๓	๖,๒๖๕	๕,๙๗๘	๑๒,๒๔๓	๒๗๗,๒๖๖	๑๖๔,๔๒๓	๑๑๒,๘๔๓
๘	กรงปินัง	๖,๖๒๘	๕,๗๘๘	๑๑,๔๕๔	๑๑,๒๓๘	๒๒,๖๙๒	๑๑๒,๒๔๘	๙๓,๓๐๙	๑๘,๙๓๙
	รวม	๑๓๓,๐๙๔	๗๒,๗๙๑	๑๒๓,๓๓๓	๑๑๙,๗๕๒	๒๔๓,๐๘๕	๒,๘๖๑,๘๑๒	๑,๗๓๒,๒๗๕	๑,๑๒๙,๕๓๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

พื้นที่ทั้งหมด ๒.๘๗๙ ล้านไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ๑.๗๒๔ ล้านไร่ (๖๓.๑๑% ของพื้นที่ทั้งหมด) เป็นพื้นที่ถือครองทำการเกษตรจริง จำนวน ๑.๖๙๑ ล้านไร่ (ร้อยละ ๙๓.๐๖) ได้แก่ ปลูกยางพารา ๑.๒๐๖ ล้านไร่, ไม้ผล ๐.๑๑๙ ล้านไร่, ไม้ยืนต้น ๐.๐๒๔ ล้านไร่, ข้าว ๐.๐๔๐ ล้านไร่, พืชผัก ๐.๐๐๑ ล้านไร่, พืชไร่ ๐.๐๐๐๑ ล้านไร่, ประมง ๐.๐๓๓ ล้านไร่, และปศุสัตว์ ๐.๑๐๘ ล้านไร่ และเป็นพื้นที่ถือครองที่ไม่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำนวน ๐.๑๘๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๖.๙๔) โดยพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน มีครัวเรือนเกษตรกร ๗๔,๑๓๕ ครัวเรือน ในปีการเพาะปลูก ๒๕๖๔ มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ คือ ยางพารา ทุเรียน มังคุดและลองกอง มีพื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญดังนี้ (สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา : ๒๕๖๔)

ตารางที่ ๑๕ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ ปี ๒๕๖๔

ที่	อำเภอ	เนื้อที่ถือครอง การเกษตร ทั้งหมด (ไร่)	เนื้อที่ทำการเกษตรจริง (ไร่)							
			เนื้อที่ทำการปลูกพืช						เนื้อที่ทำ การเกษตรอื่น ๆ	
			ข้าว	ยางพารา	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	พืชไร่	ประมง	ปศุสัตว์
๑	เมืองยะลา	๑๑,๕๕๔๐	๙๖๗๒	๕๑,๖๕๒	๖,๐๙๒	๕,๐๑๗	๒,๐๐๔	๔๗๖	๓,๐๑๖	๒,๒๖๐
๒	เบตง	๓๔๘,๑๒๓	-	๓๐๘,๐๙๐	๓๕,๖๙๘	๑,๑๔๓	๕๗๕	-	๖๒๗	๓๐๑
๓	บันนังสตา	๒๕๕,๓๖๗	๑๖๔	๑๘๒,๘๑๐	๓๑,๖๒๑	๑,๒๕๖	๑๗๒	-	๖๐๖	๓,๖๗๘
๔	ธารโต	๒๘๙,๐๔๗	-	๑๐๐,๔๒๓	๒๔,๐๒๘	๒,๐๕๔	-	-	-	-
๕	ยะหา	๒๓๘,๗๕๑	๒๗๗	๑๗๕,๕๘๕	๒,๗๖๐	๕,๓๓๐	๑๘๔	๔๖	๓๘๘	๕๘๙
๖	รามัน	๒๒๐,๗๑๓	๓๐,๘๗๐	๑๖๒,๙๗๖	๘,๓๘๓	๗,๒๒๑	๘๕๗	๑๗๙	๕๑๐	๑,๓๙๙
๗	กาบัง	๑๖๔,๔๒๓	-	๑๗๖,๔๖๖	๓,๕๙๐	๑,๕๕๐	๖๒๗	๒๕๗	๕๖๐	๑,๕๘๘
๘	กรงปินัง	๙๓,๓๐๙	๓	๗๘,๗๑๔	๗,๒๒๑	๑,๒๑๗	๗,๖๘๑	๖๕	๒๕๓	๑๖๔
รวม		๑,๗๒๔,๒๗๓	๔๐,๙๘๖	๑,๒๐๖,๑๐๙	๑๑๙,๓๙๓	๒๔,๗๘๙	๑๒,๑๐๐	๑,๐๒๓	๕,๙๖๐	๙,๙๗๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

๑) น้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำที่ประชาชนชาวจังหวัดยะลาใช้เพื่อการเกษตรประกอบด้วย บ่อบาดาลส่วนตัว ๕๗๐ บ่อ บ่อบาดาลสาธารณะ ๗๒๐ บ่อ และบ่อที่มีเครื่องสูบน้ำ ๖๓ แห่ง สระ ๑๖๔ แห่ง ฝายส่วนตัว ๔๕ แห่ง และคลองชลประทานส่งน้ำ ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑๖ แสดงสระเก็บน้ำขนาดเล็ก และบ่อบาดาล

อำเภอ	จำนวนสระเก็บน้ำขนาดเล็ก	จำนวนบ่อบาดาลอื่นๆ
๑. เมืองยะลา	๔๔	๑๙๒
๒. กรงปินัง	๐	๔๒
๓. ยะหา	๖	๑๐๗
๔. กาบัง	๑๐	๒๕
๕. รามัน	๑๒๘	๑๒๙

อำเภอ	จำนวนสระเก็บน้ำขนาดเล็ก	จำนวนบ่อบาดาลอื่นๆ
๖. บันนังस्ता	๐	๒๘
๗. ธารโต	๐	๑๙
๘. เบตง	๐	๒๘
รวม	๑๘๘	๕๗๐

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

๒) แหล่งน้ำชลประทาน โครงการชลประทานยะลา มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ประกอบด้วย

๒.๑) โครงการที่ไม่ถ่ายโอน

(๑) โครงการพระราชดำริ จำนวน ๖๓ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๔๖,๓๘๘ ไร่

(๒) โครงการป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย จำนวน ๓๙ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๓๘,๖๗๖ ไร่

รวม ๑๐๒ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๘๕,๐๖๔ ไร่

๒.๒) โครงการที่ถ่ายโอนให้กับท้องถิ่น

(๑) โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ จำนวน ๖๗ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๓๗,๐๓๕ ไร่

(๒) โครงการศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ จำนวน ๒๒ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๑๒,๓๑๐ ไร่

(๓) โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จำนวน ๗ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๕,๕๕๐ ไร่

(๔) โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๘๘ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๕๐,๘๖๐ ไร่

รวมโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ ๒๘๖ โครงการ พื้นที่รับประโยชน์ ๑๙๐,๔๓๑ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ

๑) ลักษณะลุ่มน้ำ

จังหวัดยะลา มีแม่น้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำปัตตานี ต้นน้ำเกิดจากภูเขาในท้องที่อำเภอเบตง ไหลผ่าน อำเภอธารโต อำเภอบันนังस्ता อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา อำเภอยะรัง อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานีและไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๒๑๐ กิโลเมตร บริเวณที่แม่น้ำปัตตานีไหลผ่านเขตอำเภอเบตง อำเภอธารโต และอำเภอบันนังस्ताเป็นพื้นที่สูง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงได้ก่อสร้างเขื่อนบางลางขึ้นที่ตำบลบาเจาะ อำเภอบันนังस्ता เป็นเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำอีกแห่งหนึ่งของภาคใต้ ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ๓ เครื่อง มีกำลังผลิตรวม ๒๔,๐๐๐ กิโลวัตต์

๒) ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดยะลา มีลักษณะภูเขา เนินเขา และหุบเขา ตั้งแต่ตอนกลางจนถึงใต้สุดของจังหวัด มีที่ราบบางส่วนทางตอนเหนือของจังหวัด ได้แก่ บริเวณที่ราบแม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรีไหลผ่าน อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล โดยเฉลี่ยระหว่าง ๑๐๐ - ๒๐๐ เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมด้วยป่าดงดิบและสวนยางพารา มีเทือกเขาที่สำคัญอยู่ ๒ เทือกเขา คือ เทือกเขาสันกาลาคีรี เริ่มจากอำเภอเบตงเป็นแนวยาวกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซียและเทือกเขาปิไล ซึ่งเป็นเทือกเขาอยู่ภายในจังหวัด ในเขตตำบลบุดี บันนังสาเรง ของอำเภอเมืองยะลา กิ่งอำเภอกรงปินัง และอำเภอรามัน แม่น้ำอีกสายหนึ่งที่ไหลผ่านจังหวัดยะลา คือ แม่น้ำสายบุรี ต้นกำเนิดจากภูเขา สันกาลาคีรี ซึ่งกั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ไหลผ่านอำเภอแว้ง อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส ผ่านอำเภอรามัน จังหวัดยะลา แล้วไหลลงสู่ทะเลที่อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ความยาวประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร

๓) น้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำที่ประชาชนชาวจังหวัดยะลาใช้เพื่อการเกษตร ประกอบด้วย บ่อบาดาลส่วนตัว ๑,๓๕๖ บ่อ บ่อบาดาลสาธารณะ ๗๒๐ บ่อ และบ่อที่มีเครื่องสูบน้ำ ๖๓ แห่ง สระ ๑๖๔ แห่ง ฝายส่วนตัว ๔๕ แห่ง และคลองชลประทานส่งน้ำ ๕ แห่ง

๔) แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดยะลา มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำปัตตานี และแม่น้ำสายบุรี ห้วยลำธาร คลอง ๓๘๓ สาย มีหนองบึง ๑๑๓ แห่ง มีน้ำพุ น้ำซับ ๑๖ แห่ง

๕) แหล่งน้ำชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จในพื้นที่จังหวัดยะลา ประกอบด้วย แหล่งน้ำตามโครงการขนาดใหญ่ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย และโครงการขนาดเล็ก โครงการศูนย์บริการเกษตรกรรมเคลื่อนที่ โครงการขุดลอกหนองน้ำและคลองธรรมชาติ รวมทั้งสิ้น ๒๑๑ โครงการ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๘.๑๙ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ ๑๓๖,๒๔๙ ไร่ หรือร้อยละ ๘.๓๒ ของพื้นที่ถือครองทางการเกษตรของจังหวัด ๑,๖๓๘,๐๐๘ ไร่

๖) สถานการณ์ลุ่มน้ำ

ปริมาณน้ำทั้งปีสูงสุด ประมาณ ๒,๓๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นปริมาณน้ำท่าที่ไหลในช่วงฤดูฝน ร้อยละ ๗๓.๕ การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำจนถึงปัจจุบัน มีความจุรวมทั้งสิ้น ๑,๔๐๔.๔๓ ล้านลูกบาศก์เมตรหรือประมาณร้อยละ ๕๓ ของปริมาณน้ำท่ารายปี ความจุทั้งหมดเป็นโครงการอ่างเก็บน้ำเขื่อนบางลาง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ ลุ่มน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนบน การพัฒนาในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่น้ำปัตตานีตอนล่าง โครงการส่วนใหญ่เป็นโครงการขนาดเล็ก เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบ ซึ่งถือว่ามีศักยภาพในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเก็บกักน้ำ ไว้ใช้ในฤดูแล้งได้น้อยมาก ลุ่มน้ำปัตตานี มีพื้นที่ชลประทาน ๒๕๒.๑๓๐ ไร่ พื้นที่การเกษตรที่เหลือ ซึ่งเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทานจึงอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก อย่างไรก็ตามพื้นที่นอกเขตชลประทานส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราษฎรขยายพื้นที่เพาะปลูกในบริเวณที่ดอนและพื้นที่ลาดเชิงเขา ซึ่งเป็นปัญหาในการจัดหาน้ำ

๗) การพัฒนาแหล่งน้ำในปัจจุบัน

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่อยู่ในแผนของกรมชลประทาน มีจำนวนทั้งหมด ๕๕ โครงการ แบ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ ๑ แห่ง โครงการขนาดกลาง ๘ แห่ง ขนาดเล็ก ๔๖ แห่ง ซึ่งสามารถแบ่งตามกรอบการพัฒนาแหล่งน้ำของกรมชลประทานได้ดังนี้ โครงการประเภทอ่างน้ำมี ๗ แห่ง โครงการพัฒนาฝาย มี ๒๐ แห่ง ปตร./เขื่อนระบายน้ำ ๑ แห่ง พัฒนาระบบส่งน้ำ ๒๐ แห่ง โครงการเหลียวหลัง ๑ แห่ง และโครงการอื่นๆ ๔ แห่ง ได้พื้นที่ชลประทานทั้งสิ้น ประมาณ ๓๑,๓๕๘ ไร่ และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ในระดับต่างๆ จึงได้จำแนกแผนงานโครงการพัฒนาแหล่งน้ำออกเป็น ๓ ระยะ คือ แผนระยะสั้น แผนระยะกลางและแผนระยะยาว

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต๒๕๖๔/๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๗ แสดงการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๔/๒๕๖๕

ชนิดพืช	จำนวน ครัวเรือนที่ปลูก (ครัวเรือน)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม/ไร่)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ยางพารา	๕๑,๘๔๙	๑,๐๖๑,๑๐๙	๑,๐๔๗,๒๐๗	๒๕๓,๔๒๔	๒๔๒	๔๑
ทุเรียน	๓๘,๘๔๔	๘๙,๘๗๘	๖๖,๖๐๙	๕๓,๙๖๔	๑,๐๔๙	๗๕
ลองกอง	๑๕,๔๒๒	๒๕,๘๙๖	๑๙,๔๙๙	๘,๖๘๐	๔๗๒	๑๗
ข้าว	๕,๒๐๖	๒๒,๓๓๖	๒๑,๗๗๑	๗,๗๔๓	๓๓๙	๑๑

ชนิดพืช	จำนวน ครวเรือนที่ปลูก (ครวเรือน)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม/ไร่)	ราคาที่เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
มังคุด	๘,๓๐๙	๖,๗๒๒	๖,๕๕๑	๔,๓๙๐	๕๕๑	๑๔
ปาล์มน้ำมัน	๑,๑๖๐	๖,๕๔๔	๔,๘๗๙	๑๐,๘๒๑	๑,๖๔๔	๖.๙๙
มะพร้าว	๖,๔๓๒	๕,๖๓๑	๕,๑๗๔	๓,๑๒๖	๘๔๙	๕๙
เงาะ	๕,๖๑๙	๒,๐๔๒	๒,๐๐๔	๑,๐๒๔	๕๒๔	๑๓
กล้วยหิน	๕,๐๒๘	๓,๙๒๔	๒,๕๑๓	๓,๗๓๒	๑,๐๖๓	๑๕.๘๑
ส้มโชกุน	๕๘	๖๒๕	๕๘๐	๑,๒๐๑	๑,๒๑๒	๔๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๘ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน สัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
ไก่พื้นเมือง	๒๔,๐๙๘	๙๒๔,๗๕๙	๗๑๐,๔๘๓	ตัว	๘๐	๘๕,๒๕๗,๙๖๐
เป็ดเทศ	๖,๖๖๑	๑๒๔,๓๑๕	๓๑,๐๔๕	ตัว	๘๐	๔,๙๖๗,๒๐๐
ไก่ไข่	๑๕๖	๖๑,๓๖๘	๑๒,๓๘๐,๔๑๖	ฟอง	๖๐	๑,๕๓๒,๓๔๐
โคเนื้อ	๑๕,๙๖๐	๕๘,๙๐๗	๖๐,๐๒๖	ตัว	๒๒๐	๗,๐๕๗,๖๐๐
แพะ	๑๔,๖๓๐	๗๒,๐๖๔	๑๘,๓๒๒	ตัว	๑๙๐	๙,๕๒๔,๓๒๐
ไก่เนื้อ	๗๕๐	๗๙,๙๐๗	๓๕,๖๔๗	ตัว	๖๐	๓,๒๐๘,๒๓๐
สุกร	๕๕	๔๕,๘๘๙	๑๕,๕๖๙	ตัว	๑๒๐	๖๒๘,๕๖๐
แกะ	๔๒๑	๒,๑๖๖	๑,๕๖๖	ตัว	๑๘๐	๓๕๕,๖๘๐
กระป๋อง	๙๕	๖๓๔	๑๘๙	ตัว	๒๒๐	๑๐๗,๑๔๐

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๙ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๔

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
ปลารูปร่างเม็ดน้ำจืด	๒๒	๖.๒๙	๒.๖๖	๖๐	๑๕๙,๖๐๐
ปลาจิ้น	๖๒	๙.๔๑	๒.๕๓	๙๐	๒๒,๗๗๐๐
ปลาดุก	๑,๔๗๑	๒๐๒.๒๗๐	๓๑๕.๙๘๕	๕๐	๑๕,๗๙๙,๒๕๐
ปลาตะเพียน	๙๔	๓๐.๕๔	๒๕.๒๖	๖๐	๑,๕๑๕,๖๐๐
ปลานิล	๖๗๑	๑๗๖.๗๑๔	๒๕๕.๔๗๙	๖๐	๑๕,๓๒๘,๗๔๐
ปลาหมอ	๑๖	๔.๑๗๕	๓	๘๐	๓๐๐,๐๘๐
ปลาพลวงชมพู	๕๐	๖๑.๑๒๐	๐.๕๙	๓,๐๐๐	๑,๗๗๐,๐๐๐
ปลาน้ำจืดอื่นๆ	๙๑	๑๘.๔๙๘	๑๙.๕๒๗	๔๐	๗๘๑,๐๘๐

ที่มา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

กล้วยหินบันนังस्ता ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ และถือเป็นกล้วยชนิดแรกที่มีการขึ้นทะเบียน GI ลักษณะเด่น คือ เป็นกล้วยที่มีเนื้อแข็ง และเมื่อสุกจะมีรสชาติเปรี้ยวเล็กน้อย ซึ่งลักษณะของผลส่วนใหญ่เป็นรูปสี่เหลี่ยม แต่ผลด้านข้างสุดของหวีทั้งสองด้านมักจะเป็นรูปสามเหลี่ยม เปลือกหนา ผลดิบเปลือกสีเขียวเข้ม เมื่อสุกเปลือกสีเหลือง เนื้อแน่น ผลดิบเนื้อแข็งสีขาว ผลสุกเนื้อสีขาวอมเหลือง ไม่ติดเปลือกมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอบันนังस्ता อำเภอเบตง อำเภอธารโต อำเภอกรงปินัง ตามลำดับ และอำเภออื่นๆ มีปลูกเล็กน้อย รวมพื้นที่ปลูก จำนวน ๓,๙๒๔ ไร่ ผลผลิต ๓,๗๓๒ ตัน/ปี

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช		
กล้วยหินบันนังस्ता	พื้นที่ ๓,๙๒๔ ไร่	๓,๗๓๒ ตัน/ปี

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรปี ๒๕๖๔

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ
GAP	
๑) ด้านพืช	
- ทูเรียน	๑๐,๕๗๘.๒๐ ไร่
- ลองกอง	๔๙๘.๗๐ ไร่
- มังคุด	๑,๖๙๗.๕๐ ไร่
- ปาล์มน้ำมัน	๓.๒๔ ไร่
- มะพร้าว	๙.๕๐ ไร่
- ส้มโชกุน	๓๐.๐๐ ไร่
- ผักไฮโดรโปนิคส์	๒.๓๑ ไร่
- พืชผัก ฯลฯ	๙๙.๓๓ ไร่
๒) ด้านปศุสัตว์	
-สุกร	๔,๒๗๐ ตัว
-แพะเนื้อ	๓๕ ตัว
-ไก่พันธุ์	๘๔๐ ตัว
-แกะเนื้อ	๓๑๘ ตัว
-แพะเนื้อ	๗๙๐ ตัว
-ไก่เนื้อ	๒๐,๐๐๐ตัว
๓) ด้านประมง	
-ปลานิล (น้ำไหล)	๕ ราย/๙๗.๘๗ ไร่
-ปลาพลวงชมพู	๘ ราย/ ๐.๓๗ ไร่
-ปลาจีน	๑๙ ราย/ ๑๓.๐๗ ไร่

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ
-ปลาตะเพียน	๒๕ ราย/ ๓๒.๘๑ ไร่
-ปลาดุก	๒ ราย/ ๒๓.๖ ไร่
-ปลาอื่นๆ	๙ ราย/ ๑.๘๑ ไร่
เกษตรอินทรีย์	
๑) ปลาจิ้น	๕ ราย/แปลง
๒) เกษตรผสมผสาน	๑ ราย/แปลง

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา, สำนักงานประมงจังหวัดยะลา

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

โดยหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้อบรมเกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ พัฒนาคุณภาพผลิต ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่ม และส่งเสริมการตลาด โดยยึดหลักการตลาดนำการผลิต

ตารางที่ ๒๒ สินค้า OTOP ระดับ ๕ ดาว จำนวน ๒๑ ผลิตภัณฑ์

ลำดับที่	ชื่อกลุ่ม	ผลิตภัณฑ์	ที่อยู่
๑	ร้านหยกสวย	ขนมปั้นสิบ(ไส้ปลา)	๓๒๗ ถนนผังเมือง ๔ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๒	กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	ทุเรียนกวน	๔๒/๓ ม.๓ ต.ลำพะยา อ.เมืองยะลา
๓	กลุ่มน้ำพริกอินทรีย์อาหารทะเลแปรรูป	น้ำพริกกุ้งเสียบ	๓๓๓ ม.๓ ซอยอนุกุลกิจ ๑ ถนนวงเวียน ๓ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๔	กลุ่มศรียะลาบาติก	ผ้าหลา	๘๕ ซอยเวฬุวัน ๑๒ (สุขจร๒) ถนนเวฬุวัน ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๕	หจก.มายโฮมฟู้ดแอนด์เซอร์วิส	แกงแพะสำเร็จรูป	๔๕/๕ ม.๓ ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา
๖	หจก.มายโฮมฟู้ดแอนด์เซอร์วิส บาบาไอซ์	แกงเนื้อสำเร็จรูป	๔๕/๕ ม.๓ ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา
๗	กลุ่มเครื่องหนังสันกาลาศรี	กระเป๋าผ้า/หนัง	๔๐/๙ ม.๒ ถนนสุขยางค์ ต.บันนังสตา อ.เมืองยะลา
๘	กลุ่มอาดือนันบาติก	ผ้าบาติก	๗๔/๓๖ ถนนเทศบาล ๑ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๙	อาหารแปรรูปบะหมี่เบตง	หมี่เบตง	๒๖ ซอยสง่างูทิศ ถนนผังเมือง ๕ ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๑๐	ตราไก่อู เทศบาลนครยะลา	กุนเชียงหมอย่างดี	๗๘/๑๕ ซอยตรีมิตร๙ ถนนหน้าอานามย์ ต.สะเตงนอก อ.เมืองยะลา
๑๑	บจก.ยะลาฟู้ดส์	ตราคุณภาพ	๑๐๕-๑๐๗ ถนนพิมลชัย ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๑๒	กลุ่มไข่เค็มบ้านสีคอง	ไข่เค็มบ้านสีคอง	๘๕/๖ ม.๗ ต.ลำใหม่ อ.เมืองยะลา
๑๓	กลุ่มศรีบุตตรี	ผ้าคลุมผม	๕๘ ถนนพิพิธภักดี ต.สะเตง อ.เมืองยะลา
๑๔	กลุ่มแม่บ้านสตรีพัฒนาบ้านแซะ	ทุเรียนกวน	๗๔ ม.๒ ต.ตาซี อ.ยะหา
๑๕	กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร	ทุเรียนกวน	๒๑ ม.๒ ต.ตาซี อ.ยะหา
๑๖	กล้วยหินนังดา	กล้วยหินนังดา	๔๑๘ ม.๗ ต.บันนังสตา อ.บันนังสตา
๑๗	กลุ่มเสื่อยัดโปโลมลาญ Imtihan	เสื่อยัดมลาญ(คอปก)	๒๕๗ ม.๔ ต.ตาดานะปุเต๊ะ อ.บันนังสตา
๑๘	วันซันดีหะยีอ่าว	น้ำแกงส้มสำเร็จรูป	๓๐/๑๑ ถนนประชาธิปไตย ต.เบตง อ.เบตง
๑๙	อিবรอเฮง บาติก	ผ้าบาติก	๕ ม.๑ ต.กรงปินัง อ.กรงปินัง
๒๐	กลุ่มปักจักรบ้านต้อโลปะปาแซ	หมวกกะปิเยาะ	๒๔๕ ม.๑ ต.สะอะ อ.กรงปินัง
๒๑	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าบ้านบาลูกาตูวะ	เสื้อผ้าสำเร็จรูป	๘๐/๙ ม.๕ ต.ตะโกลีทะเลอ อ.รามัน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยะลา

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด (หน่วย : ร้อยละ)

สินค้า	ปี ๒๕๖๕											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี	๐.๐๐	๒๓.๘๑	๕๘.๒๕	๑๖.๙๑	๑.๐๓	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
ปาล์มน้ำมัน	๐.๑๖	๑๑.๑๖	๑๐.๑๘	๑๔.๓๓	๑๓.๔๙	๑๓.๓๐	๑๐.๘๒	๓.๑๗	๓.๗๔	๓.๒๓	๓.๔๖	๒.๖๒
เงาะ	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๘๒	๔๙.๘๒	๔๓.๙๙	๔.๓๘	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
กล้วยหิน	๔.๕๕	๔.๘๗	๔.๙๕	๑๒.๘๕	๔.๙๕	๖.๔๖	๗.๗๔	๑๐.๐๖	๑๑.๗๓	๑๕.๖๔	๑๐.๙๓	๕.๒๗
ทุเรียน	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๐๒	๐.๐๓	๐.๐๖	๒.๗๘	๑๗.๘๖	๖๐.๘๙	๑๖.๖๖	๑.๖๒	๐.๐๐	๐.๐๐
มังคุด	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑.๘๔	๓๔.๗๔	๕๖.๖๔	๖.๗๑	๐.๐๗	๐.๐๐	๐.๐๐
ลองกอง	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔.๐๘	๑๓.๐๕	๕๓.๘๕	๒๔.๓๙	๔.๖๒	๐.๐๐	๐.๐๐

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒๔ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก(ราย)
๑. สหกรณ์การเกษตร	๓๘	๒๙,๑๑๖
๒. สหกรณ์ออมทรัพย์	๑๓	๑๘,๓๗๓
๓. สหกรณ์ร้านค้า	๑	๓๒๙
๔. สหกรณ์บริการ	๑๐	๑๗,๘๕๗
๕. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๑	๓๙๘
รวม	๖๓	๖๖,๐๗๓

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดยะลา : ข้อมูล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

- ๑) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด จำนวน ๖๓ สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ ๖๙,๒๘๗ ราย
 - ๑.๑ สหกรณ์การเกษตร จำนวน ๓๘ แห่ง สมาชิกสหกรณ์ ๓๐,๖๘๗ ราย
 - ๑.๒ สหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง สมาชิกสหกรณ์ ๑๑,๘๖๘ ราย
 - ๑.๓ สหกรณ์ร้านค้า จำนวน ๒ แห่ง สมาชิกสหกรณ์ ๙๗๗ ราย
 - ๑.๔ สหกรณ์บริการ จำนวน ๑๐ แห่ง สมาชิกสหกรณ์ ๑๕,๓๕๒ ราย
 - ๑.๕ สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน ๑ แห่ง สมาชิกสหกรณ์ ๔๐๓ ราย
- ๒) การจัดชั้นมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัด
 - ๒.๑ ดีเลิศ จำนวน ๑๓ สหกรณ์
 - ๒.๒ ดีมาก จำนวน ๘ สหกรณ์
 - ๒.๓ ดี จำนวน ๔ สหกรณ์
 - ๒.๔ ไม่ผ่าน จำนวน ๓๑ สหกรณ์
 - ๒.๕ ยังไม่เริ่มดำเนินการ ๔ สหกรณ์
 - ๒.๖ หยุดกิจการ ๓ สหกรณ์
- ๓) ปริมาณธุรกิจสถาบันเกษตรกร
 - ๓.๑ สหกรณ์ ๗,๑๐๙,๔๒๐,๑๗๗.๔๗ บาท
 - ๓.๒ กลุ่มเกษตรกร ๑๓๓,๒๒๗,๕๔๙.๘๖ บาท

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดยะลา

ตารางที่ ๒๕ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๔

ที่	อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)								รวม
		เมืองยะลา	รามัน	ยะหา	กาบัง	กรงปินัง	บันนังสตา	ธารโต	เบตง	จำนวน
๑	วิสาหกิจชุมชน	๕๖	๔๔	๕๐	๒๙	๕๓	๕๕	๕๒	๕๓	๓๙๒
๒	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๘	๓๒	๑๐	๑๐	๑๕	๑๒	๑๓	๗	๑๐๗
๓	กลุ่มยุวเกษตรกร	๓๐	๑๔	๑๒	๘	๗	๒๒	๕	๑๗	๑๑๕
๔	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๓๑	๒๗	-	๒	-	๙	-	๗	๗๖
๕	อกม.(ราย)	๘๒	๒๓	๑๙	๓๗	๕๐	๔๙	๙๐	๓๒	๓๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อาสาสมัครเกษตร หมายถึง เกษตรกรหรือบุคคลที่ได้รับคัดเลือกหรือสมัครใจเข้า เป็นอาสาสมัคร ภายใต้หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด เพื่อเป็นเครือข่ายในการช่วยเหลือ การปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งงานของชุมชนซึ่ง เกี่ยวข้องกับการเกษตรหรือสหกรณ์ โดยจังหวัดยะลา มีอาสาสมัครเกษตรรวม ๑๔ สาขา จำนวน ๑,๔๕๑ ราย (นับซ้ำ)

ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด ปี ๒๕๖๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๕)

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประ มง อาสา	สศ ก. อาสา	ครูยาง	อาสา ๑ สปก.	อาสา ๑ กษ.	อา สา ปศุ สัตว์	อา สา ฝน หลวง	อา สา สห กรณ์	อา สา ขป.	ชา ว ๑ อา สา	เกษตร รมุ่ บั าน	สารวั ตร เกษตร อา สา	รวม สาขา	รวม บุคคล
															(นับ ซ้ำ)	(ไม่นับ ซ้ำ)
เมืองยะลา	๑๗	๘๑	๑๗	๑	๓๓	๐	๑๓	๕๒	๒	๕	๙	๑	๘๒	๓๘	๓๕๑	๒๙๗
เบตง	๐	๓๓	๑๒	๑	๒๕	๒	๕	๒๑	๑	๒	๘	๐	๓๒	๐	๑๔๒	๑๒๘
บันนังสตา	๑	๕๐	๑๒	๑	๕๐	๐	๖	๓๒	๓	๒	๘	๐	๖๗	๐	๒๓๒	๑๙๐
ธารโต	๕	๓๗	๙	๒	๑๖	๐	๔	๒๔	๑	๔	๑๐	๐	๓๗	๐	๑๔๙	๑๒๙
ยะหา	๑๐	๔๙	๙	๑	๔๖	๑๖	๗	๒๘	๒	๔	๓	๐	๔๙	๐	๒๒๕	๑๘๙
รามัน	๓	๙๐	๑๖	๑	๔๕	๑๖	๑๖	๕๙	๑	๓	๕	๐	๙๐	๐	๓๔๕	๓๑๒
กาบัง	๒	๑๗	๗	๑	๓๔	๘	๒	๒๖	๐	๒	๓	๐	๑๙	๐	๑๒๔	๑๐๕
กรงปินัง	๕	๒๒	๗	๑	๒๐	๔	๔	๑๗	๑	๔	๓	๐	๒๓	๐	๑๑๑	๘๗
รวมทั้งสิ้น	๔๓	๓๗๙	๘๙	๙	๒๘๓	๔๖	๕๗	๒๕๙	๑๑	๒๖	๔๙	๑	๓๙๙	๓๘	๑,๖๙๓	๑,๔๕๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจ

จังหวัดยะลา โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ได้รับงบประมาณจากสำนักงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ดำเนินการพัฒนาทักษะ ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรดำเนินชีวิต ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง (ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน) โดยสนับสนุนให้เกษตรกร มีความรู้ ความเข้าใจในการ ดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้ที่ ได้รับไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพได้ และเพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีศักยภาพในการ ดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ขั้นก้าวหน้าได้

ตารางที่ ๒๗ จำนวนศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน ปี ๒๕๖๕

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	ชื่อผู้รับผิดชอบ ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน
๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลท่าสาป ๑๖๓/๑๕ หมู่ที่ ๑ ต.ท่าสาป อ.เมืองยะลา โทรศัพท์ ๐๘๐-๘๘๓๘๘๑๕	นายมะดามิง อารียู
๒	ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดยะลา ๑๕/๑ หมู่ที่ ๑ ต.วังพญา อ.รามัน โทรศัพท์ ๐๘๑-๘๘๗๕๐๖๕	นายชานนท์ เจะหะมะ

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ ๒๘ จำนวนเกษตรกรปราชญ์ Smart Farmer และยุวเกษตรกรปราชญ์ Young Smart Farmer ปี ๒๕๖๔

ที่	อำเภอ	จำนวน (กลุ่ม)								รวม
		เมือง ยะลา	รามัน	ยะหา	กาบัง	กรงปินัง	บันนังสตา	ธารโต	เบตง	
๑	Smart Farmer	๑๒๗	๙๙	๔๖	๕๗	๘๑	๖๗	๕๑	๗๕	๖๐๓
๒	Yong Smart Farmer	๓๔	๓๗	๒๗	๑๒	๒๒	๑๘	๑๒	๒๐	๑๗๙

ตารางที่ ๒๙ กิจกรรมศูนย์ปมเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๔

จังหวัด	ชื่อ - สกุล YSF	ที่ตั้ง / ที่อยู่ศูนย์	กิจกรรมหลัก
ยะลา	นายสมชาย เชี่ยวชาญศิลป์	๖๙ ถนนรัตนกิจ ต.เบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ที่ตั้ง สวนดาวทอง หมู่ที่ ๕ ต.ตาเนาะแมเราะ อ.เบตง จังหวัดยะลา	การผลิตส้มโชกุนคุณภาพตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เกษตร ผสมผสาน พืชหลัก ส้มโชกุนเบตง เห็ดถั่งเช่าสีทอง
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๑)	นายอิสมาแอล ลาเต๊ะ	๒๗/๒ หมู่ที่ ๕ ตำบลลำใหม่ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา	เกษตรผสมผสาน (การผลิตผัก ปลอดภัย การแปรรูปยาหม่อง สมุนไพร)
เครือข่าย ศบพ. จังหวัด ยะลา(๒)	นายวิทยา ตาฟ่วง	๗๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลยะรม อ. เบตง จังหวัดยะลา	- เกษตรผสมผสาน (การเพาะเห็ด นางฟ้า ไม้ตัดดอก ไม้กระถาง การ เลี้ยงปลาตุ๊ก) - การแปรรูปข้าวเกรียบเห็ด น้ำพริกเห็ด

จังหวัด	ชื่อ - สกุล YSF	ที่ตั้ง / ที่อยู่ศูนย์	กิจกรรมหลัก
ศรีสะเกษ ศบพ. จังหวัด ยะลา(๓)	นายอัครศักดิ์ ชุมนุมมณี	๓๖/๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลธารโต อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	- เกษตรผสมผสาน (การปลูก ทุเรียนหมอนทอง ไม้ตัดดอก การเลี้ยง แพะนม ไก่ เป็ด ฟังชันโรง ปลานิล ปลาดุก และการแปรรูปทุเรียนกวน ทุเรียนเชื่อมแก้ว ทุเรียนทอด)
ศรีสะเกษ ศบพ. จังหวัด ยะลา(๔)	นายอดิเรก ซอริ	๑๐๑/๑ หมู่ที่ ๑ ต.บาเจาะ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา	เกษตรผสมผสาน (การปลูกกล้วย ไข่ และการแปรรูปเค้กกล้วยไข่)
ศรีสะเกษ ศบพ. จังหวัด ยะลา(๕)	นายสุชาติ สดะบดี	๖๔/๒ หมู่ที่ ๑ ต.หน้าถ้ำ อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา	- เกษตรผสมผสาน - การแปรรูปซาเห็ดหลินจือ น้ำมัน เหลือง ยาหม่องสมุนไพร
ศรีสะเกษ ศบพ. จังหวัด ยะลา(๖)	นางสาวโรสนี ดอเลาะ	๑/๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลบุตี อำเภอ เมืองยะลา จังหวัดยะลา	- การผลิตข้าวครบวงจร การปลูก พืชผัก - การแปรรูปน้ำข้าวกล้อง ข้าวย่ำ สมุนไพร เบเกอรี่ จากแป้งข้าว ข้าวสารแพ็คสุญญากาศ

๒.๙ แหล่งรวบรวมและกระจายสินค้า

๒.๙.๑ สินค้าทางพารา

- ๑) สหกรณ์ชาวสวนยางจังหวัดยะลา ๒๕๕๙ จำกัด
- ๒) สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.ยะลา จำกัด (สกต.)
- ๓) สหกรณ์กองทุนยางตาเนาะ จำกัด
- ๔) สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านบ่อน้ำร้อน จำกัด
- ๕) สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านสุตัน จำกัด
- ๖) สหกรณ์กองทุนสวนยางมงคลธรรม จำกัด
- ๗) สหกรณ์กองทุนสวนยางอนุสรณ์ จำกัด
- ๘) สหกรณ์ชาวบ้านจุฬารักษ์พัฒนา ๑๐ จำกัด
- ๙) สหกรณ์ผู้ผลิตยางพาราเบตง จำกัด
- ๑๐) สหกรณ์กองทุนสวนยางปะเต็งกำแหง จำกัด
- ๑๑) สหกรณ์กองทุนสวนยางมุสลิมบ้านจะกะวีระ จำกัด
- ๑๒) สหกรณ์กองทุนสวนยางตะโละกลูปี จำกัด
- ๑๓) สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านบือยอง จำกัด
- ๑๔) สหกรณ์แปรรูปผลิตภัณฑ์ยางพาราบ้านถ้ำทะเล จำกัด
- ๑๕) กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางและผลิตภัณฑ์ยางตาซี
- ๑๖) กลุ่มเกษตรกรทำสวนธารน้ำทิพย์
- ๑๗) กลุ่มเกษตรกรทำสวนยางพารายะรม

๒.๙.๒ สินค้าไม้ผล

- ๑) โรงงานแปรรูปทุเรียน ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต
- ๒) โรงงานแปรรูปทุเรียน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา
- ๓) โรงงานแปรรูปทุเรียน ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง
- ๔) โรงงานแปรรูปทุเรียน ฟาร์มตัวอย่างธารโต อำเภอธารโต
- ๕) SKY ออน ตำบลตาเนาะแมเราะ อำเภอเบตง
- ๖) วิสาหกิจชุมชน
- ๗) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร
- ๘) ตลาดออนไลน์
- ๙) ตลาดภายในจังหวัด
- ๑๐) ศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชน

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกจังหวัดที่จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓๐ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	<p>๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างมูลค่าสูงของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่เพาะปลูก ๑,๒๑๓,๕๕๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๔๔,๖๖๔ ตัน/ปี ทูเรียน มีพื้นที่เพาะปลูก ๘๒,๘๑๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๕๖,๖๙๕ ตัน/ปี</p> <p>๒) มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่ กล้วยหิน (GI) ส้มโชกุน ข้าวพื้นเมือง (มีล่อ) ทูเรียนสะเด็ดน้ำไก่เบตง ปลาพลวงชมพู ปลานิลสายน้ำไหล เป็นต้น</p> <p>๓) สภาพดินอุดมสมบูรณ์ และสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมกับการทำเกษตร เพื่อรองรับการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ</p> <p>๔) มีตลาดกลางยางพารา รับซื้อขายผลผลิตยางในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีศูนย์เรียนรู้กระบวนการแปรรูปยางพาราแบบครบวงจร มีมาตรฐาน ISO และ มอก. ในการผลิต และมีโรงงานแปรรูปทุเรียน/ห้องเย็น จำนวน ๖ แห่ง</p> <p>๕) มีความเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมกับจังหวัดปัตตานี นราธิวาส สงขลา และประเทศมาเลเซีย (รัฐเปรัก) บริเวณด่านชายแดนเบตง</p>	<p>๑) การใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรตามนโยบาย Zoning by Agri-map ยังมีน้อย</p> <p>๒) พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อการเกษตรไม่ครอบคลุมพื้นที่ทางการเกษตร</p> <p>๓) เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเพื่อทำการเกษตร</p> <p>๔) ขาดการพัฒนาด้านการตลาดและอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๕) ขาดความมั่นคงด้านอาหาร ต้องอาศัยนำเข้าสินค้าอาหาร ที่จำเป็นจากนอกพื้นที่จังหวัด</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	๑) การรวมกลุ่มเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง และยั่งยืน ๒) เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเพื่อทำการเกษตร
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	-	ทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว นิยมตามกระแส และใช้วิธีการผลิตแบบวิถีดั้งเดิม
บุคลากร (Staff)	๑) มีเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ๒) มีอาสาสมัครเกษตรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงข้อมูล การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างเกษตรกรกับส่วนราชการ	๑) ไม่มีความรู้ในการวางแผนการผลิต การตลาดและการบริหารจัดการผลผลิต ๒) เกษตรกรส่วนมากยากจน ไม่มีเงินทุนในการพัฒนาการทำเกษตร การแปรรูป และการตลาด
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	มีเกษตรกรต้นแบบมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในอาชีพตนเอง ซึ่งสามารถที่จะพัฒนาต่อยอดให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรได้	๑) เกษตรกรขาดองค์ความรู้และทักษะด้านการเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อทำการเกษตรยังมีน้อย ๒) ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	๑) มีผู้นำเกษตรกรในพื้นที่ ๒) ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาในพื้นที่	เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารล่าช้า ขาดการประสานงานในพื้นที่
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีประเพณีลงแขก	เกษตรกรรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจต่อการทำการเกษตร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง และความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม การบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - นโยบาย “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” - การกำหนดมาตรการควบคุมในสินค้าเกษตรบางชนิด - นโยบายความร่วมมือในการรวมกลุ่มประชาคมอาเซียนเป็นตลาดเดียว - นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น การส่งเสริมอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร การขับเคลื่อนศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการส่งเสริมการใช้ยางในหน่วยงานภาครัฐ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-map) การตลาดนำการผลิต ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และการพัฒนาเกษตรกรให้ปราดเปรื่อง (Smart Farmer / Young Smart Farmer) ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่มั่นคงทางการเมือง - สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การปรับโครงสร้างหนี้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง
<p><u>ด้านสังคม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริโภคนิยมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น - การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - แรงงานภาคเกษตรเป็นผู้สูงอายุ - คนรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจทำอาชีพเกษตร
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Agri-map - เกษตรอัจฉริยะ / โดรน - ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) 	<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีไม่ทันสมัย ล้าหลัง - ระบบขนส่งไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค - กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ - กฎหมายการจ้างงาน
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน - สภาพภูมิอากาศเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - ภัยธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อย - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - การระบาดของโรคและแมลง - สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙)

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓๒ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยการนอก</p>	<p style="text-align: center;">จุดแข็ง (S)</p> <p>๑) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างมูลค่าสูงของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่เพาะปลูก ๑,๒๑๓,๕๕๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๔๔,๖๖๔ ตัน/ปี ทูเรียน มีพื้นที่เพาะปลูก ๘๒,๘๑๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๕๖,๖๙๕ ตัน/ปี</p> <p>๒) มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่ กล้วยหิน (GI) ส้มโชกุน ข้าวพื้นเมือง (มีล่อ) ทูเรียน สะเด็ดน้ำ ไก่เบตง ปลาพลวงชมพู ปลานิล สายน้ำไหล เป็นต้น</p> <p>๓) สภาพดินอุดมสมบูรณ์ และสภาพภูมิอากาศมีความเหมาะสมกับการทำเกษตร</p> <p>๔) มีตลาดกลางยางพารา รับซื้อขายผลผลิตยางในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีศูนย์เรียนรู้กระบวนการแปรรูปยางพาราแบบครบวงจร มีมาตรฐาน ISO และ มอก. ในการผลิต และมีโรงงานแปรรูปทูเรียน/ห้องเย็น จำนวน ๖ แห่ง</p> <p>๕) มีความเชื่อมโยงเส้นทางการคมนาคมกับจังหวัดปัตตานี นราธิวาส สงขลา และประเทศมาเลเซีย (รัฐเปรัก) บริเวณด้านชายแดนเบตง</p> <p>๖) มีเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer</p> <p>๗) มีอาสาสมัครเกษตรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงข้อมูลการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างเกษตรกรกับส่วนราชการ</p>	<p style="text-align: center;">จุดอ่อน (W)</p> <p>๑) การใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรตามนโยบาย Zoning by Agri-map ยังมีน้อย</p> <p>๒) พื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทาน แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อการเกษตรไม่ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร</p> <p>๓) การรวมกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง และยั่งยืน</p> <p>๔) เกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบเชิงเดี่ยว นิยมตามกระแส และใช้วิธีการผลิตแบบวิถีดั้งเดิม ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรไม่มีคุณภาพได้มาตรฐาน ไม่ตรงความต้องการตลาด และมีรายได้น้อยลง</p> <p>๕) เกษตรกรขาดองค์ความรู้และทักษะด้านการเกษตร รวมถึงการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่อทำการเกษตรที่ยั่งยืน</p> <p>๖) เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเพื่อทำการเกษตร</p> <p>๗) ขาดการพัฒนาด้านการตลาดและอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๘) ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูง</p> <p>๙) เกษตรกรส่วนมากยากจน ไม่มีเงินทุนในการพัฒนาการทำเกษตร การแปรรูป และการตลาด</p> <p>๑๐) แรงงานภาคการเกษตร มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากเกษตรกรรุ่นใหม่ขาดแรงจูงใจต่อการทำการเกษตร</p> <p>๑๑) แหล่งรวบรวมกระจายผลผลิตทางการเกษตรและระบบการบริหารจัดการยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร</p> <p>๑๒) ขาดความมั่นคงด้านอาหาร ต้องอาศัยนำเข้าสินค้าอาหาร ที่จำเป็นจากนอกพื้นที่จังหวัด เช่น ข้าวสาร ผัก ปลา เนื้อสัตว์ เป็นต้น</p>
<p style="text-align: center;">โอกาส (O)</p> <p>๑) รัฐบาลมีนโยบายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>๒) นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตรให้สามารถแข่งขันได้</p> <p>๓) นโยบายเรื่องความมั่นคงด้านอาหารของกลุ่มประเทศตะวันออกกลาง (ฮาลาล)</p> <p>๔) อิทธิพลของกระแสการดูแลสุขภาพ นิยมบริโภคอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัยเพื่อสุขภาพ</p> <p>๕) กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเชิงเกษตรมีมากขึ้น เป็นโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวในแปลงทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๕) กระแสนิยมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และเชิงเกษตรมีมากขึ้น เป็นโอกาสการพัฒนาการท่องเที่ยวในแปลงทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>S_๑O_{๒,๓,๔} - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เพื่อรองรับการผลิตภาคการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>S_{๑,๒,๓}O_{๒,๔} - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรแปรรูป และเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG</p> <p>S_๑O_{๑,๒} - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ (Smart Farm) เพื่อทำการเกษตร</p> <p>S_{๑,๒,๓,๔}O_{๒,๓} - ส่งเสริมการเชื่อมโยงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรสู่ตลาดดิจิทัล</p> <p>S_{๒,๖}O_๕ - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และพัฒนาสินค้าเกษตร/ผลิตภัณฑ์ชุมชน</p> <p>S_{๑,๒}O_๕ - ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทน พืชเศรษฐกิจ (ไต่เร็ว) พืชสมุนไพร และพืชทางเลือกอื่น</p>	<p>W_{๑,๒}O_{๑,๒} - ยกระดับมาตรฐานการผลิต และการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน</p> <p>W_{๒,๓,๔}O_๑ - ส่งเสริม สนับสนุนการใช้งานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการเกษตรสมัยใหม่ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร</p> <p>W_{๔,๑๐}O_๑ - ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ให้เป็น Smart Farmer / Young Smart Farmer และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร</p> <p>W_๔O_๑ - ส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานภาคเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่</p> <p>W_๖O_๑ - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร และเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ</p> <p>W_{๒,๕}O_{๑,๓,๔} - ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรกรรม Zoning by Agri-map อย่างยั่งยืน</p> <p>W_๕O_๑ - จัดหาพื้นที่ชลประทานและระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทำการเกษตร</p> <p>W_๗O_๑ - พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรให้มีความทันสมัย สะดวก และเข้าถึงได้ง่าย</p> <p>W_๕O_๑ - ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรหน่วยงานในสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็น Smart Officer</p>

<p style="text-align: center;">ภัยคุกคาม (T)</p> <p>๑) สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเกษตรกร เช่น การส่งออกผลผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>๒) สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของประชาชน นักลงทุน นักท่องเที่ยวขาดความเชื่อมั่นต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน</p> <p>๓) การระบาดของโรคและแมลง ส่งผลต่อปริมาณและคุณภาพของผลผลิตลดลง เช่น โรคใบร่วงยางพารา โรคเหี่ยวในกล้วยหิน โรครากเน่าโคนเน่า/หนอนเจาะเมล็ดทุเรียน โรคล้มปัสถิน ฯลฯ</p> <p>๔) ราคาสินค้าการเกษตรในตลาดโลกที่มีความผันผวน ส่งผลทำให้ราคาสินค้าเกษตรในพื้นที่มีความผันผวนตาม</p> <p>๕) ปัญหาระยะทางธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ</p> <p>๖) ระเบียบ กฎหมาย ข้อกำหนด ของประเทศนำเข้าผลผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลต่อการส่งออกผลผลิตสินค้าเกษตร ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการส่งออก</p>	<p>S_{๑,๒,๓}T_{๑,๒,๔,๕,๖} - ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน</p> <p>S_{๑,๒,๓,๔} T_{๒,๓,๔} - ส่งเสริมการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร</p> <p>S_๗ T_๒ - เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเครือข่ายอาสาสมัครด้านการเกษตรในพื้นที่</p>	<p>W_{๑,๓,๔,๕}T_{๒,๓,๕} - ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>W_{๑,๕}T_๕ - ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน</p> <p>W_๔T_๒ - สนับสนุนการขีดความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p>
---	---	--

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“แหล่งผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรมีความยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

๑. ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงให้มีคุณภาพมาตรฐาน และเกษตรแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๒. ส่งเสริม สนับสนุนการใช้งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม เพื่อทำการเกษตร
๓. ส่งเสริม พัฒนาเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน

๓. เป้าประสงค์ (Goals)

๑. สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพมาตรฐาน เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม
๒. เกษตรกรมีอาชีพด้านการเกษตรที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๓. ทรัพยากรทางการเกษตร มีการนำไปใช้อย่างมีความสมดุล และยั่งยืน

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue) มี ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : สินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนา เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร และระบบโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรแปรรูป และเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ (Smart Farm) เพื่อทำการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการเชื่อมโยงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรสู่ตลาดดิจิทัล

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทน พืชเศรษฐกิจ (โตเร็ว) พืชสมุนไพร และพืชทางเลือกอื่น

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย :

๑. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสาขาภาคเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๑ % ต่อปี)

๒. แปลง/ฟาร์ม ที่ขึ้นทะเบียนได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต (GAP) และสถานประกอบการด้านการเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน (GMP) เพิ่มขึ้น (GAP จำนวน ๑,๐๐๐ แปลง และ GMP จำนวน ๑๐ แห่ง)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมเกษตรกรยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ :

๑. เกษตรกรเป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร และสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งระดับ ๑ , ๒

๒. เพิ่มพื้นที่เกษตรกรยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านการเกษตรแก่เกษตรกร ให้เป็น Smart Farmer / Young Smart Farmer และผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกรอย่างยั่งยืน เข้าถึงแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ

กลยุทธ์ที่ ๔ สนับสนุนการขีดความยากจน และพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการแรงงานภาคเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ที่เหมาะสม
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย :

๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๐ ราย
๒. สถาบันเกษตรกรได้รับการพัฒนาและมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐ แห่ง
๓. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : ทรัพยากรการเกษตรได้รับการพัฒนาและอนุรักษ์อย่างเหมาะสม และยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มพื้นที่ชลประทาน และบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย :

๑. พื้นที่เกษตรกรรมได้รับน้ำอย่างพอเพียงเพิ่มขึ้น จำนวน ๒,๕๐๐ ไร่
๒. พื้นที่เกษตรกรรมที่ทำการผลิตภาคการเกษตรไม่เหมาะสมตาม Zoning by Agri-map ลดลง จำนวน ๑,๕๐๐ ไร่/ปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : ข้อมูลด้านการเกษตรมีความครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และบุคลากรภาคการเกษตรได้รับการพัฒนาศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตรให้มีความทันสมัย สะดวก และเข้าถึงได้ง่าย

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็น Smart Officer

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเครือข่ายอาสาสมัครด้านการเกษตรในพื้นที่

ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย :

ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการให้บริการด้านการเกษตรของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ ๘๐

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ - พ.ศ.๒๕๗๐)

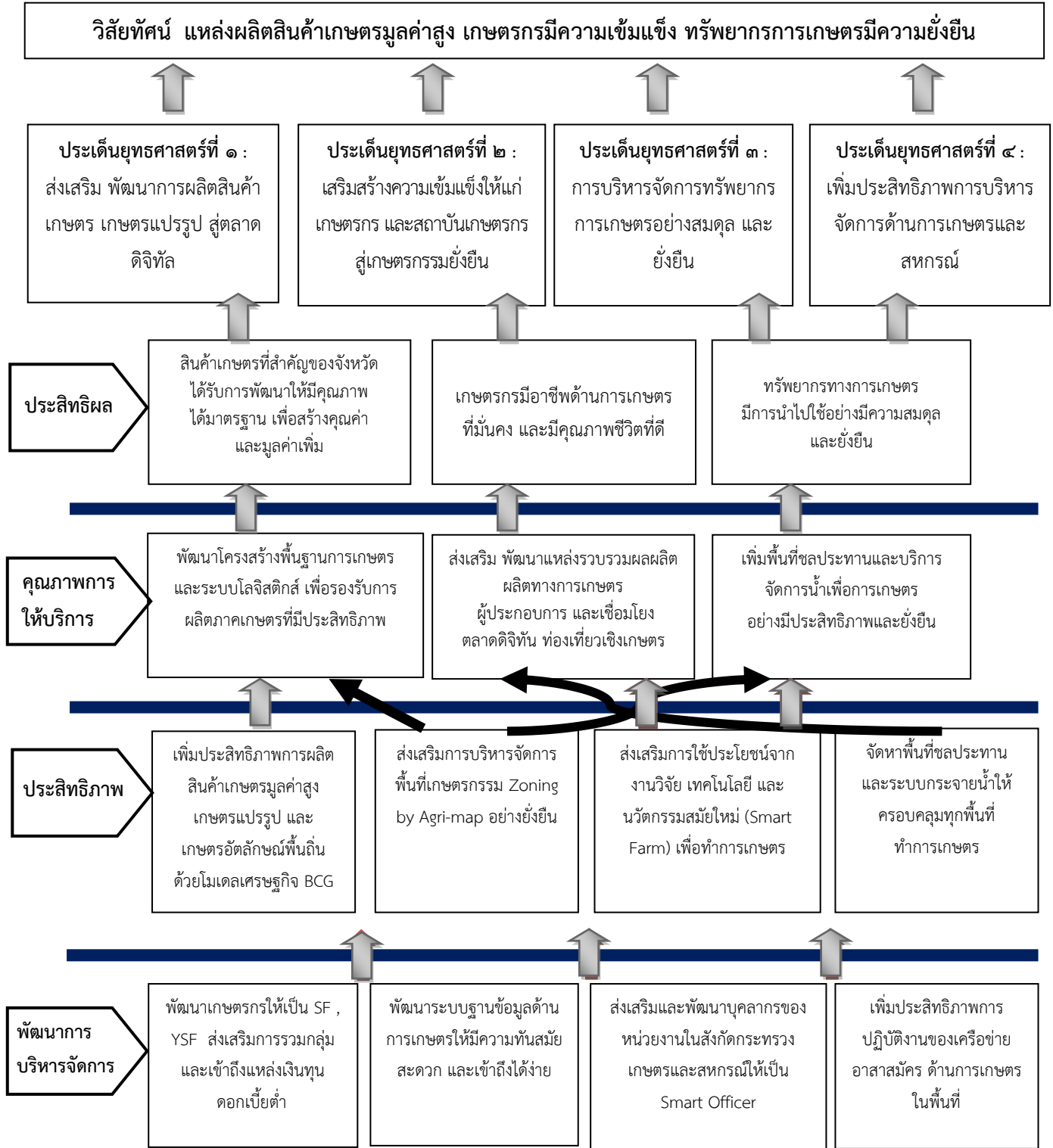
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์		
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐		รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้า เกษตรมูลค่าสูง เกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล	สินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปได้รับ การพัฒนา เพื่อสร้างคุณค่าและ มูลค่าเพิ่ม	๑. แปลง/ฟาร์ม ที่ขึ้นทะเบียน ได้รับการรับรองมาตรฐาน การผลิต (GAP) และสถาน ประกอบการด้านการ เกษตรได้รับการรับรอง มาตรฐาน (GMP) เพิ่มขึ้น -GAP จำนวน ๑,๐๐๐ แปลง -GMP จำนวน ๑๐ แห่ง ๒. มูลค่าผลผลิตทางการ เกษตรที่สำคัญของ จังหวัดเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑ ต่อปี (ปี ๒๕๖๓ มูลค่า ๑๓,๘๔๘ ลบ.)	๒๐๐ แห่ง	๒๐๐ แห่ง	๒๐๐ แห่ง	๒๐๐ แห่ง	๒๐๐ แห่ง	๑๐๐๐ แห่ง ๑๐ แห่ง	๑ ร้อยละ ๕.๑๐	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การเกษตร และระบบโลจิสติกส์ เพื่อรองรับการผลิตภาคเกษตรที่มี ประสิทธิภาพ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรแปรรูป และเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ๓ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จาก งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม สมัยใหม่ (Smart Farm) เพื่อทำ การเกษตร ๔ ส่งเสริมการเชื่อมโยงช่องทาง การตลาดสินค้าเกษตรสู่ตลาด ดิจิทัล ๕ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) และพัฒนา ผลิตภัณฑ์ชุมชน ๖ ส่งเสริมการผลิตพืชพลังงาน ทดแทน พืชเศรษฐกิจ(โตเร็ว) พืชสมุนไพร และพืชทางเลือกอื่น

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร อย่างยั่งยืน	เกษตรกร เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer และสถาบันเกษตรกรมีความ เข้มแข็งระดับ ๑ , ๒	<p>๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนา เป็น Smart Farmer เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๐ ราย</p> <p>๒. สถาบันเกษตรกรได้รับการ พัฒนาและมีความเข้มแข็ง เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐ แห่ง</p> <p>๓. จำนวนพื้นที่เกษตรกร เพิ่มขึ้นเพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐,๐๐๐ ไร่</p>	๔ ราย	๔ ราย	๔ ราย	๔ ราย	๔ ราย	๒๐ ราย	<p>๑ ส่งเสริม พัฒนาทักษะด้าน การเกษตรแก่เกษตรกร ให้เป็น Smart Farmer, Young Smart Farmer</p> <p>๒ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรม ยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาศักยภาพสถาบันเกษตรกร อย่างยั่งยืน เข้าถึงแหล่งเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ</p> <p>๔ สนับสนุนการชดเชยความยากจน และพัฒนาทุกช่วงวัยอย่าง ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๕ ส่งเสริมการบริหารจัดการ แรงงานภาคเกษตร โดยใช้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ ที่เหมาะสม</p>
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรอย่างสมดุล และยั่งยืน	ทรัพยากรเกษตรได้รับการพัฒนา พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรอย่าง สมดุล ยั่งยืน	<p>๑. พื้นที่เกษตรกรรมได้รับน้ำ อย่างพอเพียงเพิ่มขึ้น จำนวน ๒,๕๐๐ ไร่</p> <p>๒. พื้นที่เกษตรกรรมที่ทำการ ผลิตภาคการเกษตรไม่ เหมาะสมตาม Zoning by Agri-map ลดลงจำนวน ๑,๕๐๐ ไร่/ปี</p>	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๕๐๐ ไร่	๒,๕๐๐ ไร่	<p>๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่ เกษตรกรรม Zoning by Agri-map อย่างยั่งยืน</p> <p>๒ จัดหาพื้นที่ชลประทานและ ระบบกระจายน้ำให้ครอบคลุมทุก พื้นที่ทำการเกษตร</p> <p>๓ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน</p>

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการด้านการเกษตรและ สหกรณ์	ข้อมูลด้านการเกษตรมีความครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และบุคลากร ภาคการเกษตรได้รับการพัฒนา ศักยภาพ	ร้อยละความพึงพอใจของ ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วน เสียต่อการให้บริการด้าน การเกษตรของหน่วยงาน สังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ร้อยละ ๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๑ พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้าน การเกษตรให้มีความทันสมัย สะดวก และเข้าถึงได้ง่าย ๒ ส่งเสริม และพัฒนาบุคลากร ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ให้เป็น Smart Officer ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของเครือข่าย อาสาสมัครด้านการเกษตรในพื้นที่

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

ภาพที่ ๒ แผนที่ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรจังหวัดยะลา (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์				หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร		
Positioning ๑ สินค้าเกษตรมูลค่าสูง เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ถิ่นเกษตรแปรรูปได้การพัฒนาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม						
๑. โครงการก่อสร้างขยายทางจราจรทางหลวงหมายเลข ๔๐๗๗ ตอนยะหา - บาजू	๔๕.๐๐๐	✓				แขวงทางหลวง (งบจว.'๖๖)
๒. โครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๔๐๗๒ ตอน รามัน จะรังตาดง	๔๘.๐๐๐	✓				แขวงทางหลวง (งบจว.'๖๖)
๓. โครงการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	๔๘.๐๐๐	✓				แขวงทางหลวง (งบกลุ่ม ปี ๖๖)
๔. โครงการปรับปรุงส่วนประกอบระบบส่งน้ำเพื่อสนับสนุนเรียนรู้พื้นที่จังหวัดยะลา	๓๐๕.๔๐๐	✓				โยธาธิการฯ (งบจว.'๖๖)
๕. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อส่งเสริมการเกษตรและลดต้นทุนการเกษตร ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๖๓.๖๑๐	✓	✓			ชลประทานจว. (งบกลุ่ม.'๖๖-๗๐)
๖. โครงการเพิ่มศักยภาพทางการเกษตรด้วยเทคโนโลยีพลังงานทดแทน	๒.๗๐๐๐	✓	✓	✓		พลังงานจว. (งบจว.'๖๖)
๗. โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	๑๐.๐๐๐	✓	✓	✓		งบ Function
๘. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ถิ่น	๑.๐๐๐	✓	✓			เกษตรจว. (งบจว.'๖๖)

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร	
๙. โครงการพัฒนาศักยภาพศูนย์คัดแยกผลไม้ชุมชนเพื่อขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร	๐.๗๖๖	✓	✓	✓	เกษตรจว. (งบจว.'๖๖)
๑๐. โครงการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบออนไลน์	๐.๘๒๔		✓	✓	เกษตรจว. (งบจว.'๖๖)
๑๑. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชในครก (พืชเครื่องแกงและสมุนไพร)	๑.๐๐๐	✓	✓	✓	เกษตรจว. (งบจว.'๖๗)
๑๒. โครงการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน	๑.๐๐๐	✓	✓		เกษตรจว. (งบจว.'๖๖)
๑๓. โครงการป้องกันกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน	๑.๐๐๐	✓	✓		เกษตรจว. (งบจว.'๖๖)
๑๔. โครงการขยายผลการพัฒนาไม่ผลที่มีศักยภาพในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน(ทุเรียน,ลองกอง,มังคุด)	๑๔.๗๘๐	✓	✓		เกษตรจว. (งบจว.'๖๖)
๑๕. โครงการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหินสุมาตราฐาน	๒.๙๑๔	✓	✓		เกษตรจว. (งบจว.'๖๗)
๑๖. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ	๑.๑๒๓	✓	✓		เกษตรจว. (งบจว.'๖๗)
๑๗. โครงการยกระดับศักยภาพการผลิตสินค้ากาแฟจังหวัดยะลาสู่มาตรฐานกาแฟพรีเมียมและกาแฟพิเศษรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตรที่ยั่งยืน	๔.๗๔๐	✓	✓		ศวส. (งบจว.'๖๗)
๑๘. โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๑.๕๒๒		✓		เกษตรจว. (งบจว.'๖๗)
๑๙. โครงการพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๗	๑.๙๘๖	✓	✓		เกษตรจว. (งบจว.'๖๗)

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็ง แก่เกษตรกร	
๒๐. โครงการพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานหลักพันวิกฤตสถานการณ์ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙	๐.๗๔๗	✓	✓		แรงงานจว. (งบจว.'๖๖)
๒๑. โครงการแก้ไขปัญหาโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพาราจากเชื้อราด้วย สารชีวภาพ	๒.๐๐๐	✓	✓		ม.ราชภัฏ (งบจว.'๖๖)
๒๒. โครงการแก้ไขปัญหาโรคเหี่ยวในกล้วยหิน	๒.๕๐๐	✓	✓		งบ Function
๒๓. โครงการพัฒนาและยกระดับทางการค้าสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป	๒.๕๗๘		✓		พาณิชย์จว.
๒๔. โครงการพัฒนาและยกระดับทางการค้าสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป	๒๙.๐๑๘	✓	✓		งบจังหวัด
๒๕. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรปาล์มน้ำมัน	๐.๑๒๖	✓	✓		งบ Function
๒๖. โครงการพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีเพื่อ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้ชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช	๑.๒๖๖	✓	✓	✓	โครงการสหประทาน (งบจว.'๖๗)
๒๗. โครงการผลิตเสบียงพืชอาหารสัตว์สำรองภัยพิบัติภายใต้เมือง ปศุสัตว์ มังคัง ยั่งยืน	๗.๐๑๙	✓			งบ Function
๒๘. โครงการกระจายพันธุ์กรรมไม่เบตงพันธุ์แม่สุ่มชุมชน	๗.๑๑๗	✓	✓		
๒๙. โครงการผลิตปรับปรุงพันธุ์และกระจายพันธุ์แกะพื้นเมืองเพิ่มศักยภาพ ฟาร์มเครือข่ายประชารัฐ ภายใต้เมืองปศุสัตว์มันคง มังคัง ยั่งยืน	๔๑.๘๖๗ (ปี ๖๔-๖๙)	✓	✓		
๓๐. โครงการยกระดับฟาร์มเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูป สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งยั่งยืน	๑๓.๓๐๔	✓	✓		ปศุสัตว์จว. (งบกลุ่ม'๖๖)
๓๑. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	๕.๖๘๗	✓	✓		ปศุสัตว์จว. (งบจว.'๖๗)
๓๒. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ครบวงจร	๐.๔๑๙	✓	✓		ปศุสัตว์จว. (แผนตำบล)
๓๓. โครงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตกลุ่มประมงพื้นบ้านเพื่อ ความเข้มแข็งและยั่งยืน	๖.๗๗๐		✓	✓	ประมงจว. (งบกลุ่ม ๖๖)

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็ง แก่เกษตรกร	
๓๔. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มสัตว์น้ำและเพิ่มความเข้มแข็งด้านอาชีพ ประมง	๐.๓๕๓		✓	✓	ประมงจว. (งบจว.'๖๖)
๓๕. โครงการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพัฒนา คุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง	๐.๒๒๘	✓	✓		ประมงจว. (งบจว ๖๗)
๓๖. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจในระบบน้ำไหลผ่าน	๐.๕๙๙		✓	✓	ประมงจว. (งบจว ๖๗)
๓๗. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเกษตรตามแผนชุมชน	๑๐.๐๐๐	✓	✓		ปกครองจว.
๓๘. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งรังไร	๐.๖๐๐		✓	✓	ม.ราชภัฏ (งบจว.'๖๖)
๓๙. โครงการบูรณาการส่งเสริมและพัฒนาข้าวหอมเมื่อลอคครบวงจร	๒.๐๗๐	✓	✓		เกษตรจว. (แผนตำบล)
๔๐. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรข้าวจังหวัดยะลา ภายใต้อัตลักษณ์ประจำถิ่นสู่การตลาดระดับภูมิภาคและการค้าชายแดน	๒.๔๖๑	✓	✓		สหกรณ์จว. (แผนตำบล)
๔๑. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนา การเกษตรระดับ ตำบล ตำบลเนินงาม อำเภอรามัน จังหวัดยะลา	๐.๓๓๕	✓	✓		ประมงจว. (แผนตำบล)
๒๖. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันของ สถาบันเกษตรกร	๑.๙๐๐		✓		งบบุ Function
๒๗. โครงการส่งเสริมการแปรรูปยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า	๒.๕๐๐		✓		งบบุ Function
๒๘. โครงการพัฒนามาตรฐานสากลโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการ ส่งออก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗	๑๐.๐๐๐	✓	✓		อุตสาหกรรม (งบกลุ่ม ๖๗)
๓๐. โครงการธนาคารปูอินทรีย์	๐.๑๐๐	✓			งบบุ Function

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร	
โครงการ Positioning ๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอย่างยั่งยืน					
๑. โครงการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ	๐.๑๐๐		✓	✓	งบ Function
๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้นำ	๐.๑๐๐		✓	✓	งบ Function
๓. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer	๐.๒๕๖		✓	✓	งบ Function
๔. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ด้านปศุสัตว์	๐.๐๘๑		✓	✓	งบ Function
๕. โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ด้านประมง	๐.๐๖๙		✓	✓	งบ Function
๖. โครงการพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	๐.๔๐๐		✓	✓	งบ Function
๗. โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานภาคการเกษตร โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	๐.๓๕๐		✓	✓	งบ Function
๘. โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	๑.๒๐๔		✓	✓	งบ Function
๙. โครงการพัฒนาศักยภาพการค้าเป็นธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร	๓.๐๗๒		✓	✓	งบ Function
๑๐. โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ	๐.๐๒๘		✓	✓	งบ Function
๑๑. โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	๐.๓๑๒		✓	✓	งบ Function
๑๒. โครงการแก้ไขปัญหาครัวเรือนยากจนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	๑.๒๔๐		✓	✓	งบจังหวัด
๑๓. โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๑.๕๐๐		✓	✓	งบ Function
๑๔. โครงการเกษตรพอเพียงเสียงชุมชน	๐.๒๔๘		✓	✓	(งบจว. ๖๗) เกษตรจว.

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็ง แก่เกษตรกร	
๑๕. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือน เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๑.๘๐๗			✓	พัฒนาชุมชนจว. (งบจว ๖๖)
๑๖. โครงการเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๒.๖๔๐	✓		✓	งบจังหวัด
๑๗. โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะอาชีพด้านการประมงแก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	๐.๒๘๒	✓		✓	งบจังหวัด ปี๖๗
๑๗. โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเกษตร และสหกรณ์	๑.๕๐๐			✓	งบ Function
๑๘. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายอาสาสมัครด้านการเกษตร	๒.๑๐๐			✓	งบ Function
๑๘. โครงการพัฒนาเครือข่ายส่งเสริมการเกษตร (อกม.)	๐.๒๒๘			✓	งบ Function
๒๐. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	๐.๐๔๐			✓	งบ Function
๒๑. โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดิน	๑.๐๐๐			✓	งบ Function
๒๒. โครงการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล	๗.๒๖๘			✓	งบ Function
Positioning ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ					
๑. โครงการจัดระบบที่ดินสำหรับพื้นที่ลุ่ม/พื้นที่ดอน	๖.๐๐๐	✓			งบ Function
๒. โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	๐.๕๐๐	✓		✓	งบ Function
๓. โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	๗.๔๗๐	✓			งบ Function
๔. โครงการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไม่เหมาะสมสำหรับปลูกพืช (N) เป็นเกษตรผสมผสาน	๑๐.๐๗๐	✓		✓	งบ Function
๕. โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๔.๔๐๐	✓			งบ Function

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็ง แก่เกษตรกร	
<p>๖. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝายบ้านบือเรียงพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลเขื่อนบางลาง - ปรับปรุงแก้มลิงขิงน้ำใส พร้อมอาคารประกอบ ตำบลทะเลาะเหลอ - แก้มลิงทุ่งอูแบ ตำบลวังพญา - ฝายบ้านคูโตะกิโล ตำบลปูกูโจรง - แก้มลิงบ้านบุเก๊ะจือฮา ตำบลวังพญา - แก้มลิงบึงกาแบ ตำบลเกาะรอ - ฝายบ้านบ่ออ่างบนพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลแม่หวาด - ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านสะลาแค ตำบลห้วยกระซิง - แก้มลิงบือตอ ตำบลเกาะรอ - แก้มลิงบูกะบอล ตำบลท่าธง - แก้มลิงสะกูนิง ตำบลบันนังสตา 	๑๕๐.๐๐๐	✓	✓	✓	ชลประทานจว. (งบจว.'๖๖)
๗. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	๒๖.๑๔๐	✓			งบ Function
๘. โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงแหล่งน้ำจืด	๐.๑๕๐	✓	✓	✓	งบ Function
๙. โครงการฝายน้ำตกเฉลิมพระเกียรติ ร๙. พร้อมระบบส่งน้ำ	๒๔.๒๘๐	✓	✓		งบ Function
๑๐. โครงการอ่างเก็บน้ำยวม	๗๖๐.๐๐๐	✓	✓		งบ Function
๑๑. โครงการอ่างเก็บน้ำคลองเบตง (ระหว่างรอผลศึกษา RR ปี๕๖)	๖๕๐.๐๐๐	✓	✓		งบ Function
๑๒. โครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยา อันเนื่องมาจากพรต.	๕๗๐.๐๐๐	✓	✓		งบ Function
๑๓. โครงการประตูละบายน้ำกรบิ๊ง (ศึกษาแล้วเสร็จ ๑๐๐%)	๓,๔๒๐.๐๐๐	✓	✓		งบ Function
๑๔. โครงการประตูละบายน้ำสายบุรีตอนล่างอันเนื่องฯ	๒,๒๙๕	✓	✓		งบ Function
๑๕. โครงการจัดการทรัพยากรประมงน้ำจืดโดยชุมชนประมง น้ำจืดมีส่วนร่วม	๐.๒๗๓	✓		✓	งบ Function

โครงการ	งบประมาณ (ล้านบาท)	วัตถุประสงค์			หมายเหตุ
		การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	สร้างความเข้มแข็ง แก่เกษตรกร	
Positioning ๔ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตร และสหกรณ์					
๑. โครงการบูรณาการฐานข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด	๑.๐๐๐		✓		งบ Function
๒. โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๐.๓๗๕		✓	✓	งบ Function
๓. โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเกษตรและ สหกรณ์	๐.๕๐๐		✓		งบ Function
๔. โครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครด้านการเกษตร	๐.๗๐๐			✓	งบ Function
๕. โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (อกม.)	๐.๐๕๗๐			✓	งบ Function
๖. โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	๐.๐๑๐			✓	งบ Function
๗. โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดิน	๐.๒๕๐			✓	งบ Function
๘. โครงการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล	๑.๘๑๗			✓	งบ Function

ส่วนที่ 5

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. 2566 – 2570)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูป สู่ตลาดดิจิทัล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569		พ.ศ.2570	หลัก
1	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อส่งเสริมการเกษตรและลดต้นทุนการเกษตร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	งบกลุ่ม	163.610				163.610	โครงการ	อปท.
1	โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการเกษตรตามแผนชุมชน	งบจังหวัด	22.952				22.952	อำเภอกรงปินัง อำเภอเบตง	
1	โครงการก่อสร้างขยายทางจราจรทางหลวงหมายเลข ๔๐๓๗ ตอนยะหา - บาจู	งบจังหวัด	45.000				45.000	แขวงทางหลวง ยะลา	
1	โครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข ๔๐๙๒ ตอนรามันจะรังตาง	งบจังหวัด	48.000				48.000	แขวงทางหลวง ยะลา	
1	โครงการพัฒนาโครงการอำนวยความสะดวกและระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัด	งบกลุ่ม	48.000				48.000	แขวงทางหลวง ยะลา	
1	โครงการปรับปรุงส่วนประกอบระบบส่งน้ำเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้พื้นที่จังหวัดยะลา	งบจังหวัด	305.400				305.400	สนง.โยธาธิการฯ	
1	โครงการฟื้นฟูและป้องกันกราะล้างพังทลายของดิน	กพด.		10.766	10.766		32.298	สถานีพัฒนาที่ดิน	
1	โครงการจัดระบบพื้นที่ดินสำหรับพื้นที่ลุ่ม/พื้นที่ดอน	กพด.	2.000	2.000	2.000		8.000	สถานีพัฒนาที่ดิน	
1	โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	กพด.	0.450	0.235	0.235		1.550	สถานีพัฒนาที่ดิน	สนง.สหกรณ์จังหวัด
1	โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	กพด.	0.148	0.148	0.148		0.444	สถานีพัฒนาที่ดิน	
1	โครงการพัฒนาส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืช	กพด.		0.673	0.673		2.019	สถานีพัฒนาที่ดิน	
2	โครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพพื้นที่ผลิตข้าว	กพด.	8.100				8.100	สถานีพัฒนาที่ดิน	
2	โครงการส่งเสริมการผลิตกาแฟไร้สารตกค้างแบบวงจร	กวก.	0.200	0.500			0.700	ศูนย์พืชสวนยะลา	
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ	กสก.	0.500	0.500	0.500		2.000	ศูนย์ฯ ปุโรจ	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		หลัก	ร่วม
2	โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนเชิงรุก	กปต.			0.500	0.500		0.500	สนง.ปศุสัตว์จว.	
2	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กปต.		0.0003	0.0003	0.0003		0.0009	สนง.ปศุสัตว์จว.	
2	กิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมฮาลาลปศุสัตว์	กปต.								
2	โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (แพะ)	กปต.		0.289	0.300	0.300		0.889	สนง.ปศุสัตว์จว.	
2	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	กปต.								
	กิจกรรมพัฒนาสุขภาพปศุสัตว์			1.119	1.119	1.119		3.357	สนง.ปศุสัตว์จว.	ศูนย์วิจัยแพะแกะ
	กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์			4.362	4.362	4.362		13.086	สนง.ปศุสัตว์จว.	
	กิจกรรมส่งเสริมและการพัฒนาปศุสัตว์			2.751	2.751	2.751		8.253	สนง.ปศุสัตว์จว.	
	กิจกรรมพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์ (แกะ, แพะ)			3.284	3.284	3.284		9.852	สนง.ปศุสัตว์จว.	
2	โครงการยกระดับปศุสัตว์เลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้	งบกลุ่ม	13.304					13.304	สนง.ปศุสัตว์จว.	
2	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์	งบจังหวัด		5.687				5.687	สนง.ปศุสัตว์จว.	
2	โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	กปม.		2.371	2.371	2.371		7.113	สนง.ประมงจว.	
2	โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนใต้	กข.		2.309	2.309	2.309		6.927	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวปัตตานี	
2	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรใน จชต. -กาขยายแดนใต้ทางเลือกใหม่สู่รายได้ที่ยั่งยืน -การเพิ่มมูลค่าสมุนไพร สร้างรายได้ที่ยั่งยืน -การผลิตหมักกล้วยหินคุณภาพ -การเพิ่มมูลค่าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว -การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน	กวก.		3.161	3.161	3.161		9.483	ศวพ.ยล.	

กค ยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		หลัก	ร่วม
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นที่ เกษตรแปรรูป	กสท.	2.000	2.000	2.000	2.000		8.000	สนง.เกษตร จังหวัด	
2	โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ และเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ของภาค	กสท./ งบภาค	1.150					1.150	สนง.เกษตร จังหวัด	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร
2	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	กสท.	0.320	0.320	0.320		0.960	สนง.เกษตร จังหวัด		
2	โครงการพัฒนาคุณภาพผลผลิตทุเรียน เพื่อยกระดับ มาตรฐานสินค้าเกษตร	กวก./ งบภาค			2.220	2.220	4.440	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร		
2	โครงการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัย	งบจังหวัด		2.800			5.600	สนง.เกษตร จังหวัด		
2	สู่เกษตรอินทรีย์ เพื่อรองรับเมืองต้นแบบ(เบตง)	งบจังหวัด	0.970	2.500	2.500		5.970	สนง.เกษตร จว.	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
2	โครงการแก้ไขปัญหาระยะยาวในกล้วยหิน	งบจังหวัด	0.766				0.766	สนง.เกษตรจังหวัด		
2	โครงการขยายผลการพัฒนาไม้ผลที่มีศักยภาพในกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ชายแดน(ทุเรียน,ลองกอง,มังคุด)	งบกลุ่มจว.	14.780				14.780	สนง.เกษตร 3 จว.		
2	โครงการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหินสู่ มาตรฐาน	งบจังหวัด		2.914			2.914	สนง.เกษตรจังหวัด		
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูป กาแฟ	งบจังหวัด		1.123			1.123	สนง.เกษตรจังหวัด		
2	โครงการส่งเสริมการใช้สารเอทีเอ็น	กยท	0.100	0.100	0.100	0.100	0.500	กยท.จังหวัด	สนง.เกษตรจังหวัด	
2	โครงการขยายผลเมืองทุเรียน (Yala Durian City)	งบจังหวัด	2.470	2.500	2.500		7.470	สนง.เกษตรจังหวัด	หน่วยงานสังกัด กษ.	
2	โครงการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน	งบจังหวัด			1.000	1.000	2.000	สนง.เกษตรจังหวัด		
2	โครงการป้องกันกำจัดหนอดเจาะเมล็ดทุเรียน	งบจังหวัด			1.000	1.000	2.000	สนง.เกษตรจังหวัด		
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร (10 ชนิดสินค้า)	งบกลุ่ม จังหวัด	41.070		5.470		46.540	สนง.เกษตรจังหวัด		

กค ยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569		หลัก	ร่วม
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรปาล์มน้ำมัน	กสท.	0.042	0.042	0.042		0.126	สนง.เกษตรจังหวัด	
2	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมผลผลิตปาล์มน้ำมันของสถาบันเกษตรกร	กสท./ งบภาค			1.900		1.900	สนง.สหกรณ์ จังหวัด	
2	โครงการผลิตเสบียงพืชอาหารสัตว์สำรองภัยพิบัติ ภายใต้เมืองปศุสัตว์ มังคัง มังคัง ยั่งยืน	กปศ./ งบภาค			7.019		7.019	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาแพะแกะ	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด
2	โครงการกระจายพันธุ์กรรมไก่เบตงพันธุ์สุ่มชน	กปศ./ งบภาค			7.117		7.117	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาแพะแกะ	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด
2	โครงการผลิตปรับปรุงพันธุ์และกระจายพันธุ์แกะ พื้นเมืองเพิ่มศักยภาพฟาร์มเครือข่ายภาครัฐ ภายใต้ เมืองปศุสัตว์ มังคัง มังคัง ยั่งยืน	กปศ./ งบภาค			41.867 (ปี64-69)		41.867 (ปี64-69)	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาแพะแกะ	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด
2	โครงการยกระดับอาชีพด้านปศุสัตว์สู่เมืองต้นแบบ การท่องเที่ยวตนเอง (เบตง)	งบจังหวัด		8.300			8.300	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	
2	โครงการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์สัตว์	กปศ.	4.696	4.696	4.696	4.696	18.784	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาแพะแกะ	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด
2	โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มสัตว์น้ำและเพิ่มความเข้มแข็ง ด้านอาชีพประมง	งบจังหวัด	0.353				0.353	สนง.ประมงจว.	
2	โครงการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง	งบจังหวัด		0.228			0.228	สนง.ประมงจว.	
2	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจในระบบน้ำ ไหลผ่าน	งบจังหวัด		0.599			0.599	สนง.ประมงจว.	
2	โครงการพัฒนากฎแผนรณรงค์มาตรฐาน GMP	กยท.			1.000	1.000	2.000	กยท.จังหวัด	
2	โครงการส่งเสริมการแปรรูป ยางพาราเพื่อเพิ่มมูลค่า	กยท.			1.000	1.500	2.500	กยท.จังหวัด	
2	โครงการตรวจสอบรับรองมาตรฐานสากล	กปศ.		0.030	0.030	0.030	0.120	สนง.ปศุสัตว์ จังหวัด	
3	โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	กวก.			0.288	0.288	0.864	ศวพ.ยล.	

กค ยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		หลัก	ร่วม
3	โครงการต้นแบบการใช้พลังงานทดแทนจากแก๊สชีวภาพระดับครัวเรือน	งบจังหวัด				0.760		0.760	สนง.พัฒนาชุมชน จังหวัด	
3	โครงการพัฒนาความสามารถของเกษตรกรในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการให้น้ำชลประทานที่เหมาะสมแก่พืช	งบจังหวัด		1.266				1.266	โครงการ ชลประทาน	
3	โครงการพัฒนาศักยภาพทางเกษตรด้วยเทคโนโลยีพลังงานทดแทน	งบจังหวัด		2.7000				2.7000	สนง.พลังงานจว.	
4	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุภาพและความงามจากกล้วยทับซึ่งทางมิศตรจังหวัดยะลา เพื่อเพิ่มมูลค่า	งบจังหวัด	2.674					2.674	วิทยาลัย การสาธารณสุขสิรินธร	
4	โครงการพัฒนาศูนย์อำนวยการและสิ่งแวดลอมชายแดนใต้ เพื่อรองรับและขับเคลื่อนฯ	งบจังหวัด		3.629				3.629	วิทยาลัย การสาธารณสุขสิรินธร	
4,2	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	กสก.	0.114	0.114	0.114			0.342	สนง.เกษตร จังหวัด	
4	โครงการพัฒนามาตรฐานสากลโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ประจำปีงบประมาณ 2567	งบจังหวัด		10.000				0.970	สนง.อุตสาหกรรม จังหวัด	
4	โครงการพัฒนาและยกระดับทางการค้าสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป	งบจังหวัด	2.578	8.440	9.000	9.000		29.018	สนง.พาณิชย์ จังหวัด	
4	โครงการส่งเสริมการตลาดในรูปแบบออนไลน์	งบจังหวัด	0.824						สนง.เกษตรจว.	
5	โครงการยกระดับศักยภาพการผลิตสินค้ากาแฟจังหวัดยะลาสู่มาตรฐานกาแฟพรีเมียมและกาแฟพิเศษรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตรที่ยั่งยืน	งบจังหวัด		4.740				4.740	ศวสยะลา	
5	โครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	งบจังหวัด		1.522				1.522	สนง.เกษตรจว.	
6	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชในโรง (พืชเครื่องแกงและสมุนไพร)	งบจังหวัด	1.000						สนง.เกษตรจว.	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรอย่างยั่งยืน

กลยุทธ	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		หลัก	รวม
1	โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	กตส.	0.150	0.150	0.150	0.150	0.150	0.750	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์	
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	กปต.	0.0006	0.0006	0.0006	0.0006	0.0006	0.0018	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	
1	โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer	กลก.	0.064	0.064	0.064	0.064	0.064	0.256	สนง.เกษตรจังหวัด	
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ด้านปศุสัตว์	กปต.	0.024	0.024	0.024	0.024	0.024	0.081	สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer ด้านประมง	กปม.	0.017	0.017	0.017	0.017	0.017	0.069	สนง.ประมงจังหวัด	
1	โครงการพัฒนาเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน	สปก.	0.100	0.100	0.100	0.100	0.100	0.400	สปก.จังหวัด	
2	โครงการพัฒนาเกษตรกรยั่งยืน	กลก.	0.018	0.018	0.018	0.018	0.018	0.090	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์	
2	โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	สปก.	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.003	สปก.จังหวัด	
2	โครงการกาขยายแผนได้ทางเลือกใหม่สู่รายได้ที่ยั่งยืน	กวก.	1.045	1.045	1.045	1.045	1.045	3.135	ศูนย์วิจัยพืชสวน	สนง.เกษตรจังหวัด
3	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	กสท.	0.301	0.301	0.301	0.301	0.301	1.204	สนง.เกษตรจังหวัด	
3	โครงการพัฒนาศักยภาพการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร	กตส.	0.768	0.768	0.768	0.768	0.768	3.072	สนง.สหกรณ์จังหวัด	
3	โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ	กตส.	0.070	0.070	0.070	0.070	0.070	0.28	สนง.สหกรณ์จังหวัด	
3	โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	กตส.	0.078	0.078	0.078	0.078	0.078	0.312	สนง.สหกรณ์จังหวัด	
3	โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ			0.0001	0.0001	0.0001	0.0001	0.0003	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์	
3	โครงการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรแก่สมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรผ่านกลไกการบัญชี	กตส.		0.0004	0.0004	0.0004	0.0004	0.001	สนง.ตรวจบัญชีสหกรณ์	
4	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านอาหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	จังหวัด	2.640					2.640	สนง.เกษตรจังหวัด	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569		หลัก	ร่วม
4	โครงการเกษตรพอเพียงเลี้ยงชุมชน	งบจังหวัด	0.248				0.248	สนง.เกษตรจังหวัด	
4	โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือน เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	งบจังหวัด	1.807				1.807	สนง.พัฒนาชุมชนจว.	
4	โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะอาชีพด้านการประมงแก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	งบจังหวัด	0.282				0.282	สนง.ประมงจังหวัด	
5	โครงการพัฒนาศักยภาพแรงงานภาคการเกษตรโดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	กลก.	0.250	0.250	0.250		0.750	สนง.เกษตรจังหวัด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรอย่างสมดุล และยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)				รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569		หลัก	ร่วม
1	โครงการพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม Agri-map	กพด./ งบภาค	0.530	3.180	3.180		10.070	สถานีพัฒนาที่ดิน	หน่วยงานสังกัด กษ.
1	โครงการปรับเปลี่ยนการผลิตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม	สปก.	0.088	0.088	0.088		0.352	สปก.จังหวัด	
1	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรใน จชต. -พื้นที่บุรีรัมย์, ชำนาญบุรีรัมย์	กช.	3.446				3.446	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ปัตตานี	
2	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตด้านการเกษตร -ฝายน้ำตกเฉลิมพระเกียรติ ร.๙. พร้อมระบบส่งน้ำ	กชป./ งบภาค		24.280				โครงการก่อสร้าง สำนักงานขบ.ที่ 17	
2	โครงการอ่างเก็บน้ำยะรม	กชป.			760.000			โครงการชลประทาน	
2	โครงการอ่างเก็บน้ำคลองเบตง	กชป.						โครงการชลประทาน	
2	โครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยา อันเนื่องมาจากพรต.	กชป.						โครงการชลประทาน	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		หลัก	รวม
2	โครงการประจวบฯ อนุรักษ์น้ำกรังบึง	กชป.							โครงการชลประทาน	
2	โครงการประจวบฯ อนุรักษ์สายบุรีตอนล่างอันเนื่องฯ	กชป.							โครงการชลประทาน	
2	โครงการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการเกษตรที่ยั่งยืน	กชป.	50.000					50.000	โครงการชลประทาน	
2	โครงการแก้มลิงตำบลบันนังสตา	กชป.	21.030					21.030	โครงการชลประทาน	
2	โครงการฝายบ้านก้อมีพร้อมระบบส่งน้ำ	กชป.	20.000					20.000	โครงการชลประทาน	
2	โครงการอาคารบังคับน้ำบ้านกม.24	กชป.	25.000					25.000	โครงการชลประทาน	
2	โครงการสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านจำปูน	กชป.	25.000					25.000	โครงการชลประทาน	
2	โครงการพัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร -ฝายบ้านปือเรียงพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลเขื่อนบางลาง -ปรับปรุงแก้มลิงบึงน้ำใส พร้อมอาคารประกอบ ตำบลตะโกละทะเล -แก้มลิงทุ่งอูแบ ตำบลวังพญา -ฝายบ้านคูเขื่อนโกโล ตำบลญูโรง -แก้มลิงบ้านญูเกาะจือฮาก ตำบลวังพญา -แก้มลิงบึงกาแบ ตำบลเกาะรอ -ฝายบ้านบ่ออ่างบนพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลแม่หวาด -ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านสะถกแดด ตำบลห้วยกระทิง -แก้มลิงบึงตอ ตำบลเกาะรอ -แก้มลิงบึงทะเล ตำบลท่าธง -แก้มลิงสะกูนิง ตำบลบันนังสตา	จังหวัด		150.000				150.000	โครงการชลประทาน	
2	โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	กพด.	1.100	1.513	1.513	1.513		4.539	สถานีพัฒนาที่ดิน	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		หลัก	ร่วม
3	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	กพต.	13.070	13.070				26.140	สถานีพัฒนาที่ดิน	
3	โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนประมงในเขตพื้นที่แหล่งน้ำจืด	กปม.	0.050	0.050	0.050			0.150	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดฯ	
3	โครงการการควบคุมการทำประมงพื้นที่แหล่งน้ำจืด	กปม.	0.765	0.765	0.765			2.295	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดฯ	
3	โครงการการจัดการทรัพยากรประมงน้ำจืดโดยชุมชนประมงน้ำจืดมีส่วนร่วม	กปม.	0.091	0.091	0.091			0.273	ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืด	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ (ล้านบาท)					รวม 5 ปี	หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.2566	พ.ศ.2567	พ.ศ.2568	พ.ศ.2569	พ.ศ.2570		หลัก	ร่วม
1	โครงการบูรณาการฐานข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด	สป.กษ.	1.000	1.000	1.000	1.000		4.000	สนง.กษ.จังหวัด	หน่วยงานสังกัด กษ.
1	โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	กสก.	0.375	0.375	0.375	0.375		1.500	สนง.เกษตรจว.	
2	โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเกษตรและสหกรณ์	สป.กษ.		0.500	0.500	0.500		1.500	สนง.กษ.จังหวัด	
3	โครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครด้านการเกษตร	สป.กษ.		0.700	0.700	0.700		2.100	สนง.กษ.จังหวัด	
3	โครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครเกษตร(อกม.)	กสก.	0.0570	0.0570	0.0570	0.0570		0.228	สนง.เกษตรจว.	
3	โครงการพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์	กปศ.	0.010	0.010	0.010	0.010		0.040	สนง.ปศุสัตว์จว.	
3	โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดิน	กพต.	0.250	0.250	0.250	0.250		1.000	สพต.	
3	โครงการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล	สป.กษ.	1.817	1.817	1.817	1.817		7.268	สนง.กษ.จังหวัด	หน่วยงานสังกัด กษ.

โครงการแบบย่อ (Project Brief)

โครงการ..โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อส่งเสริมการเกษตรและลดต้นทุนการเกษตรเพื่อเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก. โครงการชลประทานยะลา จังหวัดยะลา

งบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๖๓,๖๑๐,๐๐๐.- บาท งบดำเนินงาน - บาท งบลงทุน ๑๖๓,๖๑๐,๐๐๐- บาท

๑. ความสอดคล้อง/เชื่อมโยง

สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ อุตสาหกรรม พื้นที่ฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

๒. ความสำคัญของโครงการ/หลักการและเหตุผล (สรุปโดยย่อ)

ในพื้นที่กลุ่มพัฒนาจังหวัดภาคใต้ชายแดน ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ซึ่งประกอบด้วยลุ่มน้ำย่อย ๔ ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำปัตตานี ลุ่มน้ำสายบุรี ลุ่มน้ำบางรา และลุ่มน้ำโก-ลก คลอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัดรวม ๑๐,๙๓๖.๘๖๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๖.๘๓๕ ล้านไร่ มีพื้นที่ชลประทาน ๗๐๙,๕๙๓ ไร่ คิดเป็นประมาณ ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมด สำนักงานชลประทานที่ ๑๗ มีเป้าหมายที่จะเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ให้ได้ ประมาณ ๕๐% อัตราการเพิ่มพื้นที่ชลประทานที่สามารถทำได้ คือ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ ไร่ต่อปี หากดำเนินการเพิ่มพื้นที่ชลประทานในอัตรานี้ คาดว่าจะต้องใช้เวลาดำเนินการไม่น้อย ๖๐ ปี ปัจจุบันสำนักงานชลประทานที่ ๑๗ ได้จัดทำแผนการพัฒนาลุ่มน้ำในเขตรับผิดชอบ ตามความต้องการของราษฎร ซึ่งผลปรากฏว่ามีปริมาณโครงการเกินกว่ากรอบวงเงินงบประมาณเฉลี่ยที่ได้รับถึง ๒-๓ เท่า โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดปัตตานีมีเรื่องร้องขอการพัฒนาแหล่งน้ำจากราษฎรมากกว่า ๑๐๐ โครงการที่ยังไม่ได้รับการขับเคลื่อน

การพัฒนาแหล่งน้ำตามศักยภาพของลุ่มน้ำจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันปริมาณความต้องการน้ำในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ในขณะที่สภาพป่าต้นน้ำและสภาพความสมบูรณ์หรือระบบนิเวศลดลงทุกวัน การพัฒนาแหล่งน้ำจึงต้องคำนึงถึงศักยภาพความเชื่อมโยงของแหล่งน้ำในระดับลุ่มน้ำหลัก ลุ่มน้ำย่อย ในขณะเดียวกันการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำร่วมกับดูแลรักษาป่าต้นน้ำให้สมบูรณ์อยู่ตลอดเวลาสามารถทำให้โครงการมีผลสัมฤทธิ์ในด้านต่างๆ อย่างยั่งยืน

โครงการดังกล่าวได้รับเรื่องร้องขอโครงการมาตั้งแต่ช่วงปลายปี ๒๕๖๓ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามที่ราษฎรร้องขอโดยเร่งด่วน และขอสนับสนุนงบประมาณกลุ่มจังหวัดปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ จังหวัดยะลา

๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อนำทรัพยากรธรรมชาติด้านแหล่งน้ำที่มีอยู่ในลุ่มน้ำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดโดยไม่กระทบกับระบบนิเวศสิ่งแวดล้อม

๒. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำขนาดเล็กพร้อมระบบกระจายน้ำให้กับราษฎรอย่างครอบคลุมในลุ่มน้ำ

๓. เพื่อให้มีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับอุปโภค บริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรมในพื้นที่

๔. เพื่อเพิ่มพื้นที่การกระจายน้ำให้ทั่วถึงและเป็นธรรม

๕. เพื่อสร้างโอกาสให้ราษฎรในพื้นที่มีรายได้และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๖. เพื่อสร้างความรัก สามัคคีให้กับชุมชนในการบริหารจัดการน้ำโดยกลุ่มผู้ใช้น้ำที่มาจากชุมชน

๔. กิจกรรมที่ดำเนินงาน (ตามลำดับความพร้อมโครงการ)

๑ กิจกรรมฝายบ้านบือเร็งพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลเชื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา งบประมาณ ๘,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒ กิจกรรมปรับปรุงแก้มลิงบึงน้ำใส พร้อมอาคารประกอบ ตำบลตะโล๊ะทะเล อำเภอรามัน จังหวัดยะลา งบประมาณ ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓.แก้มลิงทุ่งอูแบ ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา งบประมาณ ๘,๗๕๐,๐๐๐ บาท

๔.ฝายบ้านลูโป๊ะกาโหลพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลบุโจรง อำเภอกงปิ่นัง จังหวัดยะลา งบประมาณ ๑๘,๙๔๐,๐๐๐ บาท

๕.แก้มลิงบ้านบูเก๊ะจือซา ตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา งบประมาณ ๙,๙๕๐,๐๐๐ บาท

๖.แก้มลิงบึงกาแบ ตำบลกะรอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา งบประมาณ ๒๒,๓๗๐,๐๐๐ บาท

๗.ฝายบ้านบ่ออ่างบนพร้อมระบบส่งน้ำ ตำบลแม่หวาด อำเภอรามัน จังหวัดยะลา งบประมาณ ๑๕,๖๕๐,๐๐๐ บาท

๘.ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายบ้านสะลาแค ตำบลห้วยกระทิง อำเภอกงปิ่นัง จังหวัดยะลา งบประมาณ ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๙.แก้มลิงบือตอ ตำบลกะรอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา งบประมาณ ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๑๐.แก้มลิงบูเก๊ะบาลอ ตำบลท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา งบประมาณ ๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
 ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการที่เน้นคุณค่า และความยั่งยืนเชื่อมโยง
 ชุมชนและท้องถิ่น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เน้นคุณค่าเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและบริการที่เน้นคุณค่า และความยั่งยืนเชื่อมโยงชุมชนและท้องถิ่น
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ที่มีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” มุ่งเน้นให้ประเทศไทยเป็นมหาอำนาจทางการเกษตร ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคอนรู้นใหม่ และรูปแบบธุรกิจในการเป็นแม่เหล็กการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ โดยเฉพาะการสร้างหลากหลายด้านการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรถือเป็นส่วนหนึ่งในแนวทางการพัฒนาประเทศที่มีการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมด้านการเกษตรที่พัฒนาให้เป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญา เป็นการขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน</p>
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตใหม่ (New normal) ๒. ส่งเสริมอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือนและชุมชน ๓. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดยะลาให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. วิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย ๒. สินค้าเกษตรของชุมชนได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า ๑๐ สินค้า ๓. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวตามวิถีชีวิตใหม่ (New normal) ๔. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดยะลา ได้รับการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวและผู้สนใจมากขึ้น

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเมืองยะลา อำเภอยะหา อำเภอบันนังสตา อำเภอธารโต อำเภอเบตง
๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้ โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒๒,๘๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรอำเภอ
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความพร้อมในการรองรับ นักท่องเที่ยว ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา -
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร โดยอาศัยอัตลักษณ์ และภูมิ ปัญญาชุมชนเป็นฐาน ๓๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา -
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา -
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ต.ค.๖๖ – ก.ย.๖๗
๑๑. งบประมาณ	๑,๒๒๒,๘๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. วิทยากรชุมชนผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในพื้นที่ จังหวัดยะลา มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ตามวิถีชีวิตใหม่ (New normal)
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกิดการกระจายของรายได้ การค้า การลงทุน การจ้างงาน และมี เม็ดเงินหมุนเวียนในจังหวัดสร้างความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและ สังคม ๒. แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดยะลา มีความเข้มแข็ง สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศได้

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และศักยภาพของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเกษตรพอเพียงเลี้ยงชุมชน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนพัฒนาจังหวัดยะลา พ.ศ.๒๕๖๖ - พ.ศ.๒๕๗๐
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างรายได้และความมั่นคงทางอาหาร
๔. หลักการและเหตุผล	ด้วยสถานการณ์ในปัจจุบันมีการผันผวนของเศรษฐกิจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน รวมถึงความมั่นคงทางด้านอาหาร การจัดทำโครงการเกษตรพอเพียงเลี้ยงชุมชนได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ ซึ่งชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา จึงได้จัดทำโครงการเกษตรพอเพียงเลี้ยงชุมชนเพื่อสนับสนุนเกษตรกรและประชาชนใน ๘ อำเภอของจังหวัดยะลา ได้มีสถานที่ต้นแบบในการทำเกษตรแบบพอเพียง เพื่อเป็นการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับตนเองเพื่อเสริมสร้างรายได้ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรในชุมชน ให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเป็นกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบ และสร้างเครือข่ายในชุมชนต่อไป ๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชน ครอบครัว และชุมชนพึ่งตนเอง ๓. เพื่อส่งเสริมการปลูกผักปลอดภัยในชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เป้าหมายเกษตรกรในพื้นที่ ๘ อำเภอของจังหวัดยะลา
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๘ อำเภอๆ ละ ๒๐ คน
๘. กิจกรรมหลัก	
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑ ครั้ง ๘๘,๐๐๐ บาท น.ส.ทิพย์วาสนา หลวงชัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพืชแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ๑๖๐,๐๐๐ บาท น.ส.ทิพย์วาสนา หลวงชัย นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา

หัวข้อ	รายละเอียด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ต.ค.๖๖ - ก.ย.๖๗
๑๑. งบประมาณ	๒๔๘,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	<p>๑. มีหมู่บ้านเกษตรพอเพียงเลี้ยงชุมชน ภายใน ๘ อำเภอของจังหวัดยะลา</p> <p>๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖๐ ราย มีความรู้ในการทำ การเกษตรแบบพอเพียง และสามารถนำไปปฏิบัติใช้ในพื้นที่ของ ตนเอง</p>
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖๐ ราย สามารถนำความรู้ ที่ได้รับไปปฏิบัติใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม</p> <p>๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖๐ ราย มีผักปลอดภัย บริโภคภายในครัวเรือน สามารถลดรายจ่าย และมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น</p> <p>๓. มีจุดเรียนรู้ที่สามารถเป็นต้นแบบให้เกษตรกรที่สนใจได้ อยู่ในทุก อำเภอ</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
 ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว และบริการที่เน้นคุณค่า และความยั่งยืนเชื่อมโยงชุมชน
 และท้องถิ่น

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	ยกระดับประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหินสู่มาตรฐาน
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป การเกษตรที่มีมูลค่าสูงและสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
๓. แนวทางการพัฒนา	ขยายผลการพัฒนาทักษะการผลิตกล้วยหินสู่มาตรฐาน
๔. หลักการและเหตุผล	จากนโยบาย Thailand ๔.๐ และยุทธศาสตร์ ๒๐ ปีของรัฐบาล รวมทั้งนโยบายการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นโยบายของจังหวัดยะลา และแผนพัฒนาการเกษตรของจังหวัดที่มุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร และเกษตรปลอดภัย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหินปลอดภัยและได้มาตรฐาน ก็ถือเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งสามารถยกระดับของเกษตรกรให้ดีขึ้นต่อไป เพื่อฟื้นฟูการปลูกกล้วยหิน ซึ่งเป็นพืชพื้นถิ่นที่สำคัญ และเป็นพืชที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อย่างยั่งยืน จังหวัดยะลา จึงได้จัดทำโครงการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหิน ปลอดภัยและได้มาตรฐาน โดยเน้นการฟื้นฟูแปลงกล้วยหิน พัฒนาแปลงปลูกเดิมให้มีการผลิตกล้วยคุณภาพ สามารถควบคุมการระบาดของโรคเหี่ยวกล้วยหิน ลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากโรคระบาด และขยายพื้นที่ปลูกเพิ่ม เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้ประกอบการแปรรูป การตลาด สร้างรายได้เพิ่มแก่ผู้เกี่ยวข้อง ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ รวมทั้งสร้างความยั่งยืนของพืชอัตลักษณ์พื้นถิ่นของจังหวัดยะลาให้สืบทอดต่อไป
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหินให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน ๒. เพื่อฟื้นฟูแปลงปลูกกล้วยหินที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคเหี่ยวในกล้วยหินให้มีผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพมากขึ้น
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ปริมาณผลผลิตกล้วยหินเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ๒. มีแปลงต้นแบบการผลิตกล้วยหินคุณภาพ ครอบคลุมพื้นที่ทุกอำเภอ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	๘ อำเภอของจังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ถ่ายทอดความรู้การพัฒนาทักษะการผลิตกล้วยหินคุณภาพ ๗๔,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรอำเภอ</p>
<p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ขยายผลแปลงต้นแบบการผลิตกล้วยหินคุณภาพ ๒,๘๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา -</p>
<p>๙. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา</p>
<p>๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>ต.ค.๖๖ – ก.ย.๖๗</p>
<p>๑๑. งบประมาณ</p>	<p>๒,๙๒๔,๐๐๐ บาท</p>
<p>๑๒. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหินมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิตกล้วยหินให้ได้ปริมาณที่เพิ่มขึ้นและคุณภาพได้มาตรฐาน นำไปปฏิบัติในสวนตนเองได้ จำนวน ๒๐๐ ราย ๒. สวนกล้วยหินได้รับการฟื้นฟูและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตามหลักวิชาการ จำนวน ๒๐๐ ไร่</p>
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหิน สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติทำให้ได้ผลผลิตคุณภาพดี ๒. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหินมีรายได้เพิ่มขึ้น ๓. จังหวัดยะลามีผลผลิตกล้วยหินที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกอบการแปรรูป และผู้บริโภคภายในจังหวัด สามารถนำผลผลิตเข้าสู่ระบบการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่ม</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรม

ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชในครก (พืชเครื่องแกงและสมุนไพร)
๒. ชื่อแผนงาน	บริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
๓. แนวทางการพัฒนา	ข้อที่ ๓. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรสร้างมูลค่า เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในภาคการเกษตร ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันได้กำหนดให้การส่งเสริมและพัฒนาในภาคการเกษตร ภายใต้การพัฒนาต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มเน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม ให้มีความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า ตลอดจนความหลากหลายของสินค้าเกษตร โดยเฉพาะการเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่นมาเพิ่มมูลค่า รองรับความต้องการ ของตลาด</p> <p>พืชสมุนไพร herbs หมายถึง พืชที่ใช้ทำเครื่องยา ใช้เป็นอาหารประจำวัน อาหารเสริมบำรุงสุขภาพ หรือผลิตเป็นเครื่องสำอาง โดยอาจใช้พืชสมุนไพรเพียงชนิดเดียว หรือหลายชนิดผสมกันก็ได้ โดยอาจใช้พืชสมุนไพรเพียงชนิดเดียว หรือหลายชนิดผสมกัน ตามความเหมาะสม และตรงกับความต้องการของการนำไปใช้ประโยชน์ สามารถแปรรูปเป็นเครื่องแกง สามารถนำไปทำอาหารได้สารพัด เช่น แกงกะทิ แกงไตปลา แกงคั่วเผ็ด คั่วกลิ้ง น้ำยาขนมจีน ผัดเผ็ด ฯลฯ จะเรียกว่าเป็นเครื่องแกงครอบครัวว่าก็ได้ซึ่งอาหารพื้นบ้านทางภาคใต้ จะมีรสชาติโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งโดยทั่วไปจะมี ๓ รส คือ เปรี้ยว เค็ม และเผ็ด</p> <p>ดังนั้น จากสภาพพื้นที่ของคนภาคใต้ส่วนใหญ่มีการเพาะปลูกพืชผักสวนครัว ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการปลูกสมุนไพรเพื่อส่งเสริมการทำเครื่องแกงในพื้นที่จังหวัดยะลา โดยการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรแบบใช้ตลาดนำการผลิต และพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันด้านการผลิตสินค้าเกษตร โดยการพัฒนามาตรฐานการปลูกให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้มีช่องทางการตลาดเพิ่มขึ้น แต่กระบวนการการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพปลอดภัย และได้มาตรฐานตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง คือ การบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาด รวมถึงหาหรือแนวทางแก้ไขปัญหาด้านต้นทุนการผลิต เมล็ดพันธุ์ ปัญหาด้านน้ำ และศัตรูพืช เพื่อให้ได้ผลผลิตพืชสมุนไพรในพื้นที่ที่มีคุณภาพและควบคู่ไปกับการควบคุมคุณภาพการผลิตแปรรูปเครื่องแกง ก็จะเป็นการยกระดับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในการทำเครื่องแกง ให้มีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดที่จะสร้างมูลค่าของผลผลิตของเครื่องแกงในชุมชน สามารถจำหน่ายได้ในชุมชนและบริโภคเองได้</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อบูรณาการส่งเสริมเกษตรกรให้มีความรู้ความสามารถผลิตสมุนไพร (พืชเครื่องแกง) ได้มาตรฐานและบริหารจัดการสมุนไพรแบบครบวงจร ๒) เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรในหมู่บ้าน ๓) เพื่อสนับสนุนเกษตรกรเพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปสมุนไพร (พืชเครื่องแกง) ๔) เพื่อสร้างงานสร้างอาชีพแก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร ในพื้นที่
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จำนวน ๑๕๐ ครัวเรือน มีความรู้ความสามารถผลิตพืชสมุนไพรและให้ได้มาตรฐาน - แปลงส่งเสริมการปลูกสมุนไพร จำนวน ๗๕ ไร่ ได้รับการพัฒนาให้เป็นแปลงเรียนรู้ - ทางกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสามารถนำผลผลิตสมุนไพรในพื้นที่ มาแปรรูปเป็นเครื่องแกง สามารถจำหน่ายในชุมชนได้
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในพื้นที่ ๘ อำเภอ จำนวน ๑๕๐ คน
๘. กิจกรรมหลัก	๑. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน ๔ ครั้ง ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน ๔ ครั้ง ๑๔๗,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๑๕๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา สำนักงานเกษตรอำเภอ ๘ อำเภอ
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปีงบประมาณ ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗
๑๑. งบประมาณ	๒๙๗,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	- ปริมาณผลผลิตสมุนไพรเพิ่มขึ้น - มีแปลงเรียนรู้การปลูกสมุนไพร - ผลผลิตสมุนไพรในพื้นที่ สามารถนำไปแปรรูปเป็นเครื่องแกงได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- เกษตรกรมีความรู้ความสามารถผลิตพืชสมุนไพร - เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร - กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพิ่มมูลค่าด้วยการแปรรูปเป็นเครื่องแกง - กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสามารถเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดเครื่องแกงได้ - สร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรในพื้นที่

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัด การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการบริหารจัดการการเกษตรและอุตสาหกรรม
 ต่อเนื่องจากภาคการเกษตรที่แข่งขันได้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปเกษตรที่มีมูลค่าสูงและสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
๓. แนวทางการพัฒนา	เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชนและอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๔. หลักการและเหตุผล	<p>ตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประเทศ คือ ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมี การสร้างมูลค่าให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เกิดการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และการกระจายรายได้ รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ</p> <p>พื้นที่จังหวัดยะลา เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะสมในการผลิตกาแฟ มีพื้นที่ปลูกกาแฟประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ - ๒๗๓,๐๐๐ ไร่ ให้ผลผลิต ๒๖,๐๐๐ - ๓๑,๐๐๐ ตัน มีผลผลิตต่อไร่ประมาณ ๙๒ - ๑๒๐ กิโลกรัม ซึ่งตลาดกาแฟในปัจจุบันมีการขยายตัว อย่างมากทำให้ความต้องการเมล็ดกาแฟเพิ่มขึ้น จังหวัดยะลาเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพที่จะสามารถพัฒนาให้เป็นฐานการผลิตวัตถุดิบ รองรับความต้องการของผู้บริโภคและภาคอุตสาหกรรม แต่สภาพการณ์ปัจจุบันเกษตรกรยังขาดเทคโนโลยีการผลิตกาแฟที่เหมาะสม ขาดการดูแล รักษาอย่างถูกต้อง เช่น การตัดแต่งกิ่ง การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน การปรับปรุงบำรุงดินอย่าง เหมาะสมกับสภาพดินและความต้องการของพืช ทำให้ผลผลิตยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ ยังต้องนำเข้าจากแหล่งผลิตอื่น จึงจำเป็นต้องเสริมศักยภาพการผลิตให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่และรองรับกับปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟของเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ จังหวัดยะลาจึงได้จัดทำโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการแปรรูป เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟของจังหวัดยะลามีศักยภาพในการผลิตสูงขึ้น ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพส่งผลให้สร้างมูลค่าเพิ่มของกาแฟและมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเน้นการบริหารจัดการแบบครบวงจร (Value</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	Chain) บนพื้นฐานของศักยภาพ (Potential) และอัตลักษณ์ของกาแฟในจังหวัดยะลา พัฒนาระบบ มาตรฐานการผลิตในระดับฟาร์มถึงผู้บริโภค โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การพัฒนา คุณภาพเมล็ดกาแฟสู่มาตรฐานสากล การผลิตกาแฟเฉพาะถิ่น และแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกาแฟเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มต่อไปในอนาคต
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกาแฟให้มีคุณภาพสูงขึ้น ๒) มีแหล่งเรียนรู้การผลิตกาแฟคุณภาพ เพื่อแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยีในการผลิตกาแฟให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ ๓) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์กาแฟในพื้นที่จังหวัดยะลา
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- พื้นที่การเกษตร ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพการผลิตที่สูงขึ้น ๒๐ ไร่ - มีแปลงผลิตกาแฟคุณภาพเพิ่มขึ้น ๒๐ ไร่ - เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมโครงการ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๘ อำเภอของจังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตกาแฟแก่เกษตรกร งบประมาณ ๓๑,๓๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การสนับสนุนวัสดุการเกษตรในการจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกกาแฟ งบประมาณ ๑๖๐,๐๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเมล็ดกาแฟ งบประมาณ ๙๓๒,๐๐๐ บาท นายกัสมัน ยะมาแล สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ สิ้นสุดปี ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๑๑. งบประมาณ	๑,๑๒๓,๓๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๑๒. ผลผลิต (Output)</p>	<p>๑. เกษตรกรจำนวน ๘๐ คน ได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปกาแฟ</p> <p>๒. มีแปลงผลิตกาแฟคุณภาพเพิ่มขึ้น ๒๐ ไร่</p> <p>๓. เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกาแฟ</p>
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>๑. จังหวัดยะลาสามารถผลิตกาแฟและผลิตภัณฑ์กาแฟที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดได้</p> <p>๒. เกษตรกรมีรายได้มากขึ้น สร้างความมั่นคงในอาชีพการเกษตรองเกษตรกรในจังหวัดยะลา</p>

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
ประเด็นการพัฒนาจังหวัด เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และศักยภาพของประชาชนตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยะลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๗
๒. ชื่อแผนงาน	ส่งเสริมพัฒนาและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	๕. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานทั้งในและนอกระบบให้สามารถพึ่งตนเองอย่างมั่นคง และยั่งยืน พัฒนาคุณภาพชีวิตระดับครัวเรือนเพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๗. ส่งเสริม พัฒนา และขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้ชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน
๔. หลักการและเหตุผล	เพื่อนำองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน หลักการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ พร้อมทั้งส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมจากอาชีพหลักของประชาชนตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนได้มีชีวิต รายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงได้จัดทำโครงการดังกล่าว เพื่อสนับสนุนองค์ความรู้และส่งเสริมอาชีพให้แก่กลุ่มเป้าหมาย
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงประโยชน์ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ชุมชนข้างเคียง ๒. เพื่อให้นักเรียนได้มีแหล่งอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบตามเกณฑ์ตลอดช่วงการศึกษา โดยใช้ผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตขึ้นในโรงเรียนมาประกอบอาหาร ๓. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ครู นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ให้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน สร้างความรัก ความสามัคคีให้เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน ๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายผลการผลิตไม้ดอกเมืองหนาว และไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าให้เกษตรกรขยายผลการปลูกไม้ดอกเมืองหนาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละ ๒๐ ของประชาชน นักเรียน และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ๒. ร้อยละ ๙๐ ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน นำความรู้ที่ได้มาปฏิบัติ โดยสามารถนำผลผลิตที่ได้จากแปลงมาปรุงเป็นอาหารแก่เด็กนักเรียนได้ ๓. ร้อยละ ๕๐ ของเกษตรกรมีรายได้จากการผลิตไม้ดอกเมืองหนาว ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าเพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๘ อำเภอ ของจังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก	ระบุแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่เป็นกิจกรรมหลักที่ส่งผลให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์
๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมพัฒนาขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการเพื่อชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน บ้านสันติ ๒ ตามพระราชดำริสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร อำเภอธารโต งบประมาณ ๒๑๑,๕๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา
๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๒ กิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขับเคลื่อนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี งบประมาณ ๔๘๔,๒๐๐ บาท
๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชุมชน งบประมาณ ๓๑๕,๔๐๐ บาท
๘.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๔ กิจกรรมพัฒนาโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระบรมราชินีพันปีหลวง วังพญา – ท่าธง งบประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ บาท
๘.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๕ กิจกรรมโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระบรมราชินีพันปีหลวง ธารโต งบประมาณ ๒๔๐,๐๐๐ บาท
๘.๖ กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ ๖ กิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ประดับเพื่อการค้า งบประมาณ ๒๒๕,๘๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๘.๗ กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมขยายผลการปลูกไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้า งบประมาณ ๒๓๐,๐๐๐ บาท</p>
<p>๙. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา</p>
<p>๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ</p>	<p>๑ ปีงบประมาณ เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ – เดือนกันยายน ๒๕๖๘</p>
<p>๑๑. งบประมาณ</p>	<p>งบประมาณ ๑,๙๘๖,๙๐๐ บาท งบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัด</p>
<p>๑๒. ผลผลิต (Output)</p>	<p>ระบุผลผลิตของโครงการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกร จำนวน ๒๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้และปัจจัยการผลิต ๒. นักเรียนและครูในโรงเรียนต้นแบบจำนวน ๑๐๐ คน ได้รับการอบรมและโรงเรียนต้นแบบ จำนวน ๒๐ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๓. เกษตรกร จำนวน ๑๖๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง และ กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๘ กลุ่ม ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๔. เกษตรกรผู้ร่วมโครงการ จำนวน ๘๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าและได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๕. เกิดแปลงขยายผลเพิ่ม ๑ แปลง และกลุ่มขยายผล ๘ กลุ่ม ได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต ๖. ฟาร์มตัวอย่าง จำนวน ๒ แห่ง ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความต้องการ
<p>๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<p>ระบุผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ ในลักษณะของผลลัพธ์ (Outcome) และเป็นผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ ๒. นักเรียน ครู นำความรู้ด้านการเกษตรจากโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริไปขยายผลการดำเนินงานต่อที่บ้าน ๔. เกิดความรักความสามัคคีให้เกิดขึ้นในโรงเรียนและชุมชน ๕. เกษตรกรผลิตไม้ดอกเมืองหนาวและไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้ามีศักยภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น ๖. โครงการฟาร์มตัวอย่างฯ เป็นจุดเรียนรู้ที่มีศักยภาพในการขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชนและอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจในระบบน้ำไหลผ่าน
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่มีมูลค่าสูง และสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
๔. หลักการและเหตุผล	ตามมติคณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบให้อำเภอเบตง เป็นเมืองต้นแบบการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน บนนโยบายที่เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และเชื่อมโยงเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้มั่นคง พัฒนาการเกษตรอย่างมั่นคง และส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน จึงเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อให้การพัฒนาเมืองเบตงไปสู่บทบาทการเป็นเมืองแห่งการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน การส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้กับประชาชนในพื้นที่และเพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ปัจจุบันปลานิลในระบบน้ำไหล เป็นที่นิยมและเลี้ยงกันมากในอำเภอเบตง การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดอื่นที่มีราคาดี ให้ผลตอบแทนสูง ควบคู่ไปกับการเลี้ยงปลานิลในระบบน้ำไหล จึงเป็นทางเลือกของเกษตรกรและช่วยลดความเสี่ยงปัญหาสินค้าล้นตลาด อีกทั้งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้เกิดความยั่งยืน และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรได้อย่างมั่นคง
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ๒. เพื่อสร้างทางเลือกอาชีพให้แก่เกษตรกร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ผลผลิตสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ กิโลกรัม ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของรายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการ
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอเบตง และอำเภอธารโต จังหวัดยะลา
๘. กิจกรรมหลัก ๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการประมง ๑.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกเกษตรกร ๑.๒ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓๐ ราย ๑.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการประมงแก่เกษตรกร ๑.๔ สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรที่ผ่านการอบรม ๑.๕ เจ้าหน้าที่ติดตามให้คำแนะนำและประเมินผล

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวน ๕๙๙,๖๐๐ บาท (ห้าแสนเก้าหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) นายสมปอง แสงทอง ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ กันยายน ๒๕๖๖ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗
๑๑. งบประมาณ	จำนวน ๕๙๙,๖๐๐ บาท (ห้าแสนเก้าหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน) งบพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. ปริมาณสัตว์น้ำสำหรับบริโภคและจำหน่ายเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรสามารถเห็นโอกาสทางเลือกการเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่มีมูลค่าสูง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เพิ่มทางเลือกการบริโภคสัตว์น้ำให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการร้านอาหาร ๒. สร้างรายได้ ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชนและอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่มีมูลค่าสูง และสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน
๔. หลักการและเหตุผล	ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนพัฒนานโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีมาตรการผลักดันการพัฒนาภาคการเกษตรให้เกิดความยั่งยืน โดยเฉพาะมาตรฐานความปลอดภัยในการผลิตสินค้าการส่งเสริมและสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี(GAP)สำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารประมง จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการระบบการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยอาหารและเป็นที่ยอมรับแก่ผู้บริโภค สำนักงานประมงจังหวัดยะลา เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงที่มีมาตรฐานถูกสุขอนามัยให้มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้กระบวนการผลิตสินค้าประมง ตั้งแต่ต้นทางมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด จึงเสนอโครงการยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าประมง เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ GAP และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์สินค้าประมง ให้มีคุณภาพและมาตรฐานและมีความพร้อมเพื่อให้ได้การรับรองมาตรฐานในลำดับต่อไป เช่น มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์น้ำให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สร้างภาพลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผลผลิตตลอดจนความปลอดภัยต่อผู้บริโภค
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในเรื่องมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ GAP ๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีของจังหวัดยะลา ๓. เพื่อเตรียมความพร้อมแก่เกษตรกร/กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำเข้าสู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผ่านการรับรองและได้รับการรับรองมาตรฐานเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ GAP จำนวน ๓๐ ราย ๒. เกษตรกรมีทักษะความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การรับรองมาตรฐานการผลิตอาหาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๗. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>อำเภอเมือง อำเภอเบตง อำเภอธารโต อำเภอรามัน อำเภอยะหา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา</p>
<p>๘. กิจกรรมหลัก</p> <p>๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ</p> <p>๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๓</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมส่งเสริมการยกระดับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสู่มาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี</p> <p>๑.๑ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความสนใจ มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓๐ ราย</p> <p>๑.๒ ประสานงานกับหน่วยงานตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานฯ จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี</p> <p>๑.๓ เกษตรกรดำเนินการปรับปรุงฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามที่ได้รับการอบรมและคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่</p> <p>๑.๔ เจ้าหน้าที่ติดตามให้คำแนะนำ</p> <p>จำนวน ๒๑,๐๐๐ บาท (สองหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน)</p> <p>นายสมปอง แสงทอง ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา</p> <p>กิจกรรมหลักที่ ๒ กิจกรรมตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP)</p> <p>๑.๑ เกษตรกรยื่นแบบคำขอรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP)</p> <p>๑.๒ สำนักงานประมงจังหวัดดำเนินการส่งใบคำขอรับรองของเกษตรกรและเอกสารต่างๆไปยัง หน่วยงานตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ</p> <p>๑.๓ หน่วยงานตรวจประเมินฟาร์มเพาะเลี้ยงดำเนินการตรวจประเมินฟาร์มพร้อมออกไปรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี แก่เกษตรกรที่ผ่านการรับรองมาตรฐานฟาร์มฯ</p> <p>๑.๔ กรณีที่เกษตรกรไม่ผ่านการรับรอง เจ้าหน้าที่สำนักงานประมงจังหวัดจะประสานกับหน่วยงานตรวจรับรองเพื่อนำข้อแก้ไขมาปรับปรุง และลงพื้นที่ให้คำแนะนำ และแนวทางแก้ไขให้กับเกษตรกรต่อไป</p> <p>จำนวน ๑๕๗,๕๐๐ บาท (หนึ่งแสนห้าหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน)</p> <p>นายสมปอง แสงทอง ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา</p> <p>กิจกรรมหลักที่ ๓ กิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่การรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพ</p> <p>๑.๑ คัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำที่มีความสนใจและความพร้อมเข้าร่วมกิจกรรม</p> <p>๑.๒ อบรมเกษตรกร/กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำ เข้าสู่กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารให้เป็นไปตามมาตรฐานการผลิตอาหาร</p> <p>๑.๓ ทำแบบประเมินทดสอบความรู้</p> <p>๑.๔ สรุปลงและประเมินผลกิจกรรม</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	จำนวน ๕๐,๔๐๐ บาท (ห้าหมื่นสี่ร้อยบาทถ้วน) นายสมปอง แสงทอง ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	๑ กันยายน ๒๕๖๖ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗
๑๑. งบประมาณ	จำนวน ๒๒๘,๙๐๐ บาท (สองแสนสองหมื่นแปดพันเก้าร้อยบาทถ้วน) งบพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย ได้รับการรับรองมาตรฐานเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับ ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ GAP ๒. เกษตรกรมีทักษะความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่การรับรองมาตรฐานการผลิต อาหาร จำนวน ๑๐๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. จังหวัดยะลา มีฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ GAP เพิ่มขึ้น ๒. มีสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์อาหารประมงของชุมชนที่เป็นไปตามมาตรฐานการผลิต อาหารเพิ่มขึ้น ๓. เป็นการต่อยอด สร้างแรงจูงใจและเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกรรายอื่นเห็น ความสำคัญของมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และมาตรฐานการผลิตอาหาร ๔. เป็นการสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในการบริโภคสัตว์น้ำของจังหวัดยะลา

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และศักยภาพของประชาชนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะอาชีพด้านการประมงแก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัด
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่ม องค์กรคนพิการ กลุ่มเปราะบาง ให้มีความมั่นคงทางรายได้ และมีความเข้มแข็งสู่องค์กรมาตรฐาน
๔. หลักการและเหตุผล	ด้วยรัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุก ระดับ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส ประกอบกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบต่อให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้น สถาบันครอบครัวอ่อนแอลง ทุกคนต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว การสนับสนุนส่งเสริมให้กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส มีทักษะอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยเหลือครอบครัว ตลอดจนพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งเป็นการสร้างคุณค่าและสร้างโอกาสการมีงานทำให้แก่ตนเอง โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานประมงจังหวัดยะลา จึงจัดทำโครงการส่งเสริมและสร้างทักษะอาชีพด้านการประมงแก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการสร้างอาชีพเสริมรายได้ และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจระดับครัวเรือนอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและสร้างทักษะความรู้การเลี้ยงปลาให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ๒. เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ และสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ผู้สูงอายุ ผู้พิการ/ผู้ดูแลคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ได้รับการพัฒนาอาชีพ จำนวน ๘๐ ราย ๒. ผู้สูงอายุ ผู้พิการ/ผู้ดูแลคนพิการและผู้ด้อยโอกาสมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่อำเภอของจังหวัดยะลาที่มีกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ/ผู้ดูแลคนพิการและผู้ด้อยโอกาส
๘. กิจกรรมหลัก ๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑	กิจกรรมหลักที่ ๑ กิจกรรมส่งเสริมและสร้างทักษะอาชีพด้านการประมง ๑.๑ ประชาสัมพันธ์คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่สนใจ ๑.๒ จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุ ผู้พิการ/ผู้ดูแลคนพิการและผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๘๐ ราย ในพื้นที่จังหวัดยะลา ๑.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๑.๔ ติดตามให้คำแนะนำ ๑.๕ ประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ

หัวข้อ	รายละเอียด
งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จำนวน ๒๘๒,๐๐๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นสองพันบาทถ้วน) นายสมปอง แสงทอง ตำแหน่ง ประมงจังหวัดยะลา สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานประมงจังหวัดยะลา
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ กันยายน ๒๕๖๖ ถึง ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๗
๑๑. งบประมาณ	จำนวน ๒๘๒,๐๐๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นสองพันบาทถ้วน) งบพัฒนาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เพื่อให้ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสสามารถนำความรู้การเลี้ยงสัตว์น้ำ ไปประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ๒. มีอาหารโปรตีนไว้บริโภคในครัวเรือน ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายค่าครองชีพ
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เป็นอาชีพเสริมหรือสร้างอาชีพใหม่ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ๒. เป็นการสร้างคุณค่าให้กับตนเอง สังคมและประเทศชาติ อีกทั้งสามารถพึ่งพาตนเอง และมีการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน: ที่ ๑พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของกลุ่มจังหวัด
แผนงาน: การส่งเสริมและยกระดับฟาร์มเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูป สร้างอาชีพเพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง
มั่งคั่งชายแดนใต้

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการยกระดับฟาร์มเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูป สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>มติคณะรัฐมนตรีโดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ชายแดนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างรุนแรง เช่น ปัญหาราคายางตกต่ำ ปัญหาสถานการณ์โรคระบาดส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกรการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ภายใต้กรอบแนวคิด “เมืองปศุสัตว์ชายแดนใต้” ตั้งแต่ต้นน้ำในการผลิตสัตว์พันธุ์ดี กลางน้ำพัฒนากระบวนการผลิตอาหารสัตว์สู่ปลายน้ำการผลิตเพื่อจำหน่ายส่งออกสู่ขบวนการตลาดค้าสัตว์ และรองรับอุตสาหกรรมฮาลาลในพื้นที่สร้างฐานเศรษฐกิจมั่นคง มั่งคั่ง ชายแดนใต้</p> <p>ผลจากการขับเคลื่อนในด้านนโยบายต่าง ๆ การเพิ่มปริมาณจำนวนสัตว์การพัฒนาขบวนการเพิ่มผลผลิตปศุสัตว์โดยใช้สัตว์สายพันธุ์ดี การใช้เทคโนโลยีที่มีคุณภาพในด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ ซึ่งขบวนการต่าง ๆ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาฐานรากการผลิตปศุสัตว์ตามช่วงในการผลิตให้เพียงพอ สร้างรายได้ สร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับเกษตรกรผู้ประกอบการด้านปศุสัตว์ลดความเหลื่อมล้ำในชุมชนยกระดับเครือข่ายเกษตรกร การปรับปรุงพันธุ์สัตว์ เป็นศูนย์เรียนรู้ให้เกษตรกรรายย่อย การทำเกษตรกรรมผสมผสาน ลดมลพิษจากการใช้สารเคมีสร้างกลไกตลาดอาหารสัตว์ สร้างเครือข่ายด้านพืชอาหารสัตว์สร้างมาตรฐานอาหารปลอดภัย รองรับอุตสาหกรรมฮาลาล ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการสร้างอาชีพ “เมืองปศุสัตว์ชายแดนใต้” ภายใต้กรอบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้พัฒนาขีดความสามารถด้านการเกษตร เพื่อสร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none">๑. เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการประกอบอาชีพปศุสัตว์เชิงอุตสาหกรรมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่๒. เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่าย ด้านปศุสัตว์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่๓. เพื่อรองรับการขยายตัวด้านเศรษฐกิจในด้านการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในเขตพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ๔. เพื่อเป็นฐานการผลิตด้านอาหารสัตว์จังหวัดชายแดนใต้๕. พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สนับสนุนเทคโนโลยีด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<p>๑. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี (ตั้งแต่ปีที่ ๒) ๒. มีปริมาณสัตว์ปีกเพิ่มขึ้นในพื้นที่ไม่ต่ำกว่า ๑๘,๙๐๐ ตัว/ปี โคเนื้อ ไม่ต่ำกว่า ๕๔๐ ตัว/ปี (ตั้งแต่ปีที่ ๒) และมีคลังเสบียงอาหารสัตว์อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ คลัง</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่๓จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๔๔ กลุ่ม เกษตรกร ๑,๔๔๐ ราย</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>ยกระดับฟาร์มเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูป สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้เศรษฐกิจฐานรากเพื่อความมั่นคง มั่งคั่งชายแดนใต้</p>
<p>๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑</p>	<p>ยกระดับฟาร์มโคเนื้อ เพิ่มฐานการผลิต และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยการพัฒนาศักยภาพเกษตรกร เพิ่มความรู้ เพิ่มทักษะ เสริมปัจจัยเอื้อให้เกิดประโยชน์ในการเพิ่มเติมปริมาณแม่โคเนื้อในพื้นที่ เพื่อเป็นฐานการผลิตโคเนื้อให้เพียงพอับความต้องการโคเนื้อในพื้นที่ยกระดับเครือข่ายเกษตรกร การปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธีผสมเทียมศูนย์เรียนรู้ให้เกษตรกรรายย่อย ทำเกษตรกรรมผสมผสาน ลดมลพิษจากการใช้สารเคมี ข้อมูลปริมาณโคเนื้อในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปริมาณโคเนื้อ ๒๒๔,๕๑๐ ตัว เกษตรกร ๕๘,๖๔๑ ราย (เพศผู้ ๖๙,๒๖๙ ตัว, เพศเมีย ๑๕๕,๒๔๑ ตัว) กลุ่มโคเนื้อ ๑๙๑ กลุ่ม จำนวน ๒,๑๗๔ ราย จำนวนโคเนื้อ ๑๑,๘๗๖ ตัว - มีจำนวนโคเนื้อ ๒๒๔,๕๑๐ ตัว ปริมาณผลผลิตโคเนื้อ ๔๔,๙๐๒ ตัวต่อปี อัตราการบริโภค ๔๑,๕๗๒ ตัวต่อปี ใช้ประกอบพิธีกรรม (กรูบาน) ๑๕,๕๖๐ ตัวต่อปี ขาดแคลนผลผลิตโคเนื้อ ๑๒,๒๓๐ ตัวต่อปี ต้องเพิ่มแม่พันธุ์โค ๒๐,๓๘๓ ตัว - แผนการผลิตโคเนื้อ ยกระดับฟาร์มโคเนื้อ เพิ่มฐานการผลิต และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ให้เพียงพอความต้องการ <p><u>ปี ๒๕๖๓</u> ได้รับการสนับสนุนแม่โคเนื้อลูกผสมให้เกษตรกร จำนวน ๓๓ กลุ่มกลุ่มละ ๑๐ ราย รวมเป็นจำนวน ๓๓๐ ราย รายละ ๒ ตัว รวมเป็นจำนวน ๖๖๐ตัว</p> <p><u>ปี ๒๕๖๕</u> ได้รับการสนับสนุนแม่โคเนื้อลูกผสมให้เกษตรกร จำนวน ๒๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ ราย รวมเป็นจำนวน ๒๔๐ ราย รายละ ๒ ตัว รวมเป็นจำนวน ๔๘๐ ตัว</p> <p><u>ปี ๒๕๖๗</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ขอสนับสนุนแม่พันธุ์โคเนื้อให้เกษตรกรจำนวน ๔๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ ราย รวมเป็น ๔๕๐ ราย กลุ่มละ ๒๐ ตัว จำนวน ๙๐๐ ตัว อัตราลูกเกิด ประมาณ ๕๔๐ ตัว ต่อปี (คิดเป็น ๖๐ % ต่อปี) - ขอสนับสนุนวัสดุก่อสร้างเพื่อปรับปรุงมาตรฐานฟาร์มโคเนื้อต้นแบบ ยกระดับฟาร์มโคเนื้อสู่การรับรองฟาร์มระบบ GFM จำนวน ๔๕๐ ฟาร์ม - ขอสนับสนุนโรงฆ่าโคเนื้อชุมชน ขนาดวันละ ๑-๓ ตัว เพื่อขับเคลื่อนเมืองปศุสัตว์ต้นแบบอย่างครบวงจร รับรองอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลเชิงพื้นที่ จำนวน ๒ โรง โดยกลุ่มเกษตรกรเป้าหมายที่มีชำแหละโคเนื้อและแปรรูปผลิตภัณฑ์ (ปัตตานี และนราธิวาส) <p>กำหนดแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้</p> <p>๑) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและคณะทำงานขับเคลื่อนโครงการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>แต่งตั้งคณะกรรมการโครงการฯ ประกอบด้วยปศุสัตว์จังหวัดปัตตานีเป็นประธานกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการศูนย์วิจัยฯ (บำรุงพันธุ์สัตว์/อาหารสัตว์/หัวหน้ากลุ่มฝ่ายฯ/ปศุสัตว์อำเภอ) เป็นกรรมการและให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ</p> <p>๒) ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐหรือภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ในการคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร และให้การสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการฯ ตามเงื่อนไข และคุณสมบัติกลุ่มและเกษตรกรที่กำหนด โดยกำหนดขั้นตอนการคัดเลือก ดังนี้</p> <p>๒.๑ ประชาสัมพันธ์ชี้แจงโครงการฯและขั้นตอนการคัดเลือกเกษตรกรที่ประชุมในระดับอำเภอ</p> <p>๒.๒ กำหนดระยะเวลาการเปิดรับสมัครเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯตามความเหมาะสม</p> <p>๒.๓ เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรต้องกรอกแบบฟอร์มการเข้าร่วมโครงการฯ ตามรายละเอียดที่กำหนด และยื่นแบบฟอร์มการสมัครให้ปศุสัตว์อำเภอตามระยะเวลาที่กำหนด</p> <p>๒.๔ การประเมินและตรวจสอบคุณสมบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการฯ ดังนี้</p> <p>เงื่อนไขเข้าร่วมโครงการ</p> <p>๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ต้องยินยอมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการฯ และปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการฯ</p> <p>๒. เป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์ และผ่านการรับรองจากปศุสัตว์อำเภอ/ปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี</p> <p>๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มเกษตรกร จะต้องสมาชิกไม่น้อยกว่า ๑๐ คน</p> <p>๔. คุณสมบัติของเกษตรกร</p> <p>๔.๑ เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์</p> <p>๔.๒ เป็นประชาชน/หรือเกษตรกร มีที่อยู่ในทะเบียนบ้านเขตจังหวัดอย่างน้อย ๑ ปี มีสัญชาติไทย อายุ ๒๐ ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน ๖๕ ปี ณ วันที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ และผ่านการรับรองคุณสมบัติจากคณะกรรมการวิสาหกิจชุมชนฯ หรือกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์</p> <p>๔.๓ ต้องเป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนฯหรือกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมปศุสัตว์</p> <p>๔.๔ สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของโครงการฯรวมถึงระเบียบข้อบังคับของกลุ่มได้</p> <p>๔.๕ เป็นผู้ที่มีความรักในอาชีพการเลี้ยงสัตว์และมีประสบการณ์การเลี้ยงสัตว์</p> <p>๔.๖ สมาชิกกลุ่มแต่ละรายทุกราย ต้องมีแปลงพืชอาหารสัตว์อย่างน้อย ๒ งาน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>เกณฑ์ ที่มีความพร้อมและประสบผลสำเร็จการเลี้ยงไก่/เป็ดไข่ สามารถต่อยอดเพื่อสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ หรือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒. หากเป็นเกษตรกรรายย่อยที่มีความพร้อม ต้องเร่งดำเนินการขึ้นทะเบียนกลุ่มกับกรมปศุสัตว์ ๓. มีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ ๔. ต้องผ่านการรับรองจากพื้นที่ ประกอบด้วย นายอำเภอ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน และปศุสัตว์อำเภอ <p>๓๓,๓๔๕,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะยะลา ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ปัตตานี และศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิวาส</p>
<p>๗. หน่วยงาน ดำเนินงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ๒. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปัตตานี ๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส ๔. ศูนย์วิจัยและพัฒนาแพะแกะยะลา ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ปัตตานี และศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นราธิวาส (หน่วยดำเนินการร่วม)
<p>๘. ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน</p>	<p>๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗</p>
<p>๙. งบประมาณ</p>	<p>๘๗,๙๒๙,๑๐๐ บาท</p> <p>(แปดสิบล้านเจ็ดหมื่นเก้าพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (output)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพิ่มปริมาณผลผลิตที่มีคุณภาพด้านปศุสัตว์ ๒. เพิ่มมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ที่มีมาตรฐาน ๓. พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ให้เกิดการขยายตัวรองรับความมั่นคงในมิติด้านอาหาร ๔. เพิ่มปริมาณพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่
<p>๑๑. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ (Outcome)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สร้างอาชีพให้กับเกษตรกรในด้านการเลี้ยงปศุสัตว์ ๒. เพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ๓. พัฒนาเครือข่ายเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เทคโนโลยีด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๔. รองรับการผลิตทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวอุตสาหกรรมฮาลาล

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด
 ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ที่ ๑ เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชนและอุตสาหกรรมแปรรูป
 เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

ที่	หัวข้อ	รายละเอียด
๑	ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์
๒	ชื่อแผนงาน	พัฒนาขีดความสามารถด้านการเกษตรเพื่อสร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ
๓	แนวทางการพัฒนา	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตร เพื่อรองรับการผลิตภาคการเกษตร
๔	หลักการและเหตุผล	<p>ปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดยะลา อาชีพด้านปศุสัตว์ยังคงมีความสำคัญในการประกอบอาชีพนอกเหนือจากอาชีพการทำสวนยางพารา สวนผลไม้ และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ในช่วงปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม รายรับ รายจ่าย และกรณีในพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องปิดหมู่บ้านหรือชุมชนเพื่อควบคุมการติดเชื้อไม่ให้ขยายเป็นวงกว้างในพื้นที่ จึงส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ในเรื่องอาหารที่จะบริโภคในครัวเรือนและชุมชนและสถานการณ์ของโรคซึ่งยังไม่มีแนวโน้มที่จะยุติ ดังนั้น จากผลกระทบดังกล่าว อาชีพด้านปศุสัตว์ก็เป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีพ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน และลดรายจ่ายในครัวเรือน อีกทั้งยังสามารถสร้างความมั่นคงทางอาหารและเป็นแหล่งอาหารโปรตีนให้กับครัวเรือนและชุมชน</p> <p>ดังนั้น การสร้างอาชีพด้านปศุสัตว์จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชุมชนในด้านการสร้างความมั่นคงด้านอาหารสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชุมชน ลดปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้น</p>
๕	วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อช่วยฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ๒. เพื่อเป็นแหล่งอาหารโปรตีนให้กับครัวเรือนและชุมชน ๓. เพื่อบรรเทาค่าครองชีพในครัวเรือน ๔. เพื่อให้ประชาชนหันมายึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน
๖	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>ตัวชี้วัด : เชิงปริมาณ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรสร้างอาชีพด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑,๒๕๐ ราย ๒. สร้างแหล่งอาหารโปรตีน ๓. มีปริมาณแพะเพิ่มขึ้นในพื้นที่ <p>: เชิงคุณภาพ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ลดค่าครองชีพให้กับครัวเรือน ๒. สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ๓. พัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์

ที่	หัวข้อ	รายละเอียด
๗	พื้นที่เป้าหมาย	ในพื้นที่ ๘ อำเภอของจังหวัดยะลา
๘	กิจกรรมหลัก	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ - ถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงไก่ไข่ การเลี้ยงเป็ดไข่ และการเลี้ยงแพะ - สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร - ติดตามและประเมินผล
	๘.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ไข่ ๑,๔๖๖,๖๐๐ บาท (เงินหนึ่งล้านสี่แสนหกหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน) นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดยะลา
	๘.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมการเลี้ยงเป็ดไข่ ๑,๔๖๖,๖๐๐ บาท (เงินหนึ่งล้านสี่แสนหกหมื่นหกพันหกร้อยบาทถ้วน) นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดยะลา
	๘.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ ๒,๗๕๔,๐๐๐ บาท (เงินสองล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน) นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดยะลา
๙	หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยดำเนินการ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา ผู้รับผิดชอบ: นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง: ปศุสัตว์จังหวัดยะลา สถานที่ติดต่อ: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดยะลา หมายเลขโทรศัพท์: ๐-๗๓๒๐-๓๗๘๗
๑๐	ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ระยะเวลา ๑ ปีงบประมาณ เริ่มต้น เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ - เดือนกันยายน ๒๕๖๗
๑๑	งบประมาณ	๕,๖๘๗,๒๐๐ บาท (เงินห้าล้านหกแสนแปดหมื่นเจ็ดพันสองร้อยบาทถ้วน)
๑๒	ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรสร้างอาชีพด้านปศุสัตว์ จำนวน ๑,๒๘๐ ราย ๒. สร้างแหล่งอาหารโปรตีนมีครัวเรือน ๓. มีปริมาณแพะเพิ่มขึ้นในพื้นที่
๑๓	ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ประชาชนมีแหล่งโปรตีนไว้บริโภคเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายภายในครัวเรือน ๒. สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในพื้นที่ ๓. ประชาชนได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของโครงการสำคัญภายใต้งบประมาณของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด สิ้นค้ากาแฟ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับคุณภาพการผลิตสินค้ากาแฟจังหวัดยะลาสู่มาตรฐานกาแฟพรีเมียมและกาแฟพิเศษรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตรที่ยั่งยืน
2. ชื่อแผนงาน	คุณภาพชีวิตมั่นคง เกษตรมั่งคั่ง ท่องเที่ยวยั่งยืน
3. แนวทางการพัฒนา	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง ผลิตภัณฑ์ชุมชนและอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว และบริการที่เน้นคุณค่า และความยั่งยืน เชื่อมโยงชุมชนและท้องถิ่น
4. หลักการและเหตุผล	ปริมาณการดื่มกาแฟของคนไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในรูปแบบผลิตภัณฑ์กาแฟผงกึ่งสำเร็จรูป กาแฟแก้ว/บด กาแฟสำเร็จรูปบรรจุกระป๋อง และร้านกาแฟพรีเมียม ได้ทำให้ตลาดกาแฟได้รับความสนใจจากนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งคนไทยยังมีอัตราการบริโภคกาแฟอยู่ในระดับต่ำ คือ ประมาณ 30 เฟอร์เซ็นต์ของประชากรทั้งประเทศ หรือเท่ากับ 0.5 กิโลกรัมต่อคนต่อปี ตลาดกาแฟในประเทศไทยจึงได้รับความนิยมสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีการบริโภคกาแฟในประเทศไทยกว่า 6.70 หมื่นตัน ทำให้มีการคาดการณ์ว่า การบริโภคกาแฟของคนไทยจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 10-12 เฟอร์เซ็นต์ต่อปี โดยเฉพาะกาแฟแก้ว/บด กาแฟสด กาแฟโบราณ ที่ได้รับความนิยมสูง และมีโอกาสเติบโต ทั้งร้านกาแฟทั่วไปกาแฟพรีเมียม และกาแฟพิเศษ (Fine robusta) หรือคิดเป็นสัดส่วนถึง 15 เฟอร์เซ็นต์ ของการบริโภคในประเทศ ขณะเดียวกัน ปริมาณผลผลิตกาแฟยังเป็นวัตถุดิบสำคัญที่จำเป็นต้องมีการใช้เทคโนโลยีในการแปรรูปหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ดังนั้น ต้องมีการให้บริการเป็นแหล่งสนับสนุนและแหล่งเรียนรู้กาแฟครบวงจรแก่ชุมชนตั้งแต่ต้นพันธุ์ การแปรรูปอย่างครบวงจร การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและมูลค่าสูง รวมถึงการทำการตลาดทั้งในท้องถิ่นและออนไลน์ จึงเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการส่งเสริมอาชีพอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดยะลาและจังหวัดภาคใต้ชายแดนอีกด้วย อีกทั้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยเฉพาะจังหวัดยะลา ยังมีต้นกาแฟไร่สต๊าฟพื้นเมืองโบราณดั้งเดิม ซึ่งสามารถนำไปสู่การสร้างเรื่องราวเป็นกาแฟอัตลักษณ์และสามารถขอขึ้นจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) กาแฟยะลาได้ในอนาคต เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตให้สูงขึ้นและมีคุณภาพดี เป็นแปลงเรียนรู้การผลิตกาแฟ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง

<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>อนุรักษ์ด้านการเกษตร ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งด้านเทคโนโลยีการผลิตกาแฟโรบัสต์อย่างครบวงจร เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งการพัฒนาและส่งเสริมอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ในอนาคตได้อีกด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากาแฟตั้งแต่สวนจนถึงแก้ว 2. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้ ถ่ายทอดเทคโนโลยี และบริการครบวงจรด้านการแปรรูป พัฒนามลิตภัณฑ์ วิเคราะห์คุณภาพ และออกแบบบรรจุภัณฑ์ แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการในจังหวัดยะลาและในแถบกลุ่ม 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดยะลาเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า (ร้อยละ 0.3) 2. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ของจังหวัดยะลาลดลง
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>จังหวัดยะลา</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p>	
<p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากาแฟ กิจกรรมย่อยที่ 1.1 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกาแฟโรบัสต์ต่ายะลา และสร้างเครือข่ายเกษตรกร ผู้ประกอบการ เพื่อสามารถเชื่อมโยง tree to cup ได้</p> <p>งบประมาณ 240,000 บาท ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 2 การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกาแฟ กิจกรรมย่อยที่ 2.1 ศูนย์เรียนรู้กาแฟโรบัสต์ครบวงจร ตั้งแต่การปลูก การแปรรูปทดสอบคุณภาพ แปรรูป และพัฒนามลิตภัณฑ์กาแฟ</p> <p>งบประมาณ 4,000,000 บาท ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 3 งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมหลักที่ 3 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทาง 410 ยะลา-เบตง เพื่อเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร “ดื่มกาแฟชมสวนกาแฟ”</p> <p>งบประมาณ 500,000 บาท ดำเนินการโดย สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา (เกษตรจังหวัด) ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา (ศวส.ยะลา) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา (ศวพ.ยะลา) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยะลา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดยะลา</p>
<p>9. หน่วยงานดำเนินการ</p>	<p>สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา (เกษตรจังหวัด) ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา (ศวส.ยะลา)</p>

	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา (ศวพ.ยะลา) สำนักงานพาณิชย์จังหวัดยะลา สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดยะลา
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม 2567- กันยายน 2569
11. งบประมาณ	4,740,000.- บาท งบจังหวัด
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดแปลงต้นแบบที่มีการใช้เทคโนโลยีการผลิตกาแฟโรบัสต้าในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง 2. ศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านกาแฟโรบัสต้า ทดสอบคุณภาพ แปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์กาแฟ 3. แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตกาแฟโรบัสต้า (ระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ) 2. เกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้สนใจมีแหล่งให้บริการ การแปรรูป และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กาแฟ 3. ยกระดับมาตรฐานการผลิตกาแฟโรบัสต้าสู่กาแฟพรีเมียมและกาแฟพิเศษ (Fine robusta) และเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกกาแฟ 4. เพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร ชุมชน และผู้ประกอบการ 5. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการภายใต้งบประมาณของจังหวัด
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตภาพการผลิตเกษตรมูลค่าสูง
ผลิตภัณฑ์ชุมชน และอุตสาหกรรมแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล

แผนงาน แนวทางการพัฒนา ๓ ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่มีมูลค่า
สูงและสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนามาตรฐานสากลโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๗
๒. ความสำคัญของ โครงการ หลักการและ เหตุผล	<p>อุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ถือเป็นอุตสาหกรรมหลักในพื้นที่ ที่สามารถสร้างรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการนำวัตถุดิบและทรัพยากรในพื้นที่ อาทิ ยางพารา ทุเรียน มังคุด ลองกอง เงาะ มาแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าและพัฒนาสู่ตลาด สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ ตลอดจนรายได้ให้กับประชาชนจังหวัดยะลา ได้มอบหมายให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลา ดำเนินโครงการจัดตั้งโรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรครบวงจร มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่เพิ่มมูลค่าสินค้า และลดความเสียหายด้านข้อจำกัดจากอายุในการเก็บรักษา โดยให้จัดตั้งโรงงาน ในแหล่งที่มีทุเรียนมากที่สุดในจังหวัดยะลา (ตามนโยบายจังหวัดยะลา DURIAN CITY) จำนวน ๓ แห่ง คือโรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรครบวงจร ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง โรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรครบวงจร ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา โรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรครบวงจร ตำบลแม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ทรัพย์สินของโครงการภายหลังที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลาดำเนินการขึ้นทะเบียนมีการโอนมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลพัสดุแล้ว ๒ โรงงานคือ โรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรครบวงจร ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง โรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรครบวงจร ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา ปัจจุบันสามารถเปิดใช้งานได้แล้วทั้ง ๓ โรงงาน โดยผลิตผลที่จะออกมาจากโรงงานฯ คือ ทุเรียนแช่แข็งและทุเรียนอบแห้ง ที่ผ่านมาสามารถรองรับทุเรียนตกเกรด/ทุเรียนหนอนเจาะ ประมาณ ๑๔๐ ตันทุเรียนแช่แข็ง คิดเป็นมูลค่า ๓๕ ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่ใช้แรงงานในพื้นที่ในการดำเนินการ โดยมีแนวทางการบริหารจัดการโรงงานฯ คือ ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่เป็นผู้เข้าใช้ประโยชน์ มีคู่ค้าทางธุรกิจมาเป็นพี่เลี้ยงในการบริหารจัดการและรับซื้อผลิตผล ซึ่งกลุ่มวิสาหกิจผู้ใช้ประโยชน์มีความตั้งใจในการพัฒนาต่อยอดโรงงานให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นเพื่อเปิดโอกาสทางธุรกิจให้มากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการช่วยเหลือเกษตรกร และประชาชนในพื้นที่ให้มีงานและรายได้เพิ่มขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>สภาพปัญหา / ความต้องการ : ด้วยภารกิจของท้องถิ่นที่มีมากจึงทำให้การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาต่อยอดโรงงาน ฯ เป็นไปอย่างมีข้อจำกัด ซึ่งไม่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มวิสาหกิจ ฯ และเกษตรกร ผู้ประกอบการทุเรียนส่งออก ที่ต้องการพัฒนายกระดับมาตรฐาน อย. มผช. GMP HACCP เพื่อการส่งออก ตามกฎระเบียบมาตรการความปลอดภัยอาหาร Food Safety ของภาครัฐ ซึ่งในการขอรับรองมาตรฐานฯ โรงงานจะต้องมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมตามข้อกำหนดแต่ละมาตรฐาน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลาจึงได้ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้คำแนะนำทั้งสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา โยธาธิการและผังเมืองจังหวัดยะลา หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา สถาบันอาหาร ท้องถิ่นจังหวัดยะลา ฯฯ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินโครงการ โดยมีเป้าหมายนำร่องในพื้นที่อบต. อัยเยอร์เวง ในการยื่นขอการรับรอง ควบคู่กับการเตรียมความพร้อมในการรับรองมาตรฐานให้อีก ๒ โรงงาน รวมถึงภาครัฐ ภาคเอกชนที่สนใจ ในการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ภายใต้กรอบแนวคิด BCG Model ประกอบด้วย ๓ เศรษฐกิจหลัก คือ B - Bio Economy ระบบเศรษฐกิจชีวภาพ มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่า เชื่อมโยงกับ C - Circular Economy ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ที่คำนึงถึงการนำวัสดุต่างๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และทั้ง ๒ เศรษฐกิจนี้ อยู่ภายใต้ G - Green Economy ระบบเศรษฐกิจสีเขียว ซึ่งมุ่งแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อลดผลกระทบต่อโลกอย่างยั่งยืน</p> <p>ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : เพื่อสนองนโยบายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน สำนักงานอุตสาหกรรมจึงมีความจำเป็นในการจัดทำโครงการพัฒนามาตรฐานสากลโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ขึ้น โดยบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ในการพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งเพิ่มช่องทางตลาด ลดผลกระทบจากมาตรการกีดกันทางการค้าที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน SME ในพื้นที่ให้มีศักยภาพ ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่จังหวัดยะลาสะท้อนเมืองท่องเที่ยววิถีการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ก่อให้เกิดความประทับใจ ยกระดับเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยม (Preferred Destination) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่นักท่องเที่ยวนึกถึง และเลือกเดินทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนรองรับสามเหลี่ยมเศรษฐกิจชายแดนใต้ และการจ้างงานในพื้นที่ให้เติบโตอย่างต่อเนื่องโครงการดังกล่าวจึงมีความเร่งด่วนเป็นอย่างมาก</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๓.๑ เพื่อให้ความรู้แก่สถานประกอบการเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานและการจัดเตรียมเอกสารในการขอรับรองมาตรฐาน อย. มผช. GMP / HACCP</p> <p>๓.๒ เพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับปรุงสถานประกอบการให้ได้ตามมาตรฐาน อย. มผช. GMP/ HACCP</p> <p>๓.๓ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกในการดำเนินการภายใต้มาตรฐาน อย. มผช. GMP/ HACCP</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๔.๑ วิสาหกิจที่เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมในการขอรับรองมาตรฐาน อย. มผช. GMP / HACCP และ/ หรือได้รับการรับรองมาตรฐาน อย. มผช. GMP / HACCP ภายในระยะเวลาที่องค์กรกำหนดไว้ ๔.๒ วิสาหกิจที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๕ ๔.๓ วิสาหกิจ โรงงานฯ ที่เข้าร่วมโครงการมีผลผลิตภาพเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐
๔. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดยะลา
๕. กิจกรรมหลัก	
๕.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑) การปรับปรุงโรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรให้พร้อมขอการรับรอง ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท (แปดล้านบาทถ้วน) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลา อบต อัยเยอร์เวง
๕.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒) เตรียมความพร้อม และยื่นขอการรับรองมาตรฐานสากล ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดยะลา หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา สถาบันอาหาร ท้องถิ่นจังหวัดยะลา
๖. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดยะลา อบต อัยเยอร์เวง
๗. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗
๘. งบประมาณ	๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สิบล้านบาทถ้วน)
๙. ผลผลิต (output)	๙.๑ ผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดยะลาที่เข้าร่วมโครงการ ได้รับความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของมาตรฐานสากล ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน ๙.๒ ผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชนในในอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร จังหวัดยะลาที่เข้าร่วมโครงการ สามารถยื่น ขอการรับรองมาตรฐานสากล ได้ ไม่น้อยกว่า ๑ แห่ง
๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑๐.๑ ผู้ประกอบการได้ประยุกต์ใช้องค์ความรู้จากการให้คำปรึกษาแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ไม่น้อยกว่า ๔ กิจการ ๑๐.๒ ผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดยะลาที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ต่อปี ๑๐.๓ ผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชน มีการรวมกลุ่มเพื่อส่งออก ไม่น้อยกว่า ๑ กลุ่ม ๑๐.๔ ผู้ประกอบการ SME และวิสาหกิจชุมชนใน จังหวัดยะลาที่เข้าร่วมโครงการ มีการจ้างงานโดยรวมเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๔๐ คน

ภาคผนวก

สรุปผลการดำเนินงาน

จังหวัดยะลา โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ร่วมกับหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวนปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาและแก้ไขปัญหาภาคการเกษตร ของจังหวัด โดยมีกระบวนการในการจัดทำแผนดังกล่าว ดังนี้

๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ทบทวนแผน รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีเป้าหมาย ในการพัฒนาสินค้าเกษตรของจังหวัดยะลา ดังนี้

(๑) พืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ยางพารา ทุเรียน มังคุด ลองกอง เงาะ ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว

(๒) สินค้าประมง ได้แก่ ปลาดุก ปลานิล ปลาน้ำจืดอื่นๆ

(๓) สินค้าปศุสัตว์ ได้แก่ โคเนื้อ แพะเนื้อ แพะนม ไก่พื้นเมือง

(๔) สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้แก่ กล้วยหิน (GI) ทุเรียนสะเต๊ะต้นน้ำ ส้มโชกุน ข้าวหอมมือล่อ กาแฟ ไก่เบตง ปลาพลวงชมพู ปลานิลสายน้ำไหล

๒. จัดประชุมขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมพระพิรุณ สำนักงานเกษตร และสหกรณ์จังหวัดยะลา เพื่อกำหนดกรอบแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓ การประชุมขับเคลื่อนการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุม ๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา เพื่อระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ร่างวิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนภาพที่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

๔. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ประมวลข้อมูลจากเวทีระดมความคิดเห็นพร้อมยกร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ และจัดส่งร่างแผนฯ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยขอความร่วมมือร่วมพิจารณาทบทวนและแสดงความคิดเห็นต่อร่างแผนฯ ดังกล่าว ผ่านทางแบบฟอร์มการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม – ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ ประเด็นที่ได้มีการแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- ส่วนที่ ๑ ความคิดเห็นต่อ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดยะลา ปี ๒๕๖๕
- ส่วนที่ ๒ ความคิดเห็นต่อ การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการ ศักยภาพ และความคาดหวังต่อภาคการเกษตรของจังหวัดยะลา
- ส่วนที่ ๓ ความคิดเห็นต่อ ร่างยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
- ส่วนที่ ๔ ความคิดเห็นต่อ แผนงานโครงการเพื่อการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

๕. จัดประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ วันจันทร์ ที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมศรียะลา อาคาร ๓ ชั้น ๓ ศาลากลางจังหวัดยะลา โดยมี นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา เป็นประธานการประชุม และมีจำเอกเฉลิมพล ญาณวิสุทธิสกุล เกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ

ในการประชุมครั้งนี้ มีวาระเพื่อพิจารณา เรื่อง ขอความเห็นชอบร่างแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) “แหล่งผลิตสินค้าเกษตร มูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรมีความยั่งยืน” มี ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. ส่งเสริม พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเกษตรแปรรูป เชื่อมโยงตลาดดิจิทัล
๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร ส่งเสริมเกษตรกรยั่งยืน
๓. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน
๔. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเกษตรและสหกรณ์

ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้บรรลุเป้าหมายและเกิดผล สัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

๑. นายภิรมย์ นิลทยา	ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา
๒. นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล	รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา
๓. จำเอนเฉลิมพล ญาณวิสุทธิสกุล	เกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา

คณะผู้จัดทำ/เรียบเรียงข้อมูล

๑. นางสาวดาวัล บัวงาม	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร
๒. นายเอกสิทธิ์ แสงเมล์	หัวหน้ากลุ่มสารสนเทศการเกษตร
๓. นายอิบรอหิม ฮัสบลูเลาะห์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๔. นายสมพร สมบูรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๕. นางสาวนิตยา สารกุมาร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๖. นางสาวจารินี วัฒนไทย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๗. นางอาภรณ์ ทองด้วง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
๘. นางสาวอรวิดี ด้วงหวัง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
๙. นางสาวชามีฮะ หะยีดีอราแม	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดยะลา
ศาลากลางจังหวัดยะลา อาคาร ๒ ชั้น ๑
ถนนสุขยางค์ ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา ๙๕๐๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๗๓๒๒ ๑๗๑๑ โทรสาร ๐ ๗๓๒๒ ๑๖๙๒
E-mail : paco_yla@opsmoac.go.th

Website : <https://www.opsmoac.go.th/yala> และ www.moac-info.net/yala